THE GOSPEL ACCORDING TO

ST. MATTHEW.

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE

OF THE

BLACKFOOT INDIANS.

BY THE

REV. JOHN WILLIAM TIMS,

C. M. S. MISSIONARY.

LONDON:

PRINTED FOR THE

BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.

1890.

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. ALG 3/M 1890
AGG. - AMERINDIAN
Family ALGONQUIAN
Sub-Family
Branch
Group
Language BLACKFOOT
Dialect
Locality Alberta, Canada
Contents MATTHEW
Version
Translator Rev. John Wm. Tims
Published by B F B S
Place LONDON
Date 1890
Accession No. 550
Accession Date May 29 1931
Price .18

PRONUNCIATION.

a as *a* in father.		*ă* as *a* in fat.	
e „ *a* „ hate.		*ĕ* „ *e* „ met.	
i „ *i* „ pique.		*ĭ* „ *i* „ fit.	
o „ *o* „ note.		*ŏ* „ *o* „ not.	
u „ *u* „ rule.		*ŭ* „ *u* „ but.	

ai as *i* in pike.
au „ *ou* „ bough.
aw „ *aw* „ law.

The accent (′) requires the syllable which it follows to be emphasized.

MADE IN ENGLAND.

ŎKHS' I TSĬN IK SĬN NI

MATTHEW

OT SĬN AI PI.

CHAPTER I.

SINAK'SIN Jesus Christ David okkuai' Abraham okkuai' un'ix o sĭnaks'oaiĕxĕsts.

2 Abraham ikuyiu' Isaac; ki Isaac ikuyiu' Jacob; ki Jacob ikuyiau' Judas ki omu'pappiipix;

3 Ki Judas ikuyiu' Phares ki Zara, Thamar ipau'kaiĭmmiuax; ki Phares ikuyiu' Esrom; ki Esrom ikuyiu' Aram;

4 Ki Aram ikuyiu' Aminadab; ki Aminadab ikuyiu' Naasson; ki Naasson ikuyiu' Salmon;

5 Ki Salmon ikuyiu' Booz, Rachab ipau'kaiĭmmiuaie; ki Booz ikuyiu' Obed, Ruth ipau'kaiĭmmiuaie; ki Obed ikuyiu' Jesse;

6 Ki Jesse ikuyiu' David omŭx'nin'a; ki David omŭx'ina ikuyiu' Solomon, annŏk' ake'uŏk itom'itomiuŏk Urias man'itotsipokaiĭmmiuaie;

7 Ki Solomon ikuyiu' Roboam; ki Roboam ikuyiu' Abia; ki Abia ikuyiu' Asa;

8 Ki Asa ikuyiu' Josaphat; ki Josaphat ikuyiu' Joram; ki Joram ikuyiu' Ozias;
9 Ki Ozias ikuyiu' Joatham; ki Joatham ikuyiu' Achaz; ki Achaz ikuyiu' Ezekias;
10 Ki Ezekias ikuyiu' Manasses; ki Manasses ikuyiu' Amon; ki Amon ikuyiu' Josias;
11 Ki Josias ikuyiu' Jechonias ki omu'pappiipix, annik' ito'toŏpikau Babylon;
12 Ki ot'sitotos au Babylon, Jechonias ikuyiu' Salathiel; ki Salathiel ikuyiu' Zorobabel;
13 Ki Zorobabel ikuyiu' Abiud; ki Abiud ikuyiu' Eliakim; ki Eliakim ikuyiu' Azor;
14 Ki Azor ikuyiu' Sadoc; ki Sadoc ikuyiu' Achim; ki Achim ikuyiu' Eliud;
15 Ki Eliud ikuyiu' Eleazar; ki Eleazar ikuyiu' Matthan; ki Matthan ikuyiu' Jacob;
16 Ki Jacob ikuyiu' Joseph, Mary om'i, annŏk ipau'kaiĭmmiuŏk Jesus, anĭstau Christ.
17 David otsĭs'tsits'unoauai Abraham itsipuk'sŭpokosĭmmotseiiau ke'pitappiiau nĭssekoputtsi; ki ot'sitotosau Babylon omats'ĭstsits'unoauai David mats'itsipuksŭpokosĭmmotseiiau, matsĭsse'koputtsi; Christ omats'ĭstsits'unoauai ot'sitotosau Babylon mats'itsipuksŭpokosĭmmotseiiau matsĭsse'koputtsi.
18 Jesus Christ, otsipokai'isĭnni ŭn'niniitsiu: Annik' Mary, Jesus oksĭs'tsi, Joseph otak'okemattŏsaie itopitappi'inai, otse'kosatsok Atsĭm'istaaw.
19 Joseph om'i mokŏm'motsitappiu, ki matsitsitau'ats mŏk'aiitsĭnnikŏttŏsaie; osĭme'tsitan mŏksisĭm'ianĭstŭpskoŏsaie.
20 Ki otai'ksĭmstatosaie, Satsit, Ap'ĭstotokiuă oto'tokatatsĭs otsipopŏk'toakaie ki otan'-

ikaie, Joseph, David okku'i, pinstŭnnos Mary kŏk'okemattosi, otse'kosatsok Atsĭm'iStaaw.

21 Ki ai'aksipokaiĭmmiuaie okku'yi, ki kitak'anĭstsĭnnikŏttau Jesus: tŭkkă, otsitappim'ix otsauum'itsitappi'isuauĕsts aiakitaikŏmotse'piuax.

22 Itŭn'nitsiuaie mŏk'itsenŭpanĭstŏsi Ap'ĭstotokiuă otse'poawsĭsts, otsipropheti itotse'poawsĭnĕsts, ki an'iĭnai,

23 Satsik, mokŏk'iake ai'akopitappiiu, ki ai'aksipokaiĭmmiuaie okku'yi, ki ak'anĭstsĭnnikŏttsiauaię Emmanuel, ito'kĭsasattop Ap'ĭstotokiuă ipokai'tappiĭmmau.

24 Joseph otsipuawk'si otso'kani, ŭn'niitsitappiiu Ap'ĭstotokiuă oto'tokatatsĭs otan'iipiaie, ki ito'tuyiuaie otokem'an:

25 Ki ototom'okkuyi otsauomai'pokaiĭsaie matopoksokamiu'atsaie: ki nitsĭn'nikŏttsiuaie JESUS.

CHAPTER II.

JESUS otai'pokaiisi Bethlehem, auŏsĭn'ĭm Judæa, annists'ĭsk ksĭstsiku'ĭstsk, Herod otsĭtsĭnaiipi, Satsik, mokŏk'ietappix umut'autstsipi apinŏk'kuyi itsipuk'sipuiau Jerusalem,

2 An'iau, ŭnan'ŏk manipok'auŏk Jews otsĭn'aimoaiauaie? tŭkkă, annim' apinŏk'kuyi stai'tappiosi nitsĭno'ŭnan okŏkatosim, ki nimut'otopĭnan nŏk'itauatsĭmmĭnmŏsĭnan.

3 Herod omŭx'ina otokh'tsĭsaie, otap'itsitanaie, ki Jerusalem ĭstokŏnai'tappix ikŏnovokap'aitsitamiuax.

4 Ikŏnaumoi'piŭsax omŭk'atoiapiekuax ki

ai'sĭnakix, sŭppoŏttsesattsiuax Christ mŏk'itsipokaiipiaie.

5 Ki an'ĭstsiauaie, Bethlehem, Judæa ĭstauŏsĭn'im, ŭn'nimaie; ŭn'anĭstappi prophet osĭn'aksĭn;

6 Ki ksĕsto'a Bethlehem, Judæa ĭstauŏsĭn'im, kimats'inŭkstsipuaua, Judah ĭstsĭn'ax; Nin'auŏk, ksesto'a ak'itsĭstauasiu ki osto'i ai'akaukŏkitsĭmau nitsitappim'ĭx Israel.

7 Herod, sĭmi'nikŏtŭssax mokŏk'ietappix, sokap'sŭppoŏtsesattsiuax otsokap'ĭnŏkuyisaie kŏkatosi.

8 Ki itŭpŭt'okŏttsiuax Bethlehem; ki an'iu, kŭkko' sokap'apsŭmmok pokau'ŏk; ki ikonoainoeniki, itŭm'ŭtskĭtsĭnikokĭk nŏk'itsitotosi nŏk'itatsĭmmĭmmosi.

9 Otokh'tsĭsau omŭxina otan'iipiaie, itsĭs'tapuiau; ki satsĭk, anni'isk kŏk'atosiĭsk otsitsinoauaiĭsk umut'autstsipi apinŏk'uyi otsitom'akoaiauaie, ki otai'totosi inŭk'sipokai ot'sitaupipiaie itots'iketsipuyiuaie.

10 Otsĭnno'ŏssauaie kŏk'atosi, eks'kamŭk otse'tametŭksuaii.

11 Ki otaitsipĭs'sau nap'ioyĭs, Mary oksis'tsi ipĭnnu'yiauaie pokai'ĭsk, ki ĭnnĭssi'iau, ki itatsĭm'mĭmmiau: ki otaipasuk'inĭssauĕsts otakomŭtskotŭksuauĕsts, ĭssak'okotsiauaie gold ki frankincense ki myrrh.

12 Ap'ĭstotokiuă papaukŏkianĭstŭsax mŏkstaiskĭto'tosau, noke'tsi moksokui itŭp'akaiiau.

13 Ki otau'mattosau, satsĭk, Ap'ĭstotokiuă sto'tokatatsĭs papauta'atsiuaie Joseph, an'ĭsitouaie, Nipuat', ki mattos'au pokau' ki o-

ksĭs'tsi ki ikŭm'itappoat Egypt, ki stau'pit ki kĭtak'otŭmanĭsto; tŭk'kă, Herod ai'akapsŭmmiuaie inŭk'sipokau mŏks'enitŏsaie.

14 Otai'puawksi, sepiai'akotuyiuax inŭk'sipokau ki oksĭs'tsi ki Egypt itŭp'itappoiau:

15 Ki itau'piuaie otai'ĭnsaie Herod, mŏksenŭp'anĭstosi Ap'ĭstotokiuă otse'poawsĭn, otsipropheti totsi'uaie, Egypt, ŭn'nimaie nitsĭt'ŭtŭmmau noko'a.

16 Herod, otai'noŏsax mokŏk'ietappix otap'apĭstotoyĭsax, eks'kaiĭstsetŭkkiu, ki itŭp'otokŏttsiuax (*otsen'nakemix*) Bethlehem ki sa'akapotsim, ai'stokistuyimix sŏk'umappix ikŏn'ainĭttsiauax; kŭttaistoki'stuyimix sŏk'umappix mat'okŏnainittsiauax, umut'otskŭnippi otsokap'sŭppoŏtsesattŭsax mokŏk'ietappix.

17 Itŭm'enŭpanĭstomaie Jeremy prophet otse'poawsĭn otan'ipi,

18 Epo'awsĭnni itsĭk'kitokhtsip Rama, asain'sĭnni ki aiĭm'motseisĭnni ki omŭkoyesĭnni, Rachel o'kosix itau'asŭniu ki matokuikiawpĭketŭkkiu'ats, tŭkkă, itsen'iau.

19 Herod otse'ĭnsi, sat'sĭk, Ap'istotokiuă oto'tokatatsĭs Joseph otsipapau'takaie, Egypt otsitai'tappiisaie.

20 An'ĭstsiuaie, Nipuat' ki mattos'au inŭk'sipokau ki oksĭs'tsi, ki itŭp'itappoat Israel istau'ŏsĭnĭm; tŭk'kă ini'au anniks'isk ap'ŭssummiiskaie otsipai'tappiisĭnni.

21 Ki itsipuau ki aiako'tuyiuax pokau'a ki oksĭs'tsi, ki Israel ĭstauŏsĭn'im ito'to.

22 Ki otokh'tsĭssi Archelaus otau'atsuaiitsitapai'naiisi un'ni otsĭn'naiisĭnni, ĭsstŭn'ĭm-

aie mŏk'ĭttapposaie; ki Ap'ĭstotokiuă otsipapauanĭstosaie, Galilee itanĭs'tŭpitappo:

23 Ki akapioyis, Nazareth anĭstau, ito'to ki itoko'yiu; mŏkenŭpanĭstosaie prophetix otan'iipiax, akanĭstai'nikŏttau Nazaren'aikuŭn.

CHAPTER III.

ANNISTS'ISK ksĭstsiku'ĭstsk John Baptist ito'to Judæa istoksĭs'tapiksŏkkui, itŭs'ksĭnimatstokiu,

2 Ki an'iu sauai'tsitak, spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni aststsiu'.

3 Am'auk annŏk' matap'piuŏk Isaiah prophet an'iu Nitsităppiuă ksĭstapitauosĭnim sokse'puyiu, Sŭppoatsĭstotokh'sattoat Nin'a oksokui, oksoku'ĭsts mokŏm'otstsĭsests.

4 Ki John, Camel oku'yĭsts, itsĭs'totosiu, ki ĭstsikŏp'okui itsep'siu; ki otso'ŏssĭnĕsts tsikatsix ki namap'iniu.

5 Jerusalem istokŏnai'tappix otokŏnitota'akax, ki Judæa ĭstokŏnai'tappix, ki Jordan ĭstauŏssĭn'im ĭstokŏnai'tappix mat'okŏnitautaakax.

6 Ki nie'tŭktai Jordan (*an'istop*), otsĭt'ŭstapinopiax, ki otsauum'itsitappiisuĕsts aiinŭp'anĭstomiauĕsts.

7 Ki otsinno'ŏssax otas'taaiĭssax akai'tappiiax Pharisees ki Saducees, otsittŭp'auauŏkŏssax otsĭtŭsta'pĭnŭkipi, an'ĭstsiuax, Pĭtseksĭnau'kosix, tŭkka' kĭtan'ikoau kŏkanĭstŭpĭstŭpiksatossuai annik' ĭstse'tŭksĭnik astai'tsiik?

8 Ai'sŭsksattok matsiĭn'ĭsts mŏk'itanĭstosi kĭtsauai'tsitani:

9 Pini'tsitsiikasik kĭtsitsi'tanauĕsts kok'-kĭtŭnĭssuai Kĭn'un Abrahami; kitan'ĭstopuau Ap'ĭstotokiua, am'oxim okotokix ikotsĭstauatomoaiau Abraham pokax.

10 Kiannok' kŏts'eksĭsts kaxa'kin itsipo'toau: kŏnai'ĭstsĭs saiĭnasĭssi ak'aikakiaiau ki ak'aututsaiau.

11 Okke' kimut'sĭtŭstapĭnopuau kŏkkĭtsisauai'tsitasuai: apatots'ĭk annŏk' ai'aksakootoŏk aiĭs'skunitapsiu, nimatsĭkŏkokotopa'tomoauats matsikĭsts': Ostoi' kimutak'ĭstapĭnokoau Atsĭm'istaaw ki ĭs'tsi:

12 Ose'kotŭkkiatsĭs ai'ĭnĭmaie, kiaupŭx'-ĭxtoxixi otsĭt'aisuisuitsipĭk'iakipi aiaksokapse'maie, osos'tsipĭkiapioyĭs aiakitsĭptsĭpotomĕsts otapaiĕn'ĭnsĭmmanĭsts; ki ĭstotox'ksiĭsts ĭstsi'i matakatsiu'ats ai'aketsĭnsĭmĕsts.

13 Jesus Galilee itŭm'aumatto, Jordani nie'tŭktai ito'to, John mŏkitsĭstapĭniĭsaie.

14 Ki John paiau'tsĭmiuaie, ki otan'ikaie, ksĕsto'a ĭsta'pĭnokĭt, kitaketak'sipuksipatto kŏkokotsĭs'tapĭnnŏksi, ki kumauksipuksipaakĭks?

15 Jesus an'ĭstsiuaie pokĭtse'tsĭt annok': nŏks'ĭstutsiĭsĭnan mokŏm'motsitappiisĭnni. Itŭmipaio'kĭtsetomoyiuaie.

16 Ki Jesus aiĭs'tapĭnnŏssi, itopĭtsĭssoa'-tomaie okke': ki, sat'sĭk, spots'im kau'opiu, ki nan'nuyiuaie Ap'ĭstotokiua otatsĭm'istaaw itutui'sŭpĭnŭmaie sĭstsi'i itsĭnauŭni'ĭnai, ki itokhitopi'ĭnai:

17 Ki, satsik, epo'awsĭnni spots'im itunni'u amok'auk nĭtŭk'omĭmokoa, nitsekŏkh'sĭmau.

CHAPTER IV.

ATSIM'ISTAAW ksĭs'tapiksŏkkui itŭmitŭppĭp'iuaie Jesus, sauum'itsitappiua mŏksaksksĭnnoŏsaie.

2 Ki nĭsĭp'puyi koku'ĭsts, ki nĭsĭp'puyi ksĭstsikuĭsts otsĭt'saioyipists, itsakoo'notsiu.

3 Ki Issaks'ksĭnĭmaitappii itoto'yĭnaie an'iĭnai, Ikŭm'ŭmeniki Ap'ĭstotokiua okku'i, am'oxim ok'otokixĭm sĭtsĭp'satsĭsau mŏkitapaiĕnasau.

4 Ki itŭnĭs'tsiuaie, Sĭnaip Matap'pi matokot'otsipaitappi'iuats napaiĕn, Ap'ĭstotokiua maoi'i umutokŏnai'poawsĭsts aiakotsepaitappiiu.

5 Sauum'itsitappiuă otsĭtsitapĭppiok Atsĭm'akapioyĭs, ki itokhit'sipotoyeik Nato'iapioyĭs,

6 Ki an'ĭstsiuaie, Ikŭm'ŭmeniki Ap'ĭstotokiua okku'i, ĭnĭs'suiauŭnit: sĭn'aip, akanĭstsiuax oto'tokatatsix kseŏsto'a: ki otsu'auĕsts kitakitotsiketsi'enokiau, kokŏt'sĭsts kŏkstai'tŭkŏkhsau ok'otoki.

7 Jesus itŭnĭs'tsiuaie, mat'sĭnaip, kimataksaksksĭnoau'ats Nin'a, kitap'ĭstotokă.

8 Sauum'itsitappiuă spaiĭstŭkki otsittŭmmi'piokaie itaiĭstŭmmŭt'tsiikaie kŏnauau'ŏsĭnĭsts ki ĭstsap'inatsiikiĕsts;

9 Ki anĭstsiuaie, am'ostsim kŏnauau'ŏsĭnĭsts kitak'okoto, apĭs'tuksĭsanopieniki, atsĭm'mĭmmokeniki.

10 Jesus itŭman'ĭstsiuaie, Mĭs'taput, Satan:

sĭn'aip, Nina Ap'ĭstotokiua kitak'atsĭmmĭmmau, ki kitak'aitanĭstaitoau.

11 Ki Sauum'itsitappiuă otai'skikaie ki, sat'sĭk, oto'tokatatsix ito'toyikiax ki otspum'okax.

12 Jesus otokh'tsĭmsi John eĕn'ŏsaie itsitap'po Galilee:

13 Ki otŭnĭstŭpa'atosaie Nazareth, Capernaum ito'to ki itoko'yiu, ĭssoots'i omŭk'sikĭmi ai'aketsksŏkkui Zebulon ki Nephtalim:

14 Isaiah otse'poawsin mŏksenŭpanĭstosi otanipi,

15 Zebulon ĭstau'ossĭnni ki Nephthalim ĭstau'ŏssĭnni o mŭk'sikĭmi ĭsta'potsim, Jordan ap'ŭmmotsim, Galilee ĭstok'auaax;

16 Anniks'ĭsk matap'pixk, ski'natsi itau'pixk omŭk'anatsi nan'ĭmmiau: ki anniks'ĭsk matap'pixk auŏssĭn'ni eĭnsĭn'ni itstsi'ipi ki eĭniu'tŭxĭssĭnni itstsi'ipi, itau'pixk, ksĭtsikui'natsiu otsŭs'kŏpsiu.

17 Annik' Jesus aumŭtŭpsokse'puyiu, ki an'iu, Sauai'tsitak; Spots'im ĭstokŏk'itsimani ăststsiu'.

18 Ki Jesus, auau'ŏkassi, Galilee ĭstomŭk'sikĭmi, itsĭnnu'yiuax aiĭs'kŭnnĭmotseiyix, Simon, an'ĭstau Peter; ki oskŭn' anĭstau Andrew, ĭsksĭmmatŭk'kiomikatsĭs omŭk'sikĭmi itai'suiapĭxĭmiauaie, tŭk'ka itomik'aitappiisau.

19 Ki itŭnĭs'tsiuax, noksŭppa'akik, ki kitakitaumik'ottaiau matap'pix.

20 Ki atomik'atsuai itskĭm'miau ki itopokiuo'iauaie.

21 O mŭt'tŭkkiosi matsĭtsĭnnuyeiuax mat'toskŭnĭmmotseiix, James, Zebedee o ku'yi, ki

John oskŭn', ipĭt'sŭpĭnnuyiuax ak'iosatsĭs, Zebedee, un'oauaie, aip'sĭmiax otomik'atsuauax: ki itsĭn'nikŏttsiuax.

22 Ki ipĭt'skĭttsiiauaie un'oauaie ki ak'iosatsĭs, ki itopokiuo'iauaie.

23 Ki Jesus Galilee ĭstokŏnau'ŏssĭnni itap'auauŏkau, otatoiapioko'auĕsts itai'pĭstsksĭnimatstokiu ki aisokse'puyiu spots'im istsetam'itsĭniksĭnni; ki matap'pix opŭs'tsĭmmesuai ki otok'tokossĭnuauĕsts ikŏnau'kŭttutuyiuax.

24 Ki otap'ĭstutŭksĭnni ikŏnauanetŭnĭstopaie Syria ĭstau'ŏssĭnni; ki ikŏnai'oktokosix, ki amianĭstsipŭs'tsĭmisix, ki anniks'isk matap'pixk sauumitsitappiuă itsĭps'tokoyiau, ki mat'tsapsix, ki an'auxenix, ikŏnitautsĭppotoaiax; ki ikŏnau'kuttutuyiuax

25 Ki Galilee ĭstokŏnai'tappix ikŏnawk'pokiuoiauaie, ki Decapolis, ki Jerusalem, ki Judæa, ki Jordan ap'ŭmmotsim ĭstokŏnai'tappix matsekŏnawkpokiuo'iauaie.

CHAPTER V.

KI otsĭnno'ossax akai'tappix nitum'mo ita'mĭsso: ki otau'pĭssi otsitappim'ix ototaakax:

2 Ki itsipa'kuiakiu ki itŭsksĭnĭm'atsiuax, ki itŭniu,

3 Anniks'isk matap'pixk oskĕttsipŏppuauĕxk ĭkikĭn'etŭkkiĭsk, etam'etŭkkiau: spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni osto'auai otsinan'oaiau.

4 Au'yesĭx etam'etŭkkiau: aiaksikiawpiksĭstotoaiau.

5 Ikkĭnap'itappiix etam'etŭkkiau: ksŏk'-kum otaksĭnan'oaiau.

6 Ino'tăttomix mokŏm'motsipaitappiisĭnni ki inăk'attomix mokŏm'motsipaitappiisĭnni etam'etŭkkiau: ai'akokuyiau.

7 Kĭmapi'itappix etam'etŭkkiau: otak'sikĭmokiau

8 Ksĭkus'skĕttsipŏppix etam'etŭkkiau: ai'-aksĭnnuyiauaie Ap'ĭstotokiuă.

9 Inŭs'tsetappix etam'etŭkkiau: akanĭstainikŏttaiau Ap'ĭstotokiuă o'kosĭx.

10 Anniks'isk matap'pixk itsikĭm'atsĭstotoaiau otokŏmmo'tsitappiuŏsoauĕsts etam'etŭkkiau; otsinan'oaiau spots'im istsĭn'naiisĭnni.

11 Oksĭs'totokoeniki ki maka'pi sĭtsĭp'sŭkoeniki, ki aisĭmmĭm'motsenikiau, tŭkka kĭtŭk'omĭmmokoau kitse'tametŭksuai.

12 Sopoke'tametŭkkĭk, spopai'piik; kitakitakai'sakĭnnosŭko spots'im: apatots'ik neto'-yik ŭnninetoksĭstotoyiuax Ap'ĭstotokiuă otsiprophetix.

13 Kĕsto'akauk ksŏk'kum ĭstsĭstsĭxipoku: atstosai'e umut'aiawxipi itsĭx'ipokuyi, tsanĭstapiu ksŏk'kum umutaiaksitsĭxipokuĭstutsip? matŭtokoapi'uats, ki aksĭs'tapĭxip, ki akitsitautŭtsamiai'osi.

14 Kĕsto'akauk ksŏk'kum ĭstŭn'natsii. Akap'ioyĭs aitokittokhi netum'moyi matokotsiksĭsattop'ats.

15 Matap'pix matotstsĭm'axauaie anak'imatsĭs mŏkitsitaistakhtotosauaie assuyĭn'i, itai'sŭppatomiau itai'sŭpanakĭmatsopi, ki matap'pix itsĭps'taupix napioyĭs itokŏnnauan'-akĭmaiau.

16 Neto'yik kitan'akimatsĭs ĭstot'ŭnnasuyit matap'pix mŏk'itsĭnniĭsau kitawx'ĭstutsipists mŏk'ĭtstsakŭttosauaie kin'a spots'im.

17 Pinstak nimut'otopi nŏkitŭnnĭstupipotsĭsau okŏk'itsĭmani, ki prophetix otŭn'issuai: nimatŭtoto'pa nŏkitŭnnĭstŭpipotsĭsau, nimut'-oto nŏkĭtsŭpanĭs'tsĭstutsisau.

18 Kitau'mŭnĭstopuau spots'im ki ksŏk'kum otsauomai'tsĭnikasi, ki okŏk'itsĭmani otsitsauomsŭpanĭstsiopi tŭks'kai sikŭk'sĭnaksĭn okŏk'itsĭmani itstsi'ipi mat'akitsĭnikauatsaie.

19 Annŏk tukskai am'ostsim inŭxe'poawsists kŭttai'aksĭstutsĭmŏkaie, ki ai'aksksĭnĭmatsokax matap'pix mŏk'staiĭstutsĭsaxaie, ak'-anĭstainikŏttau inŭks'tsĭm spots'im; annŏk' ai'aksĭstutsĭmĕsts ki ai'aksksĭnĭmatsŏkax matap'pix mŏks'ĭstutsĭmĕsts, ak'anĭstainikŏttau omŭk'sĭm spots'im.

20 Kitan'ĭstopuau kitokŏmotsipaitappiisĭnni saiĭs'tŭpŭkuiŏkhsĭssi Scribes ki Pharisees ot'okŏmotsipaitappiisuĕsts kimatakitsipipuauats spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni.

21 Kikai'okhtsipuau ŭkkaiiap'ix otan'ikoaiau, Pinuye'nikĭk: ki annŏk'ai'akoyenikiuŏk ai'akesetsĭmaie okŏk'itsĭmani:

22 Ki kitan'ĭstopuau annŏk' ksĭstapĭstsĭm'iuōk ox'okoă ai'akesetsĭmaie okŏk'itsĭmani; ki annŏk' ak'anĭstsiuŏk ox'okoa Raca, aiakesetsimaie okŏk'itsĭmani: ki annŏk' ak'anĭstsiuŏk, kĭtŭt'tsapsi, ai'akesetsĭmaie Gihenni ots'tsiĭmiaie.

23 Puksipĭp'potomĭniki kitak'iksĭstomŭtskotŭksĭnni natoi'apioyĭs, ki ĭsksĭnĭm'ĭniki kixokoa kĭtsĭs'tsĭmmok,

24 Ŭn'nim altar ĭstsskit' kitaki ksĭstomŭtskotŭksĭnni, ki matskot'; matom'ots matsin'nŭstseik ksĕsto'a ki kĭxokoa, ki tŭm'ŭtsipuksiput ki sakumŭts'kotoat kitsiksĭst'omŭtskotŭksĭnni.

25 Kipĭnnŭs'tseĭmĭs kikakhtum'o, kĭtsakiokhpokau'pimŏssi: kŏkstaiĭstapĭpiok au'kŏkitsĭmaii, ki au'kŏkitsĭmaii ŏk'staukotsei eĕnake'nai, ki kĭtakitsĭps'tapixik itai'ĭnŭkiopi.

26 Kitau'mŭnĭsto kitsauomai'ponitatossi kitak'sakookotossi, kimataksuxpa.

27 Kikai'okhtsipuau otanipuauĕsts ŭkkaiiap'ix, Kimatakauŏkotapuaua:

28 Ki nę́stoa kitan'ĭstopuau, annŏk' ŭs'sŭmmiuŏk ake'uŏk mŏk'statossaie, ŭkaukhtauauŏkautättseuaie u'skĕttsipŏppi.

29 Kinet'oopspi itsuyĭsseeniki, sauau'tos ki mĭs'tŭpapiksĭstsĭs: ŏkh'siu tuks'kŭma mŏk'saiĭnakuaiĭssi koŏpspi, ŏkstaiĭs'tupapiksĭs kostŭm Gehenna.

30 Kinet'otsĭs itsuyĭsse'eniki kawksĭnnĭt', ki mĭs'tŭpapĭxit: ŏkh'siu tuks'kaii kotsĭs'i mŏk'saiĭnakuaiĭssi, ŏkstaiĭs'tŭpapiksĭs kostŭm Gehenna.

31 Ŭk'auanĭstop annŏk' aiaksiksiuatsiuŏk otokem'ani ŭnnianĭst'okotsĭs iksiuo'isĭnaksĭn:

32 Ki kitan'ĭstopuau annŏk' aiaksiksiuatsiuŏk otokem'ani, otsauomauau'ŏkotasi, nokets'ĭnai otauŏkotăts'okaie; ki annŏk' aiakokkem'iuŏk otai'ksiuatai'ĭsk itau'ŏkatau.

33 Stsĭk'i, kikai'okhtsipuau otan'ipuauĕsts ŭk'kaiiap'ix, kimataksiksĭstapatauŭni'pa, ki, kitakitauanĭstau Ap'ĭstotokiua kitatauŭn'ĭssĭnni:

34 Ki kitan'ĭstopuau, Pinŭt'auŭnik; spots'-im pinitŭpŭtauŭnĭk; tŭk'ka Ap'ĭstotokiua otspiso'pŏtsĭsaie:

35 Ksŏk'kum pini'tŭpŭtauŭnik; itsĭssuikau'-piu: Jerusalem pini'tŭpŭtauŭnik; tŭkka O-mŭx'ina ot'akapioyimaie.

36 Kimat'akitŭpŭtauunipa kotokŏn', kimat-okotsiksĭxĭstutsipats nitu'kuyekai ki kimato-kotsixĭstutsipats.

37 Ki anik', A, A; Sa, Sa; mato'ketauanieniki, mat'ŏkhsiu.

38 Kikai'okhtsipuau, ŭk'auanĭstop sauau'toainiki moŏps'pi, kitak'okŏtanĭstotoko: ki sauau'tsĭmĭniki mokhpe'kĭnni, kitak'okŏtanĭstotoko.

39 Ki kitan'ĭstopuau pinstsĭmmĭm'motsemis sauum'itsitappiuă: ki annŏk' kitakauaiak'iokŏk kĭtsets'stoksĭs, matoko'tsĭs ki mat'stoksĭs'.

40 Ki matap'pi makitotsĭssĭp'puyĭssaie au'-kŏkitsĭmaii, ki stakhts'isokŏsĭm mŏk'otsĭsaie, mat ŭn'nĭstotsĭs kisau'tŭtsisokŏsĭm.

41 Ki annŏk' kĭtsitappa'atsokŏk tuks'ka ŭskskak'sĭnni, pokom'ĭs na'toki iskskaksĭnni.

42 Annŏk' kitau'kŏmŏnikŏk, ko'tsĭs, ki annŏk' kitai'akŭkkumatŭkok, pino'tŭkaatsis.

43 Kikai'okhtsipuau ŭk'auanĭstop kitak'ŭkomĭmmau kitopokau 'pimokă ki kitak'aukĭmaukikakhtum'o.

44 Ki kitan'ĭstopuau ŭkomĭm'mĭsau kikakhtum'ix, Atsĭm'mĭmmĭsau anniks'ĭsk matap'-pixk kitai'pakosĭnikokoauaxk ŏkhs'ĭstutosau anniks'ĭsk matap'pixk kitau'kĭmokoauaxk, ki aua'tsĭmoiikatomosau anniks'ĭsk matap'pixk

kitse'ksĭstotokoauaxk, ki kitai'kĭmatsĭstotokoauaxk;

45 Kokaukosĭmmi'ĭssuai Kĭn'oau spots'im: tŭk'ka ikkŭnats'iuaie natos'i sauum'itsitappix ki ŏkh'sitappix, ki soio'tŭmstuyiuax mokŏm'otsitappix ki sau'okŏmotsitappix.

46 Ŭkomĭm'mainoainikiau anniks'ĭsk matap'pixk kitŭk'omĭmmokoauixk, tsaak'anĭstappiuats kisa'kinosuai? kŭttomŭnĭstauŭkomĭmmotseiu'axau publicanix?

47 Ki namiksematsĭm'ainoainikiau kĭxokoax, tsanĭstapiu'ats kumutaumotsapiau stsĭk'ix? kŭttomŭnĭstaikse matsĭmmotseiu'axau publicanix?

48 Ki sŭp-puiap'sĭk manĭst'sŭppuiapspi kĭn'oau spots'im.

CHAPTER VI.

ISKSKATS'ĬK kŏkstau'kŏmmotsitappiisuai matap'pix kŏkainu'yĭssi; ikŭmits'tsiki kĭn'oau spots'im kimataksakinosŭkoauats.

2 Mak'aumŭtskotŭkkieniki pinik'it manĭstsik'ipi aiksĭstapokŏmotsitappikasix itai'puyĭssax natoi'apioyists ki moksoku'ĭsts, matappix mŏksĭnnu'yĭssax. Kitau'mŭnĭstopuau sakino'sattaiau.

3 Ki aumŭts'kotŭkkieniki pinsksĭnĭs' i'aksĭssautsĭs kinet'otsĭsi otai'ĭstutsipi;

4 Mŏksisĭmĭs'si kitaumŭts'kotŭksĭnni; ki Kĭn'a, aisĭmmiŭs'sŭppiuŏk, kitaksĭnnoam'sakinosŭk.

5 Ki atsĭmoi'ikainoeniki pinet'omanĭstsĭk aiksĭstap'okŏmotsitappikasix: otŭk'ometsĭm-

anoaiau mŏkauatsĭmoiikasau otsitai'puyisau natoi'apioyists ki moksoku'ĭsts itsi'kokeĭsts, matap'pix mŏksĭnnu'yĭssau. Kitau'mŭnĭstopuau, sakino'sattaiau.

6 Ki Ksĕsto'a, a'tsĭmoiikainiki, ĭstsipi koko'ai, okĭm'ĭniki, a'tsĭmoiikamĭs kĭn'a ai'sĭmmiapsiuă; ki kĭn'a, aisĭmmiŭs'sŭppiuŏk, kitaksĭnnoam'sakinosŭk.

7 Ki atsĭmoi'ikainoeniki piniksĭstape'puawtsĭs, manĭstaiksĭstapepoattopiauaie saie'tŭkkix: tŭk'ka ŭs'taiau ak'aiokhtokiau otakai'puyĭssau.

8 Pinet'omanĭstsik, tŭkka Kin'oau ĭsksĭnĭm'ests kitsipu'ĭnakitsipists kitsauomauan'ĭstopi.

9 Ŭn'anĭstŭttsĭmoiikak: Nĭn'an spots'im kitsitau'pipi, ŭnanĭstatsĭm'metsĭs kitsĭn'ikŏsim:

10 Ŭnanĭsto'tos Kitotŭmap'sĭnni: spots'im Kitsitsi'tan kanĭs'tutsipi, annom' ksŏk'kum nokŭt'anĭstutsit:

11 Annok' ksĭstsiku'ik nokkok'inan aau'ŏssĭn:

12 Ki ŭnniksksĭnĭt'au nitsauum'itsitappiisĭnanĕsts, manĭstŭs'ksĭnoawpi anniks'ĭsk matap'pixk nitsauum'itsĭstotokinanĭxk:

13 Ki pinĭstskĭm'ŭkĭnan, ki nokitsikŏmotse'piokĭnan Sauum'itsitappiuă; kitŭsk'sainaniau nĭn'naiisĭnni, ki otŭmap'sĭnni, ki ĭstsapĭna'sĭnni. Amen.

14 Ŭnniksksĭnno'ainoeniki matap'pix otsauum'itsitappiisuauĕsts, Kĭn'oau spots'im kitak'oksksĭnokoau.

15 Ki sauoksksĭno'ainoeniki matap'pix ot-

sauum'itsitappiisuauĕsts, Kĭn'oau Spots'im kimatakoksksĭnokoau'ats.

16 Kŭttaioyienoeniki pinomŭs'sŭppik manĭst'omŭssŭppipiau ksĭstapokŏmotsitappikasix: tŭkka iksĭstuts'imiau ostokso'auĕsts, matap'pix mŏks'ksĭnoŏsax kŭttaau'yiau. Kitau'mŭnĭstopuau ŭk'otsimiau saiakinosattopiau.

17 Ki ksĕsto'a, kŭttaiau'yeniki pu'ikĭniit, ki ĭssĭs'kiosit;

18 Matap'pix kŏkstai'ĭksĭnokiau kikŭtauyi, kŏksksĭnnu'yĭssi Kĭn'a aisĭmmiŭssŭppiuă: ki Kĭn'a aisĭmmiŭs'sŭppiuă kitaksĭnnoam'sakinosŭk.

19 Pinaumoi'potosik akau'tsapsĭnni annom'ksŏkkum, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsĭts'oyipi, ki kŏmos'iepĭtsix otsipĭs'sax ki otsikŏmos'sax:

20 Ki aumoi'potosik akau'tsapsĭnni spots'im, apŭn'ix ki apĭssu'yei otsitsau'oyipiau, ki kŏmosiepitsix otsitsauaisisŭppokatŭn'akiipiau ki otsitsauai'kŏmospiau:

21 Itstsi'piau kitsinan'ĭsts, ŭn'nimauk ku'skĕttsipŏppi.

22 Mostŭm'i ĭsta'natsii moŏps'piina; nitukskŭssi koopspi, kostŭm' ak'otuitsiu anat'sii:

23 Ki koŏps'pi minĭx'ĭssi, kostŭm'i ak'otuitsiu ski'natsii. Anat'sii annik' i tsĭpsts'tsiik kostŭm'i ski'natsĭssi maum'aumŭko ski'natsĭnni!

24 Tukskŭm matap'pi matokotsapotomoyiuatsax na'tokŭmix nĭn'ax: aksikŭmokkĭmiu tukskum ki aks'ikŭmŭkomĭmmiu stsĭk'i; akikŭme'eniu tuks'kŭm ki aksikŭm'ĭstsĭmmĭmmiu stsĭk'i. Kimatokotapotomoauaxau Ap'ĭstotokiuă ki sauum'itsitappiuă.

25 Ŭnnikaie kitan'ĭstopuau pinap'itsitatoat kitsipai'tappiisĭnni kitaks'oattoppi ki kitak'-sĭmattoppi: ki pinap'itsitatoat kostŭm'i kitai'-aksŭpskawsattoppi. Tse'ka ĭsskĭts'tau opai'tappiisĭnni ki aau'ŏssĭn, mostŭm'i ki istotos'ists?

26 Sŭm'mokau paiu'tax: mat'omaiinsĭmmauaxau ki matomaipokiakiuaxau, ki matomaumoipotŭkkiu'axau ĭnsĭm'apioyĭsts; ki Kĭn'oau spots'im ai'ĭssoyiuax. Tŭkka' ĭsskĭts'tau, ksĕsto'a ki osto'auai?

27 Ŭs'tainoeniki kŏk'spitappiisuai, tsiksĭm a' ak'aatspitappiiu?

28 Kumauk'apaitsitatoppuaisksistsau ĭstotos'ists? Sat'sĭkau anat'suiopokists itai'sŭskiiau; matapotŭkkiu'astsau, matapĭstutŭkkiu'-ăsts'au ĭstotos'ĭsts.

29 Ki kitan'istopuau Solomon otstsap'ĭstotossi matskĭtstom'atsĕsts annists'isk suio'pokistsk.

30 Is'totosatstopiĕsts saiŭs'kiĭsts manĭstĭs'-totosatstoppiĕsts annists'ĭsk annok' ksĭstsikuik na'paitappiiisk ki apinŏk'wĭs apittŭp'apĭxipiau ĭstsi'i: kikŭttomaiakstaiĭstŭpĭstotosatskokoauats, kitsenŭk'aumaitŭkkipuau.

31 Ŭn'nikaie pinapai'tsitatoak kŏk'anĭssuai Tse'a nŏks'auattopĭnan? ki, Tse'a nŏk'sĭmattopĭnan; ki; Tse'a nŏks'ĭstotosattopĭnan?

32 (Tŭk'ka annists'isk, Gentiles ap'ŭssatsĭmĕsts:) Kĭn'oau spots'im ĭsksĭnĭm'aie kitsĭm'-mŭkitatosĕsts.

33 Ki Matom'apsatsĭk Ap'ĭstotokiuă otsĭn'-naiisĭnni ki otokŏmotsitappiisĭnni ki annists'-isk kitak'ŭtokŏnokokĕsts.

34 Ŭn'nikaie pinap'itsitatok apinŏk'wĭs; ap-

i'nŏk'wĭs ak'apitsitasiu. Tuks'kai ksĭstsikui, maka'pi sŭp'anĭstsiu.

CHAPTER VII.

PINOKŎK'ITSIMAK ki kimatakokŏkitsĭmŭk o'a

2 Kanĭstau'kŏkitsĭmapuai kitakanĭstaukŏkitsĭmŭkosuai; ki kanĭstau'kotawpi kitakanistau'kuyĭssi.

3 Ki kumauk'satsiks kĕskŭn' osŭppa'kŏmosĭnni, ki kimatstatopats kitomŭksŭppa'kŏmosĭnni?

4 Ki kikŭttaukot'anĭstau kĕskŭn' nŏk'sauautsĭssi kitsŭppa'kŏmosĭnni; ki sat'sit, omŭk'o kitauŭtsŭppa'kŏmosĭnni?

5 Kitsiksĭstapo'komotsitappiansi, Matom'sauautsit kitomŭk'sŭppakŏmosĭnni, ki kitakotŭmsokapsatsip kŏksauautsĭssi kĕskŭn' osŭppa'kŏmosĭnni.

6 Annists'ĭsk natoap'ĭstsk piniko'tokau imitax, ki pearls pinitŭp'ĭstŭpapixikau ak'sĭnix, ŏksĭkkŭmitauau'ŏkaiau ki akotŭmotŭkau'auyiau ki kitak'otŭmsixipok.

7 Anik: ki kitak'okoko; apsatsik, ki kitak'okonip; ĭstok'iakik, ki kitaksikauai'pixĭk.

8 Anniks'isk matap'pixk au'kŏmŏnixk au'kuyiiau; ki annŏk' ap'satsĭmŏk, au'konĭmaie: annŏk ĭstok'iakiuŏk, otak'sikauaipĭxikaie.

9 Tŭkka' nĭn'naua, aukŏm'ŏnĭstŭssi okku'i napaiĕn, aiakokotsiuaie okotoki?

10 Ki aukŏm'ŏnĭstŭssi mammi', aiakikotsiuaie pĭtse'ksĭna?

11 Ksĕsto'au, kitsauum'itsitappiipuau, ĭs-

ksĭnĭm'enoainiki kŏk'okotosuai ko'kosoauax ŏkh'sĭsts, Kĭn'oau spots'im kŭttomaiakokotsiu'atsax ŏkh'sĭsts anniks'isk matap'pixk otau'kŏmŏnikixk?

12 Kanĭst'sitsitatopuai matap'pix kŏkŭnĭstsitsitaiĭssuaiau, kitak'ŭnĭstsitsitattaiau: ŭnnianĭstap'piu okŏk'itsĭmani ki prophetix otse'puawsuai.

13 Apŭt'okĭtsĭmi pi'ik; sokokĭt'sĭmi apŭk'oksokui itŭp'itsiiau akotap'sĭnni, ki akai'tappii itsipim'ix:

14 Annik' kĭtsĭm'ik, ki annik' moksoku'ik itŭp'itsiikiau opai'tappiisĭnni, aput'tsiiau; ki unna'tsitappii ikon'imix.

15 Stun'nokau ksĭs'tapatoiapiekuax kit'sitotaakĭxk emŭk'ikĭnaĭstotosĭxk, ki o'pĭstokĭni itapis'onotsiau.

16 Kit-aks'ksĭnoaiau otsĭn'asoauĕsts. Matap'pix kŭttomautuyiu'atsauax ksĭssi'ix mĭn'ĭsts, ki ksĭs'tapsŭskiĭsts kŭttomautsĭm'axau figs?

17 Neto'i kŏnai'ŏkhsĭstsix ai'ŏkhsĭnasiau: ki makap'ĭstsix makap'inasiau.

18 Ŏkhsĭstsĭs matokotokapinasiu'ats, ki makap'ĭstsĭs matokot'ŏkhsinasiuats.

19 Kŏnai'istsix kŭttaŏkhsinasiix kakiok'au, ki ĭs'tsi itsĭs'tŭpapiksĭstaiau.

20 Ŭn'nikaie kitaks'ksĭnoaiau otsĭn'asoauĕsts.

21 Kŏnai'tappixk nitan'ikixk, Nin'a, Nin'a, matakokŏnitaipim'axau spots'im ĭsts'ĭn'naiisĭnni: annŏk' ap'ĭstutsĭmŏk Nin'a spots'im otsitsi'taniaie, ai'akitsipim.

22 Annik' ksĭstsiku'ik akai'tappii nitak'an-

ikiau, Nin'a, Nin'a, nikŭttomaisĭtsipspinanats kĭtsĭn'ikŏsĭm? ki nikŭttomaisŭskounaniauaxau sauum'itsistaawx kitsĭn'ikŏsim? nikŭttommutaipĭssatskaspĭnana kitsĭn'ikŏsim?

23 Ki nitakotŭmanĭstaiau, kimats'ksĭnopuaua; Mĭstŭpa'akik, ksĕsto'au kitsauum'itsĭstutsipuau.

24 Annŏk'aiokh'tsĭmiuŏk annĭsts'ĭsk nĭtse'poawsĭstsk aks'ĭstutsiu mokŏkiĭn'ai annŏk itokhĭt'okoĭskauŭk ok'otoki:

25 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikĭmskau, ki ai'sopu, ki annik' napioyĭs itot'sŭppu; ki matsĭstokhopiu'ats; tŭk'ka, itokh'itokoĭskau ok'otoki.

26 Ki annŏk' aiokh'tsĭmiuŏk annists'ĭsk nitse'poawsĭstsk, ki matsĭstutsim'atsĕsts aks'istutsiu mattsapsĭn'ai, annŏk' itokhit'okoĭskauŭk spŏts'ikui:

27 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikĭmskau, ki ai'sopu, ki annik' nap'ioyĭs itot'sŭppu; ki ĭstokhopi'u; ki omŭk'o otsĭs'tokhopiisĭnni.

28 Ki ŭn'nitsiu, Jesus otaiksĭste'poattosĕsts annists'isk epo'awsĭstsk, matap'pix skaie'tŭkkiau otsksĭnĭmats'tŭksĭnni;

29 Ototŭmap'sĭnni itŭs'ksĭnĭmatsiuax, ki sĭnak'ix manĭstŭs'ksĭnĭmatsawpiax, matŭsksĭnĭmatsiu'atsax.

CHAPTER VIII.

OTSĬN'NĬSAATOSSI nitum'mo akai'tappiii itopokiuo'iauaie

2 Ki, satsĭk, nĭnuau leper otsitto taakaie ki

otsĭt'atsĭmmĭmmokaie, ki otsĭt'anikaie, Nin'a, atsi'tatomĭniki kitokotsiksĭxistotok.

3 Ki Jesus itsau'ksikĭnstsiakiu, ki itsĭxen'-iuaie, ki an'iu, nitak'anĭstutsip; ksĭksĭt'. Ki soksiksĭk'siuaie.

4 Ki Jesus anĭstsiuaie, Sat'sĭt, pinaiitsinikos matap'pi; mĭs'taput, annĭs'tsĭnnosattsĭs natoi'-apiekuŭn, ki annik' otan'ipik Moses ĭssa'ku-mŭtskotoat mŏks'ksĭniĭsau.

5 Ki Jesus otsito'taipiĭssi Capernaum, eĕn'-aken'ai otsĭtto'taakaie, ki otau'kŏmŏnikaie,

6 Ki otan'ikaie Nin'a, annŏk' nitapotomokŏk noko'ai itsĭs'tokhaitsiu, ai'papuyiu, eks'kaaipuĭnŭm.

7 Ki Jesus an'ĭstsiuaie, nitak'ittappo nitak'-okuttutoau.

8 Eĕnaken'ai an'ĭstsiuaie, Nin'a, nimat'si-pumapspa kŏkĭtsipĭssi noko'ai: kakse'puyit, ki annŏk' nitapotomokŏk ak'okuttutoau.

9 Nĕsto'a nitap'otomoki, ki eĕn'akex nit-ap'otomokiau; ki nitan'ĭstau am'ok mĭs'ta-put, ki ai'ĭstapu; ki nitan'ĭstau stsĭk'i, puk'-siput ki ai'puksipu; ki annŏk' nitap'otomok-ŏk nitan'ĭstau, am'oi ŭnnianĭs'tutsit, ki au'an-ĭstutsimaie.

10 Jesus otokh'tsĭmsaie, skai'etŭkkiu, ki an'ĭstsiuax anniks'isk matap'pixk ipokiuo'ixk, Kitau'mŭnĭstopuau manĭst'omŭkopi otau-mai'tŭksĭnni nimatŭnĭstokonip'ats Israel ĭst-auŏsĭn'im.

11 Ki kitan'ĭstopuau akai'tappii umutauts-tsipi apinŏk'kuyi ki otsĭt'ŭstŭkkŏpipi ak'ŭto-toiau, ki akopokau'pimiuax Abraham ki Isaac ki Jacob spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni.

12 Ki nĭn'naiisĭnni ĭstokos'ix ak'satŭpiksĭstsiauax ski'natsii; annim asain'sĭnni ki satse'kĭnan ak'itstsiiau.

13 Jesus an'ĭstsiuaie eĕnaken'ai mĭs'taput, kanĭst'aumaitŭkkipi kitakŭnĭsttutoko ki annŏk' otap'otomokŏk itsok'okuttutoau.

14 Ki Jesus otsĭtsipĭssaie Peter oko'aiaie, nannuyiuaie otokem'ani o'ksĭstsiaie itsĭs'tokhaitsiĭnaie, ai'okhtokĭm pŭs'tsĭmesĭnni.

15 Ki kaien'ĭmaie otsĭssi, ki pŭs'tsĭmesĭnni itskĭmaie: ki itsipuau', ki ito'yiuax.

16 Autŭkkus'si ito'tsĭpotuyiauaie akai'tappiiau sauum'itsistaawx pakh'tokĭnattsiikiauax: ki otse'poawsĭnni itsa'tŭpiksĭstsiuax staawx, ki ikut'tutuyiuax ikŏnai'okhtokosix:

17 Mŏks'enŭpanĭstosi otan'ipiaie Esias prophet, ki an'iu, Osto'i mat'sĭmĕsts kĭtsauŭt'tsikotsapsĭnunĭsts, ki ipa'tomĕsts kitokh'tokosĭnunĭsts.

18 Jesus otsĭnno'ŏssax akai'tappiiix oto'tŭksipuyimokax, ikŏk'itsĭmau mŏk'opŭmmosau.

19 Ki tukskŭmĭni aisĭnaki'ĭna itoto'yĭnaie ki an'ĭstsiuaie, Nin'a kitak'ittappopi nitak'opokiuo.

20 Jesus an'ĭstsiuaie, ota'tuyix au'ŏttsimaniau, ki paiu'tax au'yiiiau; ki Nĭn'nau okku'yi matsĭstokhotom'atsaie otokŏn'.

21 Ki stsĭk'i otŭsksĭnĭmats'aie an'ĭstsiuaie Nin'a, nŏk'otomitappo nŏk'akitsŏsi nĭn'a.

22 Ki Jesus an'ĭstsiuaie, sŭppa'kit; ki enix ŭnanĭstak'itsŏsauax enix.

23 Ki otsŭppopĭs'si akh'iosatsĭs, otŭs'ksĭnĭmatsax ipokitsŭppo'piiax.

24 Ki satsit iek'opaikĭmskau, ki ai'sikopaikĭmskau akh'iosatsĭs; ki ai'okau.

25 Ki otŭs'ksĭnĭmatsax otsĭt'totaakikax ki otsitsiksekenokikax, ki an'ĭstsiikiauaie, Nin'a kŏmotse'piokĭnan: nitaks'ĭnetspĭnan.

26 Ki an'ĭstsiuax kumauk'sikopupuauaisks kitsenŭkumaitŭkkipuau? Itŭmit'sipuau, ki ai'sĭtsĭpsattomĕsts sopu'ĭsts ki pai'kĭmskaiĭsts; ki ikŏnau'maitsiĕsts.

27 Ki nĭn'ax skai'etŭkkiau, ki an'iau, Tsŏkhtanĭstap'ĭnauŏkhtauts, sopu'ĭsts ki omŭk'sikĭmi manĭstse'tokĕsts?

28 Ki otopŭmmo'si Gergesenes ĭstauŏsĭn'im ito'tatsemiauaie natsitappii sauumitsistaawx pakh'tokĭnattsiikiax, aken'imanĭsts itsŭx'iax, eks'kainixiikiax, matap'pi matokottotsitsko'pats.

29 Ki satsit, aisokse'puyiau, ki an'iau, Tsaakanĭstappikitsĭmattopĭnan, ksĕsto'ă ki nĕstŭnan, Jesus, Ap'ĭstotokiuă okku'yi? kikŭt'tautototopa kŏkkĭtsikĭmatsĭstotoksĭnan otsauomo'tosi itaiksĭstsikumiopi kŏk'kĭtsikĭmatsĭstotoksĭnan?

30 Ki Pĭstsĭksi'pio akaiĕm ak'sĭnix itau'yiau.

31 Ki sauum'itsistaawx au'kŏmŏnĭstsiauaie ki an'ĭstsiauaie, saiai'pixĭkĭnaniki, nŏk'itsipĭsĭnaniau ak'sĭnix.

32 Ki an'ĭstsiuax kŭkku'. Ki otsŭksax, ak'sĭnix itsipim'iax: ki, satsit, kŏnak'sĭnix itsĭn'auksksiau inno'tsĭstŭppakui, ki omŭk'sikĭmi suioks'kasattomiau, ki inets'iau.

33 Ki anniks'ĭsk matap'pixk ŭsks'kŭmiĭskax itsĭs'tŭpaukskasiau, ki akap'ioyĭs itsipim'iau ki ai'itsĭnikŏttsiauax, ki anniks'ĭsk ma-

tap'pixk pakhtokkĭnattsixk sauum'itsistaawx mats'itsĭnnikŏttsiauax.

34 Ki, sat'sĭt, Kŏnai'tappix ikŏnai'sŭxkitsĭmiau akap'ioyĭs mŏkittotatsemŏsau Jesus: ki otsĭnno'ŏssauaie, au'kŏmŏnĭstsiauaie mŏks'ĭstapusaie otau'ŏssuai.

CHAPTER IX.

KI itsŭppo'piu akh'iosatsĭs, ki ito'pŭmmo ki otauŭtakap'ioyim ito'to.

2 Ki, sat'sit, itotsĭp'iauaie nĭn'nau, ai'pakhpuyiu, ĭstokhai'tsiu ŭksĭn': Ki Jesus otsĭnĭs'saie otaumai'tŭksuaiax anĭstsiuaie ai'pakhpuyiuă, Noko'a, ŏkh'sitŭkkĭt; kitsauum'itsitappiisĭsts ĭsksĭnip'iau.

3 Ki, sat'sit, stsĭk'ix ai'sĭnakix ĭstai'au am'o (*nin'nau*) makapie'puyiu.

4 Ki Jesus ĭsksĭnĭm'ĕsts otŭs'tapuauĕsts ki an'iu, kumauk'itsitatopuauaisks maka'pi ku'skĕttsipŏppuauĕsts?

5 Tsĭm'a ksĭstspa'pi, kŏk'anĭsi, kitsauum'itsitappiisĭsts ĭsksĭnip'iau; ki kŏk'anĭsi, Nipuat' ki auŏkat'?

6 Ki kŏks'ksĭniisuai Nin'a okku'yi ikŏts'ksĭnĭmĕsts sauum'itsitappiisĭsts annom' ksŏkkum (itŭm'anĭstsiuaie aipakhpuyii) Nipuat', matsit' kitŭk'sĭn, koko'ai ĭs'taput.

7 Ki itsipuau' ki oko'ai itsitap'po.

8 Ki akai'tappiii otsĭnĭs'sax, skai'etŭkkiau, ki a'tsĭmmĭmmiauaie Ap'ĭstotokiua annŏk' ikotsiu'ŏk matap'pix otŭmap'sĭnni.

9 Ki Jesus otaumatto'si, nannuyiuaie nĭn'-

nau, an'ĭstau Matthew, itaupii'ĭnai itai'ponitatopiaie, ki an'ĭstsiuaie Sŭppa'kĭt. Ki itsipuau' ki pokio'attsiuaie.

10 Ki ŭn'niitsiu Jesus otsitsĭps'taupĭssi nap'ioyĭs, otau'yĭssi, sat'sĭt akai'tappiiau publicanix ki sauum'itsitappix, itsito'taipimiau ki ipokau'pimiauax (*Jesus*) ki otŭs'ksĭnĭmatsax.

11 Ki Pharisees otsĭnno'ŏssax, itŭnĭs'tsiauax otŭsksĭnĭmats'axaie. Kitsĭn'aimoau maukopoks'oyimiax publicanix ki sauum'itsitappix?

12 Jesus otokh'tsĭsaie, an'ĭstsiuax, anniks'ĭsk matap'pixk ikut'totoaxk matsĭmmŭkitappi'uaxau assokinakki, anniks'ĭsk matap'pixk ai'okhtokosixk kĭmŭk'ĭttappiiau.

13 Is'tapuk, ŭs'ksĭnĭk manĭstap'ipi, nitŏkh'sitsip kĭm'apiisĭnni, ki nimatŏkhsitsipats ikĭt'stŭksĭnni: tŭk'ka nimat'ŭtotopa nŏk'ainikŏttosau mokŏm'otsitappix mŏks'isauaitsitasau, sauum'itsitappix nimut'oto.

14 John otŭs'ksĭnĭmatsax otsitŭm'ittotaakax, ki an'iau, Tsanĭstapiu'ats nimutsauau'yipĭnan nestŭn'an ki Pharisees, ki kĭtŭsksĭnĭmatsax kŭttaisauauyiu'axau?

15 Ki Jesus anĭstsiuax kŭttaukotau'yesiuaxau man'okkemiuŏk oko'ai ĭstokos'ix, itsa'kiitawpĭssi man'okkemiuŏk? Ki annists'isk ksĭstsiku'ĭsts ak'otoiau man'okkemiuŏk otai'akitotoawpĭstskaie, ki akotŭmsauau'yiau.

16 Kimatanipsospuau makap'isokŏsists; annik' psak'sĭnik aksoksipinikau ki saku'apĭnikan aksistŭpaipinikau.

17 Matap'pix matomaisŭppasuyĭnĭmĕsts mani'ĭsts mĭn'iokkeĭsts ŭkautokeĭssuyĭnĭsts, ŏks'kakŭmipinikau ŭk'autokeĭssuyĭnists, ki

mĭn'iokke ak'saikĭmsskau, ki aks'iksistsuyinasiau: Manĭn'iokkeĭsts itsŭppa'suyĭnĭmiau man'otokeĭssuyĭnists ki ai'aketŏkhsiau.

18 Otsakiaisĭtsĭp'sattosax annists'ĭsk epo'awsĭsts, tukskŭm'ĭni eenakin'ai itoto'iĭnai ki a'tsĭmmĭmmiuaie, ki an'iu, Nitŭn'na ŭk'ainiu; puk'siput ki kotsĭs'i tsĭxen'ĭs, ki aks'ipuitappiiu.

19 Ki Jesus itsipuau', ki itopokom'iuaie, ki otŭsksĭnĭmatsax mat'opokomiauaie.

20 Ki sat'sit ake'uă, au'atŭnikau ŭsksaumawksaikĭmskau otok'tokossĭnni na'tsikoputtuyi stuyi'ĭsts, itsŭp'paatsiuaie, ki itsĭx'enĭmaie opekakŭn'ĭmaniaie:

21 Tŭk'ka, ĭs'tau, ksen'ĭmĭniki opekakŭn'ĭmani, nĭtak'okuttotoko.

22 Ki Jesus ito'tŭkkau; ki otsĭnno'ŏssaie, itŭni'u, Nitŭn'na, ŏkh'sitŭkkit, kitaumai'tŭksĭnni kumut'okuttotoko. Ki ake'uă annik' itokut'totoau.

23 Ki Jesus otsĭtto'taipiisi eenakin'ai oko'ai, ki otsĭnno'ŏssax au'yesĭx ki matap'pix eĭs'tsekĭniau,

24 An'ĭstsiuax, anĭs'tapaauk, ake'kuŭn matseniu'ats, ai'okau. Ki itai'ĭmiauaie.

25 Ki otsĭs'tŭpskoŏsax matap'pix, itsipim, ki ito'tsĭmaie, otsĭs'aie, ki ake'kuŭn itsipuau.

26 Ki otap'ĭstutsipi, annik' auŏsĭn'ik, motŭs'ksĭnĭpaie.

27 Ki Jesus otsĭstŭpaumatta'atossi, na'tokŭmi naps'tsix nĭn'ax ipokiuo'iax, ki aisokse'puyiax ki an'iau, David okkui', Kĭm'okĭnan.

28 Ki otsĭtsipĭs'si nap'ioyĭs, naps'tsix itoto'yiauaie: ki Jesus an'ĭstsiuax kikŭtau'mai-

tsipuau nŏk'okotŭnĭstutsĭs? An'ĭstsiiauaie A, Nin'a.

29 Itŭm'itsĭxeniuax oŏps'puauax, ki itŭni'u, kanĭsto'maitsipuai, ŭnnianĭstsĭs'.

30 Ki itsikau'opiii oŏps'puauax: ki Jesus saiemiuax mŏkstanĭs'tosax matap'pix.

31 Ki osto'auai, otsĭs'tapusau ikŏnai'tsĭnnikoyiauax matap'pix annik'auŏsĭn'ik.

32 Ki otsŭksax, sat'sit ito'tsĭpiauaie kŭttaiai'puyiua sauum'itsistaaw pakto'kĭnattsiuaie.

33 Ki sauum'itsistaaw otsai'piksĭstŏssaie, kŭttaiai'puyiuă itse'puyiu: ki kŏnaitappix skai'etŭkkiau, ki an'iau, matsĭkainip'ats Israel ĭstauŏsĭn'im.

34 Ki Pharisees an'iau sauum'itsistaawx otsĭn'aimoauai itai'saipiksĭstsiuax sauum'itsistaawx.

35 Ki Jesus itap'auauŏkau kŏnau'akapioyĭsts, ki inŭk'akapioyĭsts, ki itŭs'ksĭnĭmatstokiu ota'toiapioyimoauĕsts, ki ai'semokiu nin'naiisĭnni ĭstŏkhs'itsĭniksĭnni, ki ŏk'kuttutsĭmĕsts matap'pix otokŏnai'oktokosuauĕsts ki otokŏnau'atŭnikauĕsts.

36 Ki otsĭnno'ŏssaie otappiisĭn'na, kaiĭm'iuaie, tŭkka ŭs'tsĭmsiu, aneto' manistau'anetopiax emŭk'ikĭnax saiits'tsĭssi ŭsks'kŭmokiuă.

37 Itŭman'ĭstsiuax otŭksksĭnĭmatsax, akauo'yi insĭn'manĭsts, ki ap'otŭkkix unna'tosĭmiau;

38 Atsĭm'oiikŭttok ĭnsĭm'manĭsts ĭstsĭn'nau mŏk'itŭpskoŏsax otĭnsĭmmanĭsts apotŭkkix.

CHAPTER X.

OTSIPUK'SŬPINNIKŎTŬSAX na'tsikoputtsiau otŭksĭnĭmatsax, ikotsiu'ax otŭmap'ĭsĭnni mŏk'saipiksĭstosauax sauum'itsistaax, ki mŏk'okuttutsĭsax amian'ĭstokhtokosĭsts ki amian'ĭstatŭnikĕsts.

2 Na'tsikoputtsixk itokŏt'tsiuax otsĭn'ikŏsoauĕsts am'ostsiaukiĕsts; Matom'itappiu, Simon, mat'anistau Peter, ki Andrew oskŭn: James, Zebedee okku'i ki John oskŭn';

3 Philip, ki Bartholemew; Thomas, ki Matthew, annŏk' publicanŏk; James, Alphæus okku'i. Ki Lebbæus, mat'anistau Thaddæus;

4 Simon, Canaanite; Ki Judas Iscariot annŏk' aien'ŭpanistsiuŏkaie.

5 Anniks'isk natsikoputsixk Jesus itokŏt'tsiuax ki saiem'iuax ki an'ĭstsiuax, Gentiles oksoku'auĕsts pinitap'pok, ki Samaritans otakap'ioyimoauests pinŭt'sĭtsipik:

6 Ki Israel oko'au otomŭk'ikĭnaumix ats'ax ĭs'tapuk.

7 Ki auau'ŏkainoniki sem'okik, ki anik', spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni aststsiu'.

8 Ai'oktokosix kut'tutokau, leperix ĭssin'nomokau, enix' nipua'atsokau, sauum'itsistaawx sai'aipiksĭstokau; Kitsiksist'okoko, ksistoko'tŭkkik.

9 Gold ki silver ki brass pinitsŭp'pitŭkkik kitsitai'sŭpopumatsopuauĕsts,

10 Assuia'tsĭman pinots'ik aumatto'ainoai-

niki, pinots'ikau na'tokaists spĭks'isokŏsĭsts, ki a'tsikists, ki otoats'ists; ap'otŭkkiuã ak'-otsĭmaie otso'ŏsĭn.

11 Annik' akap'ioyĭsk kĭtai'akitsipipika sŭppo'ŏttsesatsĭk annŏk' ŏks'apsiuŏk; ki annim' stau'pik kitsauomai'sŭkskitsĭssuai.

12 Ki pim'ĭnnoainiki nap'ioyĭs, ksematsĭm'attok.

13 Ki ŏkhs'issi nap'ioyĭs ŭnnianĭstsito'tos kitsĭn'nŭstseisuauĕsts; ki sauŏkhs'ĭssi ŭnnianĭstsska'atok kitsĭn'nŭstseisuauĕsts.

14 Ki annŏk' kikŭt'tautokŏk, ki kŭt'tauotsĭmikŏk kitse'poawsĭsts, sŭkskitsĭm'ĭnnoainiki annik' akap'ioyĭsk sostsĭk'asattok.

15 Kitau'mŭnĭstopuau akŏk'itsĭmaiksĭstsikuĭk Sodom ki Gomorrha ak'skĭtstom annik' akap'ioyĭsk.

16 Sat'sĭk emŭk'ikĭnax mĭs'tŭpskoawki apis'ix neto'yik kanĭstsĭs'tŭpskopuau: mokŏk'-ik manĭstsokŏkipi pitse'ksĭnax, ki ĭkkĭnaps'ik manĭstĭk'kĭnapspi kŭkku'ix.

17 Ki ŭsks'kŭmokau matap'pix; kitakaumŭts'kaukoau akŏk'itsĭmani, ki otatoi'apioyimoauĕsts kitakitaipstŭsĭstsipĭs'okoau;

18 Kinĭn'ax ki omŭx'ĭnax kitakittŭpĭp'iokoai, nĕsto'a kumut'aiakaitŭpipiokoai, kŏkkite'nŭpanĭstosau ki Gentiles.

19 Ki aumŭts'kaukuĭnnoainiki pinstak kŏkŭnĭstse'puyĭsuai; annik' kitak'okokoau kitai'-akanipuai.

20 Kimats'epuyipuau, Kĭn'oau osta'aw ksĕsto'au itsĭpstai'puyiu.

21 Ki umu'pappiipi akumŭts'kaiuaie umu'pappiipi mŏks'eĭnsi, ki nĭn'a akumŭts'kai-

uaie okku'i; ki pokax aksenŭpanĭstaiau un'oauax ki oksĭs'toauax mŏks'enitŏsauax.

22 Ki kŏnai' tappix kumut'akaukĭmokoaiau nĕsto'i; ki annŏk' eikak'imauŏk umuts'ipaitappiuaspi akitsikŏmotse'piauaie.

23 Kĭm'atsĭstototsenoainiki tuks'kai akap'ioyĭs, mĭs'tŭpokskasik stsĭk'i: kitau'mŭnĭstopuau kimatakokŏnitotopuau Israel ĭstokŏnau'akapioyĭsts otsauomai'akotosi Nĭn'au okku'i.

24 Ŭsksĭnĭmats'au matskĭtsĭmiu'ats otŭsksĭnĭmats'tokiuă, ki apotŭk'kiuă matskĭtsĭmiu'ats otsĭn'aim.

25 Ŏkh'siu ŭsksĭnĭmats'au mŏketŭm'anĭstsau otŭsksĭnĭmats'tokiuă, ki apotŭk'kiuă mŏketŭm'anĭstsau otsĭn'aim. Anĭstsĭn'nikŏttŭsauaie nap'ioyĭs otsĭn'aim Beelzebub, ak'staianĭstsĭnnikŏttaiau itsĭpstaupixk oko'ai?

26 Pinstŭn'nokau; matsekipats akstaisaiipasokĭnnĭs; matsitsiksĭs'pats ak'staisaiĭsksĭnĭs.

27 Kĭtse'itsĭnikopuai ski'natsii matai'itsĭnikok ksĭstsiku'inatsii: ki kitai'okhtsipuai kotokhĭs'suai, sem'ik spots'im nap'ioyĭsts.

28 Ki pinstŭn'nokau anniks'ĭsk akenitomixk mostŭm', ki sta'aw matokotsenĭtsiau'ats: stŭn'nok annŏk' ikots'enĭts iuŏkax mostŭm' ki staaw stakhts'im.

29 Natokŭmix sĭstsix kŭttomŭtaiponitau'atsax nitsipŭn'asaini? ki tuks'kŭm matakittotstsiu'ats ksŏk'kum sauŭs'ksĭnoŭssi Kin'oau.

30 Kitoku'yikĭnsĭsts ikŏnŭks'topiau.

31 Piniko'puk; kitots'ĭtskŭkaiĭxkĭmĭmipuau akaiĕm'ix sĭstsix'.

32 Annŏk'aie'nŭpanĭstsiuŏk matap'ii nĕsto'i, osto'i nitaks'enŭpanĭstau nĭn'ă spots'im.

33 Annŏk' nĭt'saietokŏk matap'piuŏk, osto'i nĭtak'saietoau nĭn'a spots'im.

34 Pinstak nimut'oto ĭnnŭst'sĭnni nŏkitsĭt'apixĭsi ksŏk'kum: nimat'otopa nŏkitsĭt'apixĭsi ĭnnŭst'sĭnni, innu'stoan nimut'oto (*nŏkitsĭt'apiksĭstos ksŏk'kum*).

35 Nimut'oto nĭn'au ki un'ni mŏk'itsipotsĭstsĭmmotseĭsau, ki otŭn'ni ki oksĭs'tsi, ki ăum'si ki maawks'i mŏkitsipotsĭstsĭmmotseĭsau.

36 Ki nĭn'au aks'ikatumĭmmiuax otopokau'pimix anniks'isk matap'pixk oko'ai itsĭpsts'taupixk.

37 Annŏk' aiĭs'tŭpŭkomĭmmiuŏk un'ni nĕsto'i nimatokotsinanŭk'ats: ki annŏk' aiĭstŭpŭkomĭmmiuŏk oku'yi ki otŭn'ni nĕsto'i nimatokotsinanŭk'ats.

38 Ki annŏk' sauots'ĭssi otauiĭnan'i sauopokiuo'osi nĕsto'ă, nimatokotsinanŭk'ats.

39 Annŏk' ikon'ĭmŏk opai'tappiisĭnni, ak'atstomaie; annŏk' at'stomŏk opai'tappiisĭnni, nĕsto'i itat'stomaie, ai'akokonimaie.

40 Annŏk' kĭto'tokŏk nito'tok; ki annŏk' nito'tokŏk ito'toyeuaie annŏk' nitse'tokŭkŏk.

41 Annŏk' ito'toyeuŏk prophet otsiprophetisaie otak'okuyĭssi prophet osa'kinosĭnniaie; ki annŏk' ito'toyeuŏk mokŏm'otsitappiuă oto'kŏmotsitappiisaie, otak'okuyĭssi mokŏm'otsitappiuă osa'kinosĭnniaie.

42 Ki annŏk' ai'akutŭkkuyiuŏk sto'kĭmi tuks'kŭmi anniks'ĭsk inŭks'tsĭmĭxk otŭs'ksĭnĭmatsŏssaie, kitau'mŭnĭstopuau matakatstom'ats osa'kinosĭnniaie.

CHAPTER XI.

KI un'niniitsiu otai'ksĭstanĭstŏssax na'tsikoputsix otŭsksĭnĭmats'ax itsĭstŭpa'atomaie mŏkŭsksĭnĭmatstoksi ki mŏkatsĭm'semŏksi ot'akapioyimoauĕsts.

2 Annok' John itsipsts'taupĭssi itai'okiakiopi otokh'tsĭsĕsts Christ oiapĭstutsipĭsts'aie, itokŏt'tsiuax na'tokŭmix otŭsksĭnĭmats'ax,

3 Ki an'ĭstsiuaie, kikŭtami'pa annŏk' aiakoto'ŏk, ki nŏk'apsŭmmŏsĭnan noke'tsĭmi?

4 Jesus an'ĭstsiuax, mĭs'tapuk, matan'ĭstsĭnnomok John annists'ĭsk kĭtokh'tsipuauĕstsk ki kitŭs'satsipuauĕstsk:

5 Naps'tsix ŭs'sŭpiau, ŭs'tsekaiĭx ikŏm'otauauŏkaiau, leperix ĭssin'aiau, kŭttaiai'okhtsĭmix ai'okhtsĭmiau, enix' aipuau'iau ki kĭm'atapsix atsĭmsem'aiau ŏkhs'itsĭniksĭnni.

6 Ki atsĭm'siu annŏk' kŭttai'itstskĭmskŭkiuŏk nĕsto'i.

7 Ki otsĭs'tapusax, Jesus otaumŭtŭpaiitsĭnnikoŏsauaie akai'tappix John, Tsanĭstappiuă kumutsitappopuai ksĭs'tapsksŏkkum kŏk'satsipuai? Kŭttaitstsip'a apai' sopu'yi itau'ŭtopăpokaiiu?

8 Ki tsan'ĭstappiua kumut'sitappopuai kŏk'satsipuai? Kŭttaitstsip'a nĭn'naii ĭkikĭn'ĭstotosiu? Anniks'isk ĭkikĭn'ĭstotosĭxk itot'okoyiau Omŭx'ĭnax oko'auĕsts.

9 Ki tsan'ĭstappiuă kumut'sitappopuai kŏk'satsipuai? Kŭttaitstsip'a prophet? A, kitan'ĭstopuau skĭtsĭm'iuaie prophet.

10 Annŏk sĭnau', sat'sit, nitse'tomotokŭt-

tau nito'tokatatsĭsau kostoksĭs', ki ake'tomsokapapĭstutsimaie koksoku'i.

11 Kitau'mŭnĭstopuau anniks'ĭsk itsipokai'ĭmmokixk akex, mats'itstsipa ŏk'skĭtsĭmiaie John Baptist: ki annŏk' inŭks'tsĭmŏk spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni ai'skĭtsĭmiuaie.

12 John Baptist ĭstsiksĭs'tsikuĭsts, puk'sŭpiksĭstsikuĭsts spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni itŭsk'o tuitsipiop, ki ŭskotui'tsipimix itŭsk'otuitsipimiau.

13 Konai'prophetix ki okŏk'itsĭmani aie'nŭpanistomiauĕsts otsauomo'tosi John.

14 Ki mak'otsĭmenoainiki, am'auk Elias annŏk' ai'akotoŏk.

15 Annŏk itokh'iuŏk mŏk'okhtsĭmsi ŭnanĭststokh'tsĭs.

16 Tsa nitai'akanipa annŏk' o'tappiisĭnŏk manĭstsĭn'naiipuaiau? Netoinitsi'au pokax annim' itawk'pumauawpim itau'pix ki ai'sĭtsĭpsattsiau otŭk'auauax,

17 Ki an'ĭstsiauax, kitsik'ŭttomopĭnan ki kimat'spiipuau; kitau'yĭnopĭnan ki kimau'kaiisuaŭsts kimatakipuaŭstsau.

18 John oto'tosi matauyiu'ats ki mataisĭmiu'ats, ki an'iop pakh'tokĭnatsiu sauum'itsistaaw.

19 Nĭn'au okku'i oto'tosi, au'yiu ki ai'sĭmiu, ki an'iop, sŭm'mĭs, aistoks'oyiu ki aistok'sĭmiu, publicanix ki sauum'itsitappix otŭk'auauax. Ki mokŏk'sĭnni o'kosĭx oto'kŏmotsĭstutokaie.

20 Itau'mŭtŭpsĭtsĭpsattomĕsts akap'ioyĭsts annim' otsĭt'apĭstutsipĭsts ot'apĭstutŭksĭsts otsauomai'sauaitsitŭsax.

21 Kitak'oksĭnip maka'pi, Chorazin! kitak'-oksĭnip maka'pi Bethsaida! nitsĭt'tsipstsapĭstutsipĭsts kitakap'ioyimoauĕsts nitsĭttsipstsapĭstutŭkkitopiau Tyre ki Sidon ĭstak'apioyĭsts is'taisŭmmisauaitsitauopiau ĭsksĭm'matŭkkiaipĭstsĭsts ki makh'skĭtsĭsts.

22 Ki kitan'ĭstopuau Okŏk'itsĭmani ĭstsiksĭs'tsikui manĭstaksiksists'papsipi ksĕsto'a, aks'ĭsiksĭstspapiau Tyre ki Sidon.

23 Ki ksĕsto'a Capernaum, kitspĭn'noko spots'im, hades kitaks'ĭnnĭssimoko; omŭk'apotŭksĭsts kitakap'ioyim itap'ĭstutsipiau ittsipstsapistutŭkkiopiau Sodom, ĭs'taisakiaitaitsiopi.

24 Ki kitan'ĭstopuau, Okŏk'itsĭmani ĭstsiksĭs'tsikui manĭstaksiksists'papspi ksĕsto'au, aks'ĭsiksĭstspapiu Sodom.

25 Annik' Jesus an'iu, nitŏkh'sitŭkki nĭn'a, spots'im ki ksŏk'kum ĭstsĭn'aimi, kitai'ksĭsattokiauĕsts annĭsts'ĭsk mokŏk'ietappix ki kitaipaso'kĭnomoaiau inŭk'sipokax.

26 Ŭnnianĭsts'it Nin'a; manĭstŏkh'sipi kitsitsi'tan.

27 Nin'a otokŏnai'nanĭsts nitokok: ki matsitstsipa ĭksksĭnnu'yiuaie okku'iaie Nin'a nits'ksĭnnuyiuaie; matsitstsipa ĭksksĭnnu'yiuaie Un'ni, okku'i nits'ksĭnnuyiuaie, ki annŏk ĭksksĭnĭmats'stokŏttseuŏk Un'ni.

28 Puksipa'akik kŏnai'ikapotŭkkix ki ikŏnŭs'soksĭstsix, ki kitak'okotopuau ĭssĭk'sĭstsikosĭnni.

29 Nokhkĭn'ni kĭn'attok, ki ĭksksĭno'kik; nitsĭk'kĭnapsi nimat'omŭkimuspa; ki kitak'-

okonipuau ku'skĕttsipŏppuauĕsts ĭstsĭk'sĭstsikosĭnni.

30 Nokhkĭn'ni ksĭsts'papiu, ki nitopa'tŭksĭn sŏk'otsiu.

CHAPTER XII.

ANNIK' Jesus Issĭk'opiiksĭstsikui itsisŭppoka'atomĕsts napaiĕnĭnsĭmmanĭsts; ki otŭsksĭnĭmats'ax au'notsiax, ki aiin'asĭsts aumŭtŭp'otsĭmiax ki itaumŭtŭp'ioattomiax.

2 Ki Pharisees otsĭnno'ŏssauax, anĭstsiauaie, sŭm'mĭsau kitŭsksĭnĭmatsax mat'ŏkhsiu otap'ĭstutsipuauĕsts annok' ĭssĭk'opiiksĭstsikuik.

3 Ki anĭs'tsiuax kikŭttanĭstopuau'ats David otap'ĭstutsipi otau'notssi ki otopokom'ix;

4 Manĭst'sipipi Ap'ĭstotokiuă oko'ai, manĭstau'attopiau otsitau'pipi ĭstske'tani annik' kŭt'taŏkhsiik mŏks'auattosi ki otopokom'ix mŏks'auattosaxaie, ki kak'ŏkhsiu natoi'apiekuax mŏksauattosauaie?

5 Ki kikŭtanĭstopuau'ats okŏk'itsĭmani natoi'apiekuax manĭstap'otŭkkipiau ĭssĭk'opiiksĭstsikui otsitsips'taupĭsau omŭk'atoiapioyĭs kimatsikiu'ats.

6 Ki kitan'ĭstopuau annom' itstsiu' tuks'kŭm ki skĭt'stom omŭk'atoiapioyĭs.

7 Ki kitsksĭni'topi manĭstap'ipi nitak'ŏkhsitsip kĭm'apiisĭnni, ki nimatakŏkhsitsipats

ikĭt'stŭksĭnni, kĭs'taisau otui'mauopiau kŭttau tuimaixk.

8 Nin'a okku'i itsĭn'auattomĭnaai ĭssĭk'opiiksĭstsikui.

9 Ota'atsĭstapusi, otatoi'apioyimoai itsipim;

10 Ki sat'sit, nĭn'au itsĭps'taupiĭnai, ki otsĭs'i ipo'kŏttsiuaie. Ki aisŭppo'ŏtsesattsiuaie, Kŭtai'ŏkhsiuats ĭssĭk'opiiksĭstsikuĭsts ŏk'okuttotoŏsi? mŏks'enŭpanĭstŭssauaie.

11 Ki an'ĭstsiuax, Ŭn'nats nĭn'au kitopokittappi'ĭmmoau maksinan'si tuks'kŭmi emŭk'ikĭna, ĭstsŭp'popiissaie atŭn'iaksĭn ĭssĭk'opiiksĭstsikui, Kŭttomai'akstaisautuyiuatsaie?

12 Nĭn'au kŭttomai'skĭtsimiuats emŭk'ikĭna? Ŭn'nikaie itŏkh'siu mŏk'ŏkhsapĭstutŭksi ĭssĭk'opiiksĭstsikuĭsts.

13 Itŭman'ĭstsiuaie nĭn'au, Sauksikĭns'tsiakit. Ki itsauksikĭns'tsiakiu; ki ikut'tutsipaie netoi'nitsiuaie otat'otsĭsi.

14 Itŭmit'sŭksiau Pharisees, ki ikŏnau'kŏkitsĭmattsiauaie manĭstaks'enitawpiauaie.

15 Ki Jesus otsksĭnĭssaie, itsĭstapu': ki akai'tappix ipokiuo'iauaie, ki ikŏnau'kuttutuyiuax;

16 Ki sokap'anĭstsiuax mŏkstaiitsĭnnikoŏsax'aie:

17 Mŏks'enŭpanĭstosi Esias otan'ipi, ki an'iu,

18 Sŭm'mok, nitap'otomok, annŏk' nitse'niniwattauŏk; nitŭk'omĭmmau, nu'skĕttsipŏppi nimut'ŏkhsĭmmau: nitakitsipotoai'ĭnai nitsista'awi ki akanĭs'tsĭnmomoyiuax Gentiles okŏk'itsimani.

19 Mataketskau'ats mataksoksipŭppisŭm'-ats; mat'akitstsipa matap'pi mŏk'okhtsĭsaie otse'poawsists moksoku'ĭsts.

20 Apai' otŭk'itsĭssi mataksĭnŭkiu'ats: flax setsĭs'si mataktsĭm'atsaie otsauomai'tŭpskĭs-aie okŏk'itsimani mŏk'itsskitsstani.

21 Ki otsĭn'ikŏsim Gentiles ak'aumaitsĭm-iau.

22 Tŭks'kŭm ito'tsipotoau pakhts'ĭstŭmat-tseu Sauum'itsiStaaw, naps'tsiu, ki mataipu-yiu'ats: ki ikut'tutuyiuaie, ki naps'tsiuă it'-sŭppiu ki kŭttai'puyiuă itse'puyiu.

23 Ki kŏnai'tappix it'skaietŭkkiau ki ani-au kŭtamiu'ats David okkiu?

24 Pharisees otokh'tsĭmsau, an'iau, Am'o nĭn'au, matomaisaipiksĭstsiu'atsax Sauum'itsi-Staawx, Beelzebub Sauum'itsistaawx otsĭn'aim-oai, umutai'saipiksĭstopiax

25 Ki Jesus isksĭnnu'yiuax otŭs'tapiax ki an'istsiuax, Nĭn'naiisĭnni ai'aketotoki ak'ei-tsĭnikau; ki akap'ioyis ki nap'ioyis aiaketo-tokiau mataksipuitsiuats:

26 Sauum'itsitappiuă satŭp'iksĭstussi Sau-um'itsitappiuă, aiaketsĭstotosiu; ki otsĭn'nai-isinni kŭttomaksipuitsiu'atsaie?

27 Satŭp'iksĭstainikiau Sauum'itsi Staawx, Beelzebub nimut'satŭpiksĭstaiau, Tŭkka'ko'-kosix itsatŭpiksistsiu'atsax? Ŭn'nikaie osto'-auai kitak'okŏkitsĭmŭkoau.

28 Ki Satŭp'iksĭstainikiau Sauum'itsista-awx Ap'istotokiuă otsista'awmi nimut'satŭpi-ksĭstaiau Apistotokiuă otsĭn'aiisĭnni kito'taak-oai'ĭni.

29 Mĭskŏpin'ai oko'ai Tsa'akanĭstokotsitsi-

pim'atsaie, mŏk'itauksĭstutsĭsaie ope'kanĭstsaie, sauotŭm'ĭksipĭstŭsaie mĭskŏpin'ai? ki ak'otŭmoksĭstutsĭmaie oko'ai.

30 Annŏk' nikŭt'taispummokŏk, nikŏttum'a: annŏk' nikŭttaupokomoawk'iakimauŏk auanit'apiksĭstŭkkiu.

31 Ŭn'nikaie kitan'ĭstopuau, amian'ĭstsauumitsitappiisĭnni ki amian'istitŭpsauokŏmotse'poawsists Apĭstotokiuă akitksĭnoaiau matap'pi; ki annŏk' akitŭpsauo'kŏmotsepuyiuŏk Atsĭm'istaaw matakitksĭnoau'ats.

32 Annŏk' itŭp'sauokŏmotsepuyiuŏk Nĭn'au Okku'i ak'itsksĭnoau, ki annŏk' itŭpsauokŏmotsepuyiuŏk Atsĭm'iStaaw mat'akitksĭnoau'ats annom' ksŏk'kum ki aie'nĭssi otsĭs'tŭpipuitappiisĭnni, mat'akitksĭnoauats.

33 Ŏkhs'apĭstutos mistsĭs', mŏk'ŏkhsinasiu: ki makap'ĭstutos mĭstsĭs mŏk'okapinasi: mistsĭs' ĭksĭno'au otsin'assĭnni.

34 Pitse'ksĭnaipokax! Sauum'itsitappiinoainiki Tsa'a kitakokotŭnĭstse'poattopuau'astsau ŏkh'sĭsts? manĭsta'kauoopi u'skĕttsipŏppi, maoi' itai'puyiu.

35 Ŏkhsĭn'auă manĭsta'kauoopi ŏkh'si u'skĕttsipŏppi sau'otsĭmĕsts ŏkh'siĭsts: Sauumitsĭn'nauă manĭsta'kauoopi maka'pi u'skĕttsipŏppi sau'otsĭmĕsts makap'ĭsts.

36 Ki Kitan'ĭstopuau Kŏnai'ksĭstapitse'poawsĭsts otakse'puyisau matap'pix aksenŭp'anĭstomiauĕsts Okŏk'itsĭmani istsiksĭs'tsikui:

37 Kitse'poawsĭsts kitakokŏmotsitappiets'okoaiau ki kitse'poawsĭsts kitak'saietokoaiau.

38 Stsik ix Sĭnak'ix ki Pharisees nokŭt'anĭs-

tsiauaie ki an'iau, Nin'a nŏk'okapipĭnan i-tots'tsipi ksĕsto'a.

39 Ki nokŭt'anistsiuax osauum'itsitappii-sĭnna ki otau'ŏkotaitappiisĭnna itok'apsat-sĭmiau; ki mat'akitstsipa ak'okotawpiau. Tuks'kai ak'okotapiau Jonas prophet.

40 Manĭsts'itaupĭsaie Jonas mammi' o'koan-niaie nioks'kai ksĭstsikuists ki nioks'kai ko-ko'ĭsts; ŭnniak'anĭstsitaupiuaie Nĭnau Okku'i ksŏk'kum u'skĕttsipŏppi nioks'kai ksĭstsi-kuists ki nioks'kai koko'ĭsts.

41 Nineveh istsĭn'ax, akopoksipapomiauax o'tappiisĭnna istots'tsĭssi Okŏk'itsĭmani ki ak-itsauotŭtsepuyiopiau; aisauai'tsitaiau ota-tsĭm'semŏssax Jonas; ki sat'sĭt, annŏk' skĭts-ĭm'iuŏk Jonas annom' ĭtau'piu.

42 Amskap'iksŏkkui ĭstsĭn'nauake akopok-sipapomiuaie o'tappiisĭnna ĭstots'tsĭssi okŏk'-itsĭmani, ki akitsauotŭtsepoyiopiau: umuk'i-tsipi ksŏk'kui ito'to mŏkitokhtsĭssi Solomon otokŏk'sĭniaie; ki annŏk' skĭtsĭm'iuŏk Solo-mon annom' itau'piu.

43 Sauum'itsistaaw otsai'piksĭstŭssi nĭn'au, ikĭtksŏk'kuyim itap'auauŏkau ĭssĭk'opĭssĭnni itap'satsĭm ki matokonĭm'atsaie.

44 Itŭmau'aniu nitak'ătsko noko'ai numut'-sŭx; ki oto'si ikon'ĭm nam'itaitsiiu, namokh'-ipaie, ki a'natsĭstutsipaie.

45 Ki itŭm'itappo ki mat'tuyiuax ikĭt'si-kŭmiax sta'awx, itsĭs'tŭpokapsiax, ki itsipim'-iax ki itoko'attomiax: ki otsako'itappiisĭnni eikĭs'tŭpokapiuaie ototom'itappiisĭnni. Ne-to'i ak'anĭstsiuaie ot'okapitappiisĭnna.

46 Otsa'kiaisitsĭpsattosax matap'pix, Sat'sĭt,

Oksĭs'tsi, ki omu'pappiipix săuauts'im itai'puyiax, ai'puĭnŭmiau mŏk'sĭtsĭpsattŏsauaie.

47 Tuks'kŭm an'istsiuaie, Sat'sĭt, Kiksĭs'ta ki kumu'păppiipix sauauts'im itai'puyiau, ki ai'puĭnŭmiau kŏksĭtsĭpsaiisau.

48 Ki anni'ĭsk otan'ikĭsk, an'istsiuaie, Tŭkka' niksĭs'ta? Tŭkka' numu'păppiipix?

49 Ki itas'kotuyiuax otsĭs' otŭs'ksĭnĭmatsax ki an'iu Sŭm'mokau niksĭs'tsi ki numu'păppiipix!

50 Annŏk' ai'aksĭstutsĭmŏk Nĭni Spots'im otsitsi'tani aie, osto'i numu'păppiipa, nĕskŭn', nit'akem, ki niksĭs'ta.

CHAPTER XIII.

NETO'IK ksĭstsiku'ik Jesus itsŭks'kitsĭm nap'ioyĭs, ki omŭk'sikĭmi ĭssoots'i itakau'piu.

2 Isto'tuitappiix oto'taakax, ki akh'iosatsĭs itsĭtsŭppo'piu, ki itakau'piu; ki ĭsto'tuitap-piix ikŏn'itŭssuipuyiau ĭssoots'i.

3 Ki an'ĭstsiuax akauo'iau parables ki an'iu, Sat'sit, aisŭppipum'auă itui'sŭppipummau:

4 Ki otai'sŭppipummŏssi, moksoku'yi stsĭk'ĭsts itsĭn'nĭssiĕsts, ki paiu'tax itotoiax'ĕsts ki itau'attomiaxĕsts.

5 Stsĭk'ists okotoksskui itsĭn'nĭssiĕsts otsĭts'inŭxksŏkkuaspi; ki otsai'spixksŏkkuaspi itsĭk'kŭmsŭskiiau:

6 Oto'tŭmĭskŏpsi natos'i, itse'tsĭnitsiau; ki otsau'okŏtsek sau itopo'kŏttsiau.

7 Stsĭk'ists itsĭn'nĭssiiau ksĭssi'ix: ki ksĭssi'ix itsŭskiiau ki ito'satsiiauax:

8 Stsĭk'ĭsts ŏkhs'ksŏkkui itsĭn'nĭssiau, kiitsĭn'asiau, stsĭk'ists kepĭp'pui, stsĭk'ists nai'ĭppui stsĭk'istsniĭp'pui.

9 Annŏk' ito'kiuŏk, ŭnanĭstokh'tsĭms.

10 Ki; ŭsksĭnĭmats'ax ito'toyiauaie, ki an'ĭstsiauaie, Kumauk'sĭtsĭpsattaiĭsksixau parables?

11 Nokŭt'anĭstsiuax, kitokokoau kŏk'itsksĭniisuai spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni itse'kipi, ki osto'auai matokotau'axau.

12 Annŏk' nan'naniuŏk, ak'okotauaie, ki akakai'naniu: annŏk kŭttainan'iiuŏk, otsinanattopi ak'otsipaie.

13 Ŭn'nikaie numut'ŭnĭstsĭtsĭpsattaiau parables, ĭssŭppĭs'au mŏksta'apsau; okh'tsĭmsau mŏkstau'okhtsĭmsau, mŏkstai'ĭsksĭnnisau.

14 Aien'ŭpanĭstom'ĕsts Esaias, otan'ipi, okh'tsimeniki kitak'okhtsim, ki kimat'akoksĭnipa; ki sŭppi'niki kitakŭts'api, ki kimat'aksĭnipa:

15 Am'o o'tappiisĭnna u'skĕttsipŏppĭsts mi'ĕsts, ki okhtok'oauĕsts matomaipumokhtsĭmiu'axau, ki oŏps'puauax naps'tsiiax; mŏksta'apsax moŏps'pix, mŏksta'okhtsĭmsĕsts mokhtok'ĭsts, mŏkstau'okhtsĭmsĕsts mu'skĕttsipŏppists, mŏkstaisauai'tsitasau, nok'staukuttutuawsau.

16 Atsĭm'siau koŏps'puauax, aiapiau; ki kokhtok'ĭsts, ai'okhtsĭmiau.

17 Kitau'mŭnĭstopuau, akaiĕm'ix prophetix ki mokŏm'otsitappix ai'puĭnŭmiau mŏk'satsĭsauĕsts annists'isk kitai'nipuauĭstsk ki

matsĭnĭm'axauĕsts; ki mŏk'okhtsĭsauĕsts annists'isk kitai'okhtsipuauĭstsk, ki matokhtsĭm'axauĕsts.

18 Okhtok ai'sŭpipummauă parable.

19 Matap'pi okhtsĭs'si nĭn'naiisĭnni istse'poawsĭn, ki sauo'kŏmotokhtsĭssi, itŭm'ipuksipu Sauum'itsitappiuă ki ito'kasattomaie annik' itsŭp'ipumattopik u'skĕttsipŏppi. Annŏk'auk mat'sĭmaie ĭstsŭpipum'ani moksoku'i.

20 Annŏk' mat'sĭmŏk ĭstsŭpipum'ani ok'otokskui, ai'okhtsĭmiu epo'awsĭn, ki otse'tametŭksĭnni mat'sĭmaie;

21 Mat'auŭtsitstsipa kŏk'seksi, ki mataksisŭmsu'ats; ikikĭn'etŭksĭnni ki ŭkksĭstutŭk'sĭnni otos'au, atsim'epoawsĭnni ŭn'nikaie ito'toiau, ĭsts'kĭmskŭkiu.

22 Annŏk' mat'sĭmŏk ĭstsŭpipum'ani ksĭssi'ix, ai'okhtsĭmiu atsĭm'epoawsin; ki annok' pai'tappiisĭnni ĭstap'aitsitani, ki spŭkĭs'sists ito'satstomiauaie atsĭm'epoawsĭnni, ki matsinasiu'ats.

23 Annŏk' mat'sĭmŏk ĭstsŭpipum'ani ŏkhs'ksŏkkui, ai'okhtsĭmiu Atsĭm'epoawsinni, ki mokŏm'otokhtsĭmaie; ki itsin'asiu, stsikix, kepĭp'puyi, stsik'ix nai'ĭppuyi, stsĭk'ix niip'puyi.

24 Stsik'i parable an'ĭstsiuax, ki an'iu, Spots'ĭm'ĭstsinnaiisĭnni netum'anĭstsiu Nĭn'au, annŏk' ai'sŭpipumauŏk ŏkh'sisŭppipum'ani otsĭn'sĭmman;

25 otai'okasax otap'automokix, okatum'i ito'toyiuaie, ki ŏkh'sisŭpipumani ipa'soksŭp'pipumau makap'sŭpipumani, ki itsĭs'tapu.

26 Ki otsŭs'kĭssi mattuyĭs, ki otsĭn'assi, itŭmĭn'akuo makap'sŭpipumani.

27 Ki Nin'au otapautomokix otsito'taakax ki an'ĭstsiauaie, Nin'a, Kikŭt'taiĭnsĭmattop'a ŏkhsisŭpipumani kĭtsĭnsĭmman? Tsema ito'to makap'sŭpipumani?

28 An'istsiuax, Katum'a otap'ĭstutŭksĭnaie. Ap'automokix otan'ikax kikŭt'ŏkhsitŭkkipa nŏk'ittotosĭnăn nŏk'sauotsĭsĭnaniau?

29 Ki an'iu, Sa; sauau'tsĭmĭnoainikiau, makap'sŭpipumani, kŏkskakŭm'sauotsipuaii ŏkh'sisŭpipumani.

30 Unnianĭst'sŭskĭsau mŏk'itotosi pokiak'sĭnni: Ki pokiak'sĭnni oto'si, nitak'otŭmanistaiau ai'pokiakix, matom'omoipotokau makap'sŭpipumani, ki ĭs'ksipikau kŏk'kĭtsetsĭnsĭssuaiau; ki ĭstŭp'omoipotokau napaiĕn'insĭmman nitapaiĕn'iokoai.

31 Stsik'i parable an'ĭstsiuax, ki an'iu, Spots'im istsĭn'naiisĭnni netŭm'anĭstsiu mustard ĭstsĭu'sĭmman, annik' mat'sĭmŏk nĭnau, ki ai'sŭpipumau otsĭn'sĭmman;

32 Itsĭs'tŭpskaiinŭkotsiuaie kŏnai'ĭnsĭmmanĭsts; ki sŭs'kiĭssi, itsĭs'tŭpomŭkkuiau insĭm'manĭsts, ki itsĭs'tsĭsasiu, ki paiu'tax itotoiau ki itoko'attomiax ĭsto'kŭniksĭsts.

33 Stsik'i parable an'ĭstsiuax; Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni nitŭm'anĭstsiu itai'kopŭtstaupi, annik' mat'sĭmŏk ake'u, ki kaias'attom nioks'kŭmi omŭk'okosix, napaiĕn ituĭ'tsiau, ki ikŏnai'kopŭtstopiau.

34 Am'ostsk Jesus ikŏnai'sĭtsĭpsattsiuăsts matap'pix parables itai'sĭtsĭpsattsiu; ki sau-

omai'sĭtsĭpsĭssi parable matomaisitsĭpsatsiuatsax:

35 Mŏksenŭp'anĭstossi Prophet otanipi, ki an'iu, nimutaksipa'kuiaki parables; nitakse'poattopiau annists'isk kai'sattop'istsk ksŏk'kumă sauomap'ăstotoawsi.

36 Ki Jesus aiĭs'tŭpskuyiuax matap'pix, ki itsit'sipim nap'ioyis: ki otŭsksĭnĭmatsax otsitota'akax, ki an'iau noksksĭnĭm'atsokĭnan parable makap'itaisŭppipumaupi ĭnsĭm'man.

37 Nokŭt'anĭstsiuax, Annŏk' itai'sŭpipumauŏk ŏkh'si ĭnsĭmmani Nĭn'au okku'yi am'ĭni;

38 Insĭm'man konai'tappiua; ŏkh'si ĭnsĭmmani, nĭn'naiisĭnni ĭsto'kos'ix; ki makap'iĭnsĭmmani, Sauum'itsitappiuă o'kosix;

39 Katum'a annŏk' ai'sŭppipumattomĕsts, Sauum'itsitappiuă itamiu; pokiak'sĭnni ksŏkkum aiksiuo'si; ki aipo'kiakix, atsĭm'otokatâtsĭsau,

40 Manĭsts'aumoipitŭkkipiau makap'ĭnsĭmmanĭsts ki manĭstse'tsĭnĭtspiau; ak'ŭnĭststsiu aiksiuo'si annom' ksŏk'kum.

41 Nĭn'au okku'i aks'ĭstŭpskuyiuax otatsĭm'otokatatsix, ki ak'omoipotsĭmiauĕsts ikŏnau'kapiĭsts ki anniks'isk matap'pixk, sauum'itsitappiiau ak'omoipotoyiuax;

42 Ki akitsĭpst'apiksĭstsiauax omŭx'tsi; annim' ak'itstsiau asain'sĭnni, ki satse'kĭnani.

43 Mokŏm'otsitappix akotŭmĭk'kŭnasuyeiau, manistsĭk'kŭnasuyipi nato'si, un'oauai otsĭn'naiisĭnni, akotsĭk' kŭnasuyiauaie. Annŏk' itokh'iuŏk ŭnanistokh'tsĭms.

44 Stsĭki, Spots'im istsĭn'naiisĭnni nitŭm'-

anĭstsiu treasure kaias'attomaie insĭm'man; kon'ĭssi nĭn'au, mat'aiksasattomaie, kĭ otsetam'etŭksĭnni itsĭs'tapu ki ipum'attopiĕsts otokŏnai'nanĭsts, ki ipum'attomaie annik' ĭnsĭm'manĭk.

45 Stsik'i, Spotsim ĭstsĭn'naiisĭnni nitŭm'anĭstsiu awkh'pumapiekuŭn otap'sŭmmŏssi ŏkh'six pearls:

46 Kon'ĭssi tuks'kŭmi pearl akai'ĭxkĭmasiu, itsĭs'tapu, ki ipum'attopiĕsts otokŏnai'nanĭsts ki ipum'attau.

47 Stsĭk'i, spots'im ĭstsĭn'naiisinni nitŭm'aniststsiu itau'mikaupi, annŏk itsuia'pĭxĭmŏkaie omŭk'sikĭmi, ki itomian'ĭstomoipitŭkkiu:

48 Itui'tsĭssaie, itopĭts'ŭsskŏpattomiauaie ĭssoots'i, ki ito'piiau, ki ŏkh'six itaisŭppitsi'iau ĭskix; ki makaps'ix istsĭs'tapiksĭstsiiau.

49 Ak'otŭmanĭstsiu aiksiuos'i ksŏk'kum: atsĭm'otokatatsix ak'sipuksŭpsŭxiau, ki akai'aketaipiksĭstsiiau Sauum'itsitappix ki mokŏm'otsitappix;

50 Ki akitsipst'apiksĭstsiiau (*sauum'itsitappix*) omŭx'tsii; annim' ak'itstsiau asaĭn'sĭnni ki satse'kĭnani.

51 Jesus an'ĭstsiuax kikai'okhtsĭmipuauastsau annists'isk? An'ĭstsiauaie, A, nĭn'an.

52 Itŭm'anĭstsiuax Annŏk' ai'sĭnakiuŏk ŭsksĭnĭmats'au spots'im istsĭn'naiisĭnni, nitŭm'aniststsiu nĭn'au, iko'yiuŏk, sauauts'ĭmĕsts treasure manists' ki ŭk'aisĭsts.

53 Ki itŭnĭsts'tsiu, Jesus otaiksiu'attosĕsts annĭsts'isk parables, itsĭstŭpa'atomaie.

54 Ki otsito'tosi otau'ŭtauŏsĭni otat'oiapioyimoai itsipst'ŭsksĭnĭmatsiuax, ki ek'skaie-

tŭkkiau, ki, an'iau, Tse'ma itotsĭm'atsĕsts am'-ok mokŏk'sĭnik, ki am'ostsk ot'omŭkapĭstutŭk-sists?

55 Kŭttomai'sauamiu'ats ai'satsakiuă okku'-i? Kŭttomaisauainikŏttsiu'ats Oksĭstsi, Mary? ki omu'pappiipix kŭttomaisauainikŏttsiu'atsax James, ki Joses, ki Simon, ki Judas?

56 Ki ot'akemix okŭttomaisauokŏnopokom-ok'atsax? Am'o Nĭn'au, Tse'ma itotsĭm'atsĕsts annists'ĭsk?

57 Ki its''tsskĭmskŭkiax osto'i. Ki Jesus an'ĭstsiuax, prophet itŭs'tsakŏttau, sauomai'-tapposiĕsts otau'ŏsĭni ki otauŭt'okoai.

58 Otsauomai'tŭksuai ŭn'nikaie itsauomap-ĭstutŭkkiu annim' akauo'yiĕsts ŭkkŭk'umapo-tŭksĭsts.

CHAPTER XIV.

ANNIK' Herod tetrarch okhtsĭm'attomĕsts Jesus otap'ĭstutsipĭsts,

2 Ki an'ĭstsiuax otap'otomokix am'omauk John Baptist; enio'sĭnni mat'sipuau; ŭn'nik-aie ŭkkŭk'umapotŭksists itap'ĭstutsimĕsts.

3 Herod ŭkai'eĕniuaie John, ki aiĭs'ksipĭs-tsiuaie, ki itsok'iuaie osto'iaie Herodias, us Philip otokeman'ĭnaai.

4 Tŭk'ka John an'ĭstsiuaie matŏkhsiu'ats kŏk'otoŏssi.

5 Ki otai'aksenitossaie, stun'nuyiuax ma-tap'pix, tŭk'ka ĭsksĭnnu'yiuaxauaie prophet.

6 Ki otai'totstsĭssi Herod otsit'sipokaiipi, Herodias otŭn'ni itŭt'sikipiu, ki itsŭp'ĭstutu-yiuaie Herod.

7 Itsiksĭs'toatsiuaie atoŭn'ĭssĭnni mŏk'ittokotossaie otan'ĭstopiaie.

8 Ki oksĭs'tsi otsĭs'tok, ki an'iu, John Baptist otokŏn' ĭstsŭp'potoat omŭk'okos ki annom' ĭstoko'kit.

9 Ki omŭx'ina itsĭk'oketŭkkiu: ki otŭtoanĭs'si ki otopokau'yemix, ŭn'nikaie itani'u mŏk'okotŏsaie.

10 Ki itŭp'skŏkiu, ki itsi'kawkokĭtsiauaie John itsĭpsts'okiawpiaie.

11 Ki otokŏn' itsipuk'sipĭppotopaie, omŭk'okos itsŭp'potopaie, ki ikotauai'e ake'kuŭn: ki ito'tsĭppotuyiuaie oksĭs'tsi.

12 Ki otŭs'ksĭnĭmatsax itoto'iau ki mat'sĭmiau mostŭm'i, ki ai'akotomiau, ki i'tappoiau ki itŭnĭs'tsiiau Jesus.

13 Jesus otokh'tsĭmsi, itsĭs'tŭpaatomaie akh'iosatsĭs itsui'akhiosiu, ki ksĭs'tapsksŏkkum itŭpanĭstappo'aie: ki matap'pix otokh'tsĭsau itsiksiuopokiuo'iauaie, otakap'ioyimoauĕsts sŭx'iau.

14 Ki Jesus itopĭtsĭssoa'atomaie, ki nan'nuyiuax akai'tappix, ki kaiĭm'iuax, ki ikut'tutuyiuax otai'oktokosimoauax.

15 Ki otai'ĭstŭkkŏpsi, otŭs'ksĭnĭmatsax otsitota'akax, ki an'ĭstsiauaie, annom' ksĭs'tapsksŏkkumasiu, ki au'mŭtŭputŭkku; o'tappiisĭnna ŭnnĭstŭps'skos, mŏk'ittapposi akap'ioyĭsts, mŏk'opumattosi aau'ŏsĭn.

16 Ki Jesus an'ĭstsiuax, matokuiĭstapu'iauats; kotok' mŏks'auattopiau.

17 Ki an'ĭstsiauaie, annom' nitsinan'anĭsts nĭsittu'yi ke'tanĭsts ki na'tokŭmi mammix'.

18 An'iu, puk'sipĭppotokikau.

19 Ki an'ĭstsiuax kŏnai'tappix mŏk'opasax mattu'yikui; ki mat'sĭmĕsts nĭsittu'yĭsts ke'tanĭsts ki na'tokŭmi mammix', ki, otspisŭp'si itatsĭm'etsĭmĕsts, ki itau'minotsimĕsts; ki ikotsiu'ax otŭs'ksĭnĭmatsax ke'tanists, ki otŭs'ksĭnĭmatsax ikotsiu'ăsts o'tappiisĭnna.

20 Ki ikŏnau'yiau, ki itoku'yiau: ki mat'sĭmĕstsiau pi'nikĕsts itstsi'ĭsts na'tsikoputtuyi ĭsksĭmmatŭk'iĭssokaiĭsts.

21 Ki anniks'ĭsk au'yixk nĭsitsi' omŭk'sikepĭppix nĭn'ax, ki akex, ki pokax'.

22 Ki Jesus eikak'imatsiuax otŭs'ksĭnĭmatsax mŏkĭt'sŭppopĭsax akh'iosatsĭs, mŏkotom'apŭmmosax, otsakiaiĭs'tŭpskoŏsaie otappiisĭn'na.

23 Ki otsĭs'tŭpskoŏsax otappiisĭn'nă, itsitamĭsso' nitum'mo mŏkatsimoiikasi; ki otau'tŭkkussi itsĭttau'piu.

24 Ki akh'iosatsĭs ai'itŭtsikioo, ki ipawkh'paikimskawp: tŭk'ka, umut'totsŭppopi.

25 Ki nĭssoo'yi ĭskska'tŭksĭnni koku'yi Jesus itsitappo'ax, omŭk'sikĭmi itokh'itauauŏkau.

26 Ki otŭs'ksĭnimatsax otsĭnno'ossauaie umuttokhitauau'okani omŭk'sikimi, ap'aitsitaiau, ki an'iau, Sta'awina; ki oko'pusuai itokum'iau.

27 Ki Jesus kaiĭp'sĭtsĭpsatsiuax, ki an'iu, Ŏkh'sitŭkkik; nitam'i; Piniko'puk.

28 Ki Peter nokŭt'ănĭstsiuaie, Nin'a kŭm'ămieniki ani'kit ksĕsto'a nŏk'itotosi nŏk'itsitŭpauauŏkasi omŭk'sikĭmi.

29 Ki an'iu, Puk'siput. Ki Peter otĭnnĭsa'atossi akh'iosatsis, itokh'itauauŏkau omŭk'sikĭmi mŏk'ittapposi Jesus.

30 Ki otsĭnĭs'si eik'sopuyi, itsiko'pum: ki otaumŭtŭp'sŭppopiisi omŭk'sikĭmi ita'sainiepuyiu, ki au'aniu Nin'a, Kŏmotse'piokit.

31 Ki Jesus itŭp'sauksikĭns'tsakiuaie ki itsĕn'iuaie, ki an'ĭstsiuaie, ksĕsto'a enŭkaumai'tŭkkiua, kumauk'saietŭkkiks?

32 Otsito'tosau akh'iosatsis, itsiksĭst'sopu.

33 Anniks'isk itsŭp'popixk akh'iosatsĭs itoto'iauaie ki atsĭmmĭm'miauaie ki an'iau, E'mŭmi kitam'i Ap'istotok'iuă okku'i.

34 Ki otau'pŭmmossau, itoto'iau Gennesaret ĭstau'ŏssĭni.

35 Ki annim' ĭstsĭn'ax, ots'ksĭnnoŏssau, itŭp'skŭkiau kŏnŭs'ksŏkkum sa'akapotsi, ki itotsĭp'iauaie ikŏnai'oktokosix:

36 Ki au'kŏmŏnĭstsiauaie (Jesus) mŏkskaks'ĭxenĭsax oso'kŏsĭm itssaiin'ikaists: ki manĭsts'eipi kaien'ĭmĭx ŭn'nineetsĭmi sokap'okuttotoax.

CHAPTER XV.

AI'SĬNAKIX ki Pharisees, Jerusalem istsitappimix otsit'totaakax Jesus, ki an'iau,

2 Tsanĭstapiuats umut'ŭnĭstŭpaipixipiau ŭkaitappix otŭn'ĭssuaiauĕsts? oyĭs'sax ke'tan, matŭstsĭmiu'ax.

3 Nokŭt'anĭstsiuax ku'maukanĭstŭpaipĭxipuaiĭsks Ap'ĭstotokiuă otse'poawsĭnni kŏk'satsĭsuai kiksĭs'tapŭnĭssuai?

4 Ap'ĭstotokiuă an'iu, atsĭmmĭm'mĭsau kĭn'a ki kiksĭs'ta; ki, annŏk' ai'pakosĭnikuyiuŏk un'ni ki oksĭs'tsi, unnianĭstse'ĭnsă.

5 Ki kitan'ipuau annŏk' an'ĭstsiuŏk un'ni ki oksĭs'tsi, kotŭk'sĭnaie, kitak'ototokuinanipi nĕsto'a,

6 Ki kŭt'atsĭmmĭmmiuax un'ni ki oksĭs'tsi. *paio'toau.* Kitse'poawsuauĕsts kumut'saiepumapĭstutsipaie Ap'ĭstotokiuă otse'poawsĭn.

7 Kitsiksĭs'tapokŏmmotsitappiansuai! Esaias prophet kit'sokapenŭpanikoau, ki an'iu,

8 Am'ox matap'pix nimut'astokokiau maau'ĕsts, ki nimut'atsĭmmĭmmokiau oto'ŭniuauĕsts: ki u'skĕttsipŏppuauĕsts nitsĭp'piokokiĕsts.

9 Nitsiksĭs'tapatsĭmmĭmmokiau, ŏk'aumaitsipĭsts ăt'suaiĭsksĭnĭmats'iauax nĭn'ax otan'ipuauĕsts.

10 Ki nan'nikŏttsiuax o'tappiisĭnna ki an'ĭstsiuax, Okh'tok, ki sokap'okhtok;

11 Annik' itsŭp'popiik maoi'i matokapĭstotok'atsaie nĭn'aii; annik' sŭk'siik maoi'i itokapĭstutuyiu'aie nĭnaii.

12 Ki otŭksĭnimats'ax otsĭtota'akax ki otan'ikax kikŭt'ŭksĭnipa Pharisees otsĭs'kŭksau otokh'tsĭsau annik' epo'awsĭnik?

13 Ki nokŭt'ŭniu, kŏnai'sŭpipumanĭsts Nin'a spots'im okŭt'taisŭpipumattopĭstsi ak'sŭskŏpattopiĕsts.

14 Aman'patokau; naps'tsiotŭppĭnnŭkiau naps'tsix. Ki naps'tsiuă ătŭppĭn'nŭssi napstsi'i, atŭn'iaksĭnni akai'akitsŭppopiiau.

15 Peter itŭman'ĭstsiuaie, nokskĭnĭm'atsokĭnan am'om parable.

16 Ki Jesus an'iu, kikŭttaisakiaisauaiokhtsĭmipiuaua?

17 Kikŭttaisauaiokhtsimipuaua, annik' itsŭp'opiik maoi'i, itŭp'sŭppopiu mo'koanni ki ipsai'piosop?

18 Ki annists'ĭsk itsŭks'isk maoi'i u'skĕttsipŏppi itsŭks'iax; ki itokap'ĭstutuyiauaie nĭn'aii.

19 U'skĕttsipŏppi itsŭks'ĕsts sauum'itsitsitanĭsts, inik'sĭsts, auŏk'otanĭsts kŏmos'ists, ĭstŭp'saiepĭtsĭnni, atauŭn'ĭssĭsts;

20 Am'ostsk itokap'istutuyiauaie nĭn'ai'i; ki maks'oyissi otsauomŭs'tsĭmĭssi matokapistutuyiuats nĭn'aii.

21 Jesus itŭmĭstŭpa'atomaie, ki Tyre ki Sidon ĭstssoots'ĭsts itsitap'po.

22 Ki sat'sit, Canaan ista'ke itsux'iu annists'isk issoots'istsk, ki itasaine'poattsiuaie, ki an'iu, Kĭm'okit Nin'a, David okku'i! nitŭn'na eiko'ksĭstutoau maka'pistaaw.

23 Ki matsitsitsipsattsiuatsaie. Ki otŭs'ksĭnĭmatsax otsitota'akax ki otau'kŏmŏnikax ki an'iax Ŭnnĭstŭp'skŏs; nitŭsksauasaine'poŭkĭnan.

24 Ki nokŭt'anistsiuax, nikak'itŭpskoko Israeli ĭstat'stanix emŭk'ikĭnaiĭx.

25 Otsitŭmitota'akaie ki otatsĭm'mĭmmokaie, ki an'iu, Nin'a Spum'mokit!

26 Ki nokŭt'anĭstsiuaie, matŏkhsiu'ats mŏk'otsĭssi pokax otsau'ŏsĭnoaii mŏkitŭp'apĭxĭsĕsts imitax'.

27 Ki (*ake'uă*) an'iu, E'mŭniu, Nin'a; ki imitax' au'attomiau pinikĕsts ĭnnĭssi'ĭsts otsin'aimoauai otsitau'yipiaie.

28 Jesus itŭmok'anĭstsiuaie, Ake', omŭk'o kĭtaumai'tŭksĭnni: Ŭnnianĭstsits'tsĭs kitsitsi'-

tatopi. Ki otŭn'ni ikuttotoai'ĭnai annik' itai'-ksĭstsikumiopik.

29 Ki Jesus itsĭs'tŭpaatomaie annim', ki itast'toto Galilee istomŭk'sikĭmi; ki ita'mĭsso nitum'mo ki itau'piu annim'.

30 Ki akai'tappix otsito'taakax, ki ipokom'-iauax ŭs'tsekaiix, naps'tsix, kŭttaiai'puyix, iko'mŭksix, ki akaiĕm'ix stsĭk'ix ki Jesus okŏt'sĭsts itsĭn'apiksĭstsiauax; ki ikut'tutuyiuax:

31 Ki kŏnai'tappix ek'skaietŭkkiau, otsĭnno'ŏssauax kŭttaiai'puyix otse'puyĭssax, ki iko'mŭksĭx otokut'totoŏsax, ki ŭs'tsekaiix otauau'ŏkăsax, ki naps'tsix otsaps'ax: ki ŭs'tsakŏttsiau Israel ĭstap'ĭstotokii.

32 Jesus itŭmĭn'nikŏttsiuax otŭsksĭnĭmats'-ax, ki an'iu, nitai'kĭmaiau o'tappiisĭnna nioks'kai ksĭstsiku'ĭsts nitopokau'pimokiau, ki matokoyiu'axau: ki nimat'aksĭstŭpskoauax-au otau'notssau ŏkskakŭmitseni'au moksoku'i.

33 Ki otŭsksĭnĭmatsax an'ĭstsiauaie Tse'ma nŏkĭtotsipĭnan'a ke'tani manĭsto'mŭkopiau mŏk'otokuĭsĕsts o'tappiisĭnna?

34 Ki Jesus anĭstsiuax, Tsanetso'a ke'tanĭsts kitsinan'oauĕsts? Ki an'iau, Ikĭt'sikaiau, ki unna'tosĭmi inŭk'umix.

35 Ki an'ĭstsiuax o'tappiisĭnna, ksŏk'kum mŏkittopasax'ax.

36 Ki mat'sĭmĕsts ikĭt'sikaiĕsts ke'tanĭsts ki mammix', ki a'tsĭmoiikau, ki a'mĭnotsĭmĕsts, ki ikotsiuax otŭsksĭnĭmats'ax, ki ŭsksĭnĭmats'ax ikotsiu'ax o'tappiisĭnna.

37 Ki ikŏnau'yiau, ki ikuyi'au; ki mat'-

sĭmiau pinikĕsts ĭtskim'iauĕsts ikĭt'sikaii ĭsksĭmmatŭk'isokaiĭsts itui'tsĭsts.

38 Anniks'isk au'yixk nĭssoyĭm'i omŭk'sikepĭppix nĭn'ax, ki akex, ki pokai.

39 Ki itsĭs'tŭpskuyiu o'tappiisĭn'na, ki itsĭt'sŭppopiu akh'iosatsĭs, ki ito'to Magdala ĭstssootsĭsts'i.

CHAPTER XVI.

PHARISEES ki Saducees ipok'itotoiau ki as'saksksĭnnuyiauaie, ai'puĭnŭmiau mŏkanĭs'tsĭnnomoŏsax spots'im ĭstap'stosĭnni.

2 Nokŭt'anĭstsiuax, autŭkkus'si, kitan'ipuau ak'etameksĭstsiku; ămawk'issoksĭstsikuists.

3 Ki ksĭskŭnna'tŭnnĭssi, ak'akapiksĭstsiku annok' ksĭstsikui, amawkissoksĭstsikuists ki ĭkikĭn'inatsiu. Kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! kitokot'ainipuau assoksĭs'tsikuĭsts ostokso'auĕsts; ki kimatokot'ainipuau annists'isk ksĭstsiku'ĭstsk ĭstsap'stosĭsts.

4 Otsauum'itsitappiisĭn'na ki otau'ŏkotaitappiisĭn'na ap'satsĭmiau apsto'sĭnni; ki matakokotau'axau apsto'sĭnni; prophet Jonas otap'stosĭnni akokotauaie'. Ki skĭtsiu'ax ki itsĭs'tapu.

5 Ki otŭs'ksĭnĭmatsax otau'pŭmmosau pakhts'esaiĭsksĭnĭmiau mŏk'atŭksau ke'tani.

6 Jesus itŭm'anĭstsiuax Mokŏk'ik ki iskskats'ĭk Pharisees ki Saducees ĭstsi'kopŭtsketatsĭsau.

7 Ki ai'sĭtsĭpsattseiau, ki an'iau, nimatotsipĭnan'a ke'tani,

8 Jesus otsĭnno'ŏsax, an'istsiuax, Inŭk'aumaitŭkkix, kumauk'sĭtsĭpsăttseipuauaisks, kitsauo'tŭksuai ke'tani?

9 Kikŭt'taisakiaisauokhtsĭmipuaua, kikŭttaisauŭsksĭnipuaua nĭsito'mŭksikepippix matap'pix ĭstsĭsĭttu'ĭsts ke'tanĭsts, ki tsanetso'ă kitots'ipuauĕsts ĭsksĭmmatŭk'isokaiĭsts?

10 Nĭstoyĭm'i omŭk'sikepĭppix matap'pix ĭstokĭtsikaists ke'tanĭsts ki tsanetso'ă kitots'ipuauĕsts ĭsksĭmmatŭk'isokaiĭsts?

11 Kumauk'staiokhtsĭmipuauaisks kimat'sĭtsĭpsattopuau'ats ke'tani, kŏkĭskskatsissuai Pharisees ki Saducees ĭstsi'koputsketatsĭsau?

12 Itŭm'ĭsksĭnĭmiau matsemiu'atsax mŏksĭskatsĭsaie ke'tani istsi'koputsketatsĭs, ki ai'semiuaxmŏks'ĭskatsĭsaie Pharisees ki Saducees ots'ksĭnĭmats'tŭksuaiax.

13 Jesus otsito'tosi Cesarea Philippi, ai'sŭppoŏtsesattsiuax otŭsksĭnĭmats'ax, Tsa aniu'axau matap'pi nesto'a nĭn'au okku'i nŏk'ŭmsi?

14 Ki an'iau, stsik'ix John Baptist: stsĭk'ix, Elias: ki stsĭk'ix, Jeremias, ki stsĭk'ă prophet.

15 An'ĭstsiuax Tsa kitak'anipuau nŏk'ŭmsi?

16 Ki Simon Peter nokŭt'anĭstsiuaie ksĕsto'ăkauk Christ, Ap'istotokiuă ipai'tappiiuŭk okku'i.

17 Jesus nokŭt'anĭstsiuaie kitatsĭm'si, Simon BarJonas. Ik'sisakuyi ki aa'pŭni kimat'ŭsksĭnĭmatsok'astsau: nin'a spots'im *kitusksĭnĭmats'ok.*

18 Ki kita'atanĭsto, ksĕsto'akauk Peter, ki am'om ok'otokŭm nitak'ittokhitokoĭska

church; ki Hades istokh'sepĭstanĭsts matakatsiu'atsaie.

19 Ki kitai'akokoto spots'im istsĭn'naiisĭnni itotai'kauaipixĭxtŭkiopi; ksŏk'kum kitai'akomianĭstomopipi, spots'im ak'itomopipo; ksŏk'kum kitai'akomianĭstapotsippi spots'im ak'itapotsip.

20 Itŭm'anĭstsiuax otŭksĭnĭmats'ax mŏkstaitsĭnnikoŏsax'aie osto'i otŭm'si Jesus Christ.

21 Annik' Jesus itaumŭtŭp'anĭstsĭnnomoyiuax otŭksĭnĭmats'ax manĭstakittappopi Jerusalem, manĭstaks'ipuinaistoto'awpiauaie omŭx'ĭmĭx ki omŭk'atoiapiekuax ki ai'sĭnakix, ki manistaks'enitawpiauaie, manistaks'ipuauĭstotoawpiuaie nioks'kai ksĭstsikui.

22 Peter itŭmo'toyiuaie, ki aumŭtŭp'sitsĭpsattsiuaie, ki an'iu, Nin'a kŏkŭnĭstsĭp'piokosi; matakittotstsiu'ats ksĕsto'a.

23 Ki itapotŭkau'aie, ki an'ĭstsiuaie Peter apŭt'tokokit, Satan; kŏk'kĭtstsskĭmskŭki; kimatsskŭmau'ats Ap'ĭstotokiŭă kitsksska'tŭksists annom' ksŏkkum.

24 Itŭmanĭstsiuax otŭksĭnĭmats'ax Iststsi'ki matap'pi makopokiuo'ŏssi nĕsto'a, ŭnnianĭst'auŭtsikĭmatsĭstotos, ki ŭnnianĭstto'tsĭs otauai'staksĭnni, ki ŭnnianĭstopokiuos nĕsto'a.

25 Annŏk'aiakitsikŏmotsepiosiuŏk opai'tappiisĭnni, akatstomaie': ki annŏk' itai'akatstomŏk opai'tappiisĭnni, nĕstoi umutak'atstomaie, ai'akokonimaie.

26 Tsanetso'ă matap'pi ak'okuiĭstŭpasokuiĭm'ats minan'attŭssi kŏnŭs'ksŏkkum, ki atsto'si

otsipai'tappiisĭnni? Awx'a otai'akokotawpiaie opai'tappiisĭnni?

27 Nin'au okku'i akototo'yĭnaie Un'ni ots'tsapĭnasĭnni ki oto'tokatatsix akopokiuo'iax, ki kŏnai'tappix manĭstsi'piĕsts otap'otŭksuauĕsts ak'ŭnĭstokotsiuax.

28 Kitau'mŭnĭstopuau stsik'ix annom' itai'puyiau, mataksattotsĭm'axau eĭno'sĭnni otsauomai'noŏsau nĭn'au okku'i otsĭn'aipuksipusi mŏks'ĭnaiisi.

CHAPTER XVII.

OTAIKSIUO'ĔSTS nauyi ksĭstsikuĭsts Jesus mat'toyiuax Peter, James, ki John oskŭn', ki itŭnĭstŭpĭp'iuax spi'tummo.

2 Ki otsakiainoŏsauaie it'oketsistŭmiĭnai; ki ostoksĭs'i ĭkkŭn'natsiuaie manist'ĭkkŭnnasuyipi nato'si, ki otsĭstotos'ists ksix'ĭnatsiĕsts manĭsti'ksixĭnatspi ksĭstsikui.

3 Ki sat'sit, itsina'kuaiĕmiau Moses ki Elias, ki ai'sĭtsĭpsattsiauaie.

4 Peter itŭm'anĭstsiuaie Jesus, Nin'ă, ŏkh'siu annom' nŏk'ittaupisĭnan: ŏkh'sitŭkkieniki, nŏkapĭstutsĭsĭnan annom' nioks'kai api'manists; tuks'kăii kŏksinan'attosi, ki tŭks'kaii Moses mŏksinan'attosi, ki tuks'kaii Elias mŏk sinanattosi.

5 Otsakiai'puyĭssi, sat'sit ĭkkŭn'aisoksĭstsikuyi ituyi'kŭnakoaiau: ki sat'sit, epo'awsĭnni itots'tsiu assoksĭs'tsikui, ki an'iu, Am'o nitŭk'omĭmokos nitsekŏkh'sĭmmau; okh'tok.

6 Ki ŭsksĭnĭmats'ax otokh'tsĭsauaie itopi'-iau ostoksо'auĕsts, ki eks'kaikopumiau.

7 Ki Jesus ito'to, ki itsĭxen'iuax, ki an'iu, Nipuauk', ki piniko'puk.

8 Ki ot'sŭpsau matsĭnnuyiau'axau matappix, kaks'ĭnnuyiau Jesus.

9 Ki nitum'moyi otsĭnĭssat'tosau, Jesus itsem'iuax, ki an'iu, Pinanĭs'tok matap'pi kitsĭnip'uauĕsts, Nĭn'au okku'i otsauomăt'sipuausi eĭnsĭn'ni.

10 Ki otŭs'ksĭnĭmatsax aisŭppoŏttsesattsiauaie, ki an'iau, mauk'auaniĭsksĭxau ai'sĭnakix ak'otomoto Elias?

11 Ki Jesus nokŭt'anĭstsiuax, E'mŭniu, Elias ak'otomoto, ki akokŏnau'kŏmototom.

12 Ki kitan'ĭstopuau, Elias ŭk'auto, ki matsksĭnnuyiu'axauaie ki nitsĭs'tutuyiauaie manĭstŭp'stapiau. Neto'yi akŭnĭstaĭ'puĭnattsiauaie Nĭn'au okku'i.

13 Itŭm'ĭsksĭnĭmiau ŭsksĭnĭmats'ax umutai'sitsĭpsi John Baptist.

14 Otsito'tosau o'tappiisĭn'na, nĭn'aii otsito'taakaie itsito'topĭstuksĭsano'piĭnaie, ki an'iu,

15 Nin'a kĭm'ĭs noko'a; au'atusĭnau ki eks'ipuĭnŭm: ai'kapitsuiopiu istsii ki ai'kapitsuiopiu okke'.

16 Ki nitsitotsip'iaiauaie kĭtŭsksĭnĭmats'ax ki matokotokuttotuyiuaxauaie.

17 Jesus itŭm'ăniu, o'sauomaitŭkkesĭnna ki otapok'apitappisĭnna! Tsanetso'a kitakopokau'pimopa? Tsanetso'a kitak'itsitattopu aua? Puksipĭp'potokĭk.

18 Ki Jesus seĭtsĭp'sattsiuaie sauum'itsĭ-staaw; ki itsŭksiinai; ki annik' pokau' ikut'-totoau.

19 Ŭsksĭnĭnats'ax itŭm'itotoiauaie Jesus ki an'iau, numauk'sauokotsatŭppiksĭstŭnan?

20 Ki Jesus an'ĭstsiuax, Kitsauomai'tŭksĭn-ni: kĭtau'mŭnĭstopuau, kemŭk'enŭkotsĭssi kitaumai'tuksĭnni, manĭst'omŭkopi mustard itotai'sŭpipumauopi kitakokot'anĭstop am'-om netum'moyi ŏk'ŭmĭstŭpotosi omim', ki ak'itŭpitsiu; ki matakitstsipa kikŭt'taakokotsĭstutsipuaii.

21 Am'oi ŭnanĭstap'pi matomai'sŭxiuats saiits'tsĭsiau a'tsĭmoiikani ki sauau'yisĭnni.

22 Ki otsa'kiitaupĭssau Galilee, Jesus an'ĭs-tsiuax, Nin'au okku'i ak'okotau matap'piĭx:

23 Ki aks'inittsiauaie, ki nioks'kasi ksĭstsi-ku'ĭsts, akŭtsitsipua'atsau. Ki eks'kaĭkikĭne-tŭkkiau.

24 Ki otsĭtto'tosau Capernaum, anniks'isk au'tuyixk mix'kim, itoto'iau Peter, ki an'iau, kŭttomisauaiponitau'ats kitsĭn'aim?

25 An'iu, A, ki otsipĭs'si nap'ioyĭs Jesus i'-tomsitsipsattsiuaie, ki an'iu Tsa kitsta'pa, Simon? Tŭkka' au'tuyiua mĭx'kĭm ksŏkkum ĭstsĭn'ax? Otauŭt'okosĭx, ki pie'tappix?

26 Peter an'ĭstsiuaie, Pie'tappix. Jesus an'-ĭstsiuaie, o'kosoauax matakotŭmaiponitau'-atsax.

27 Ki, nŏkstaisau'kosatsŏsau ĭs'tŭpuk o-mŭk'sikĭmi, ki suia'piksĭstsĭs amik'atsĭs, ki mammi kitotom'omikani mattos'; ki pakui-ĭn'ainiki kitak'okonoau mix'kim: annŏk' mat-tos', ki ko'tsĭsau, kitak'siponitanuni.

CHAPTER XVIII.

ANNIK' otŭsksĭnĭmats'ax itoto'iau Jesus ki an'iau, Tŭkka' mĭstŭpomŭksĭm'a spots'im istsĭn'naiisinni?

2 Ki Jesus itsĭn'ikŏttsiuaie inŭk'sipoka ki itŭt'sikipotoyiuax.

3 Ki an'iu, kitau'mŭnĭstopuau saiisau'aitsinoeniki, ki saie'tumanĭstsĭnoeniki inŭk'sipokax, kimataksipi'puaua spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni.

4 Annŏk' aks'inŭksipokaĭstutosiuŏk manĭst'inŭkstsĭmipi am'o pokai'i, itsĭs'tŭpomŭksĭm spots'im ĭstsĭnnaiisĭnni.

5 Ki annŏk' ak'autuyiuŏk tuks'kai inŭk'sipokaiĭstotosiĭsk, nĕsto'i nitau'tok.

6 Ki annŏk' ĭstsskĭm'skŭkiats'iuŏk tuks'kŭmi anniks'ĭsk inŭk'sipokaxk nitau'maitokixk, ŏkh'siu pikiak'iokotoki kĭn'attossaie, ki inets'ĭssi omŭk'sikĭmi.

7 Istsskĭm'skŭksĭnni it'okapiu ksŏkkum, Istsskĭm'skŭksĭsts ak'itotoiau; ki annŏk' nĭn'auŏk paiuk'sipĭppotomŏk ĭstsskĭm'skŭksĭnni, aks'ksĭnĭmaie maka'pi!

8 Ŭn'nikaie kotsĭs' ki kokŏt'si ĭstsskĭmskŭkiats'otseniki au, kŏksĭnit'au, ki mĭs'tŭpapiksĭstaiau: itŏkh'siu kŏk'kitsipĭssi opai'tappiisĭnni kŏks'ĭstsekaiisi ki kŏk'opokŏksi, kŏkstaitŭp'apixĭkŏsi kŭttaiaiapunstsiuasi ki kitai'akokŏtsĭsts ki kitai'akotsĭsts.

9 Ki koŏps'pi ĭstsskĭm'skŭkiatsotseniki, sauau'tos, ki mĭs'tŭpapiksĭstsĭs: itŏkh'siu

kŏk'kitsipĭssi opai'tappiisĭnni tuks'kŭm moŏps'pa; kŏkstaitŭp'apixĭkosi kŭt'taiaiapunstsiuasii, ki kitaiakoŏpspix.

10 Mokŏk'ik kŏk'stauksĭstotoawsi tuks'kumă am'oksk inŭks'tsĭmix: kitan'ĭstopuau spots'im oto'tokatatsuauax ŭsks'skatsĭmiau Nin'a ostoksĭs'aie spotsim otsitau'pipi.

11 Nĭn'au okkui ito'to mŏkitsikŏmotse'piŏsaie annŏk' at'stauŏk.

12 Tsa kitŭs'tapuau? Nin'au minan'attŭssi kepĭp'pi emŭk'ikĭnax ki tuks'kŭmi itŭnĭs'tapu, kŭttomisauŭsskĭtsĭmiu'axau piksĭp'pi piksi'koputsi, ki kŭttomisauaitappo'ats netum'moĭsts, ki kŭttomisauapsŭmmiuats annŏk' nittŭppu'ŏk?

13 Ki ikŭm'okonoŏssaie, kitau'mŭnĭstopuau manĭstse'tametŭkkipiax piksĭp'pi piksi'koputsi otsaiĭs'tapusax itsĭs'tŭpskaietametŭkkiu annŏk' ikon'ĭmauŏk.

14 Neto'i omat'sitsitanats Kin'ă spots'im tuks'kŭmi anniks'isk inŭx'tsimixk mŏk'saiinakuaiĭssau.

15 Stsik'i, kumu'pappiipi sauo'kŏmotsĭstototseniki, matan'ĭstsĭs otsauo'kŏmotsitappiisĭnni, ksĕsto'a ki osto'i namĭs tsitappiik; okh'totseniki kitse'motsau kumu'pappiipi.

16 Ki sauokh'totseniki, tuks'kŭm tsŏktau na'tokumix pokitappomĭsau, kŏnai'poawsĭsts mŏks'eikosau, otokh'tsĭsau natsitappix, tsoktau nioks'kaitappix.

17 Ki sauokh'toŭsax, anĭstsĭs'church: ki sauŏkh'tsĭssi church, ŭnnianists'is sai'etŭkkiuă ki publican.

18 Kitau'mŭnĭstopuau, kitsit'aiipipi ksŏk'-

kum, akitaiipip spots'im: ki kitsitapotsippi ksŏkkum, akŭtsitapotsip spots'im.

19 Kimat'anĭstopuau, netum'anistsitsitainoainiki kitak'aukŏmŏnisuai, Nin'a spots'im aks'ĭstutomoyiuaxaie.

20 Natokŭmi tsoktau nioks'kŭmi nitsĭn'ikŏsim itsitomo'oaupi nĭt'sitaitŭtsikiaupi.

21 Peter itŭmitotoaie, ki an'ĭstsiuaie, Tsanetso'awtau numu'pappiipa nŏksauumitsĭstutuyĭssi, ki nŏks'ksĭnnoŏssi? akokitsikaiasts?

22 Jesus an'ĭstsiuaie, Kimatanĭstopa ikĭt'sikaiĕsts, ikitsikippuiĕsts ikit'sikaiĕsts.

23 Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni nitum'anĭstsiu omŭx'ĭna annŏk' ak'okŏkitsĭmaiauŏk otsitappim'ix.

24 Ki otau'mŭtŭpŭkstŭkkisi tuks'kŭm ot'sittotsippotokaie, ke'pi omŭk'sikepĭppoyi mix'kĭmix otai'akokotopixaie.

25 Otsai'itstsĭssi mŏkokotŏsai'e, Otsĭn'aim an'iĭnaie mŏk'apikosaie, ki otokem'an ki o'kosix ki otokŏnai'nanĭsts, ki mŏkotoku'yĭsax mĭx'kimix.

26 Otsitappimi itopĭstuksĭsano'piĭnaie ki atsĭmmĭmmi'ĭnaie ki an'iĭnaie Nin'a, pinane'tŭkkit ki kitaksŭpanĭs'tsokoto.

27 Ki annŏk' matap'piuŏk otsĭn'aim kaiĭm'iuaie ki paio'toyiuaie ki ŭnnim iks'ksĭnnuyiuaie.

28 Ki neto'ŏk matap'piuŏk sŭx'iu, ki tuksk ŭm'i otopok'apotŭkkimix ikon'oyiuaie otai'akokok'isk kepĭp'pii a'pŭnasainix; ki een'iuaie, ki paiu'tsĭniuaie ki an'iu, Ponitat' kitai'akokokipix.

29 Ki otopokapotŭkkim'i itopĭstuksĭsano-

piĭnaie, ki aukŏm'ŏnĭstsiuaie, ki an'iu, pinane'tŭkkit ki kitaksŭpanĭstsokoto.

30 Ki matŏkhsitŭkkiu'ats; ki itappo' ki itsipsts'tapiksĭstsiuaie itai'okiakiopi, otsauomaisŭpanĭstsiponitasaie mŏkstaisŭksaie.

31 Otopok'apotŭkkimix otsĭnĭs'sax eks'kaĭkikĭnetŭkkiau, ki ito'toiau, ki otsĭn'aimoauai aiitsĭnikuyiauĕsts.

32 Ki otsĭn'aim otsĭn'nikŏttossaie, an'ĭstsiuaie, Sauum'itapotŭkkiuă, kitai'akokokipix kitsĭn'omo kitan'ikipi:

33 Kanĭs'tsikĭmopi kumauk'sauanistsikĭmaisks kitopokap'otŭkkimokă?

34 Ki otsin'aim ĭstse'tŭkki'ĭnai, ki itsitŭpumŭts'kaiuaie pu'ĭnaitappix otsauomai'sŭppiponitassaie.

35 Neto'i Nin'a spots'im kitak'anĭstotokoau saiisin'ĭminoainiki ku'skĕtsipŏpuauĕsts kumut'aukĭmaupuai kumu'pappiipix.

CHAPTER XIX.

KI Jesus annists'isk epo'awsĭsts otaiksiu'attosĕsts Galilee itsĭstŭpa'atomaie. ki Judæa istssoots'ists, Jordan mĭs'taputsim, itoto':

2 Ki akai'tappix ipokiuo'iauaie; ki annim'ikut'totoyiuax.

3 Pharisees itoto'iauaie, ki as'saksksĭnnuyiauaie ki an'ĭstsiauaie, ŏkhsiu'ats nĭn'au kŏnai'nŭkŭnĭstapĭsts mŏk'anĭstŭpskoŏsaie otokem'an?

4 Ki nokŭt'anĭstsiuax kikŭtanĭstop'ats

sinak'sĭn, annŏk istsitsap'ĭstutuyiŭkax ap'-ĭstutuyiuax nĭn'au ki ake'u.

5 Ŭn'nikaie nĭn'au itai'akskitsiuax un'ni ki oksĭs'tsi, ki ai'akŭkomĭmmiu otokem'an: ki akitum'anĭstoksisakumiau.

6 Ŭn'nikaie matsĭstokŭm'axau, itse'tumanĭstoksisakumiau. Ap'ĭstotokiua otsipo'totopĭsts, pinits'tsĭs matap'pi mŏkai'aketotosĕsts.

7 An'ĭstsiauaie, mauk'anii Moses ŏk'okotŏsi sinak'sin, ki ŏk'ŭnĭstŭpskoawsi?

8 An'ĭstsiuax Moses, kumut'sipotomokoau kitse'usskĕttsipŏppisuai, kŏkotŭnĭstŭp'skoŏssuai kotokem'anoauax; ki istsitsi'i matŭtŭnĭstsiu'ats.

9 Ki kitanĭstopuau annŏk' akŭnĭstŭp'skuyiuŏk otokem'an, sauau'ŏkotasaie, ki otai'kaokemaitaii stsĭk'i itau'ŏkotau: ki annŏk' ikem'attauŏk itŭp'skoauŏk, itau'ŏkotau.

10 Otŭsksĭnimatsax anĭstsiauaie Ŭnnianĭsts'ĭssau nin'au ki otokem'an, matŏkhsiu'ats mŏk'okemsi.

11 Ki an'ĭstsiuax kŏnai'tappix matokot'-otsimaxaie annik' epo'awsĭnik, anniks'isk iko'taxk nitotsĭmiauaie.

12 Itstsi'i iuai'itax itsipo'kaiiau; ki stsĭk'-ix matappix iuai'itsiauax, ki stsĭk'ix iuai'itastotosiau, Spots'im istsĭnnaisĭnni umut'uaiĭtastotospiau. Annŏk' ikot'totsĭmŏk ŭnnianĭstots'ĭsaie.

13 Inŭk'sipokax itotsipotoaii mŏkĭttokhitsikĭns'tsaksax, ki mŏkitatsĭmoiikasi: ki ŭsksĭnĭmats'ax an'ĭstsiauax unnai'e.

14 Ki Jesus an'iu, Pokĭtsĭm'mokau inŭk'si-

pokax ki pinanĭs'tokau nŏkstai'puksipaaiĭsau. Ŭn'nianĭstaps'iau spots'im istsĭn'naiiisĭnni.

15 Ki itokhitsikĭns'tsakiuax, ki itsĭs'tŭpaatomaie.

16 Ki, sŭppit, tuks'kŭmi itsitotoiĭnaie ki an'iu, Ŏkhsĭn'ai, tsanĭstap'iua nŏk'ŏkhsĭstutsipi, nŏkokuinan'si ŭsk'sipaitappiisĭnni?

17 Ki an'ĭstsiuaie, Kumauk'ainikŭk'iks ŏkh'si? Matŭtsitstsipa ŏkhsi, nituks'kŭm, Ap'ĭstotokiuă itŏkh'siu: makitsipim'eniki opai'tappiisĭnni, sat'sĭtĕsts okŏk'itsĭmanĭsts.

18 An'ĭstsiuaie Tsĭstsĭmă? Jesus an'iu, kimataksenik'ipa, kimatakau'ŏkotapa, kimataksikŏmos'pa, kimatakitŭp'saiepitspa.

19 Ŭkomĭm'mĭsau kĭn'a ki kiksĭs'ta; ki, kitak'anĭstŭkomĭmmau kitopokau'pimau kanĭstŭk'omĭmmospi.

20 Man'ikŏppi an'ĭstsiuaie. nĭtokŏnŭs'satsipiau am'ostsk nitsŏk'umapiisi. Tsanĭstap'iua nikŭt'tomŭssatsipi?

21 Jesus an'istsiuaie maksŭpanĭs'tsĭminiki matap'ikŏttoat kitsinan'ipi ki ko'tsĭsau kĭm'atapsix, ki kitak'okuinani treasure spots'im: ki puk'siput, pokiuot' nĕsto'a.

22 Ki man'ikŏppi otokh'tsĭm'si annik' epo'awsĭnik, itsĭkikĭn'iĭstapu: tŭk'ka ek'akauoi otsinan'ists.

23 Jesus itŭm'anĭstsiuax otŭsksĭnĭmats'ax, kitau'mŭnĭstopuau, ako'tsapsiuă ak'skotoitsipim spots'im ĭstsĭn'naiiisĭnni.

24 Ki kimat'anĭstopuau aks'ĭstŭpiksĭstspapiu' camel mŏkotsisŭppoksŭx atŭnau'ksis ĭstakŭn'ikai, ki matak siksĭstspapĭu'ats ako'tsapsiuă mŏk'itsipĭssi spots'im istsĭn'naiisĭnni.

25 Otŭsksĭnĭmatsax otokh'tsĭmsax ek'skaietŭkkiau, ki an'iau, Tŭkka' akokotsikŏmotse'piau?

26 Ki Jesus ŭs'sŭmmiuax, ki an'ĭstsiuax matap'pix matokotsĭstutsĭm'axau; Ap'istotokiuă ikotokŏn'apĭstutsimĕsts.

27 Peter itŭm'anĭstsiuaie, sat'sit, nitokŏnŭsskipĭnan ki nitopokiuo'pĭnan kshĕsto'a. Tsa nitakanĭstokuinan'ipĭnan?

28 Ki Jesus an'ĭstsiuax, kitau'mŭnĭstopuau, kshĕsto'au kitopokiuo'puau nesto'a, Nĭn'au okkui otak'ittokhittaupĭssi ots'tsapĭnaiso'pŏtsĭs, kshĕsto'au kitak'ittokhittaupipuau na'tsikoputtuyists asso'pŏtsĭsts kŏkitokŏk'itsĭmattosau Israel ĭstsĭstsikoputsix matap'pix.

29 Ki anniks'isk skĭm'ixk oko'auĕsts, ki anniks'isk skĭts'ixk umu'pappiipuauax ki ot'akemoauax ki un'oauax, ki oksist'oauax ki otokem'anoauax ki o'kosoauax, kiotsĭn'sĭmmanoauax, nĕsto'i itskĭm'iauĕsts, kepĭp'pi ak'okuyiau, ki akokuinan'attomiau ŭsk'sipaitappiisĭnni.

30 Ki akai'tappix matom'six ak'sakoĭssiau, ki sako'ĭssix ak'otomsiau.

CHAPTER XX.

SPOTS'IM ĭstsĭn'naiisĭnni netoi'nitsiu nĭn'au, nap'ioyĭs ĭstsĭn'aim, annŏk kŏk'kŏnisuxiuŏk mŏk'anĭstosi ap'autŭkkix, mŏkapotomoyĭsax otsĭn'sĭmman.

2 Ki ŏkh'situkkisax mŏkokuyĭsax tuks'kai kshĭstsikui tŭks'kŭmi apŭn'asaini itŭp'skuyuiax otsĭn'sĭmmani.

3 Ki nioks'kaii itai'ksĭstsikumiopi mat'suxiu, ki stsik'ix nan'nuyiuax nam'itaipuyiax itau'pumopi,

4 Ki an'ĭstsiuax nokŏt'sitappoak ĭnsĭm'man, ki mokŏm'otsĭssi kitak'okotopuau, ki itappo'iau,

5 Nau'yi itai'ksĭstsikumiopi, ki piksu'yi itai'ksĭstukumiopi, mat'sŭxiu, ki netoi' mat'anĭstsiu.

6 Ki nitsiko'puttuyi itai'ksĭstsikumiopi, itsŭx'iu ki ikon'oyiuax stsĭk'ix nam'itaipuyix, ki an'ĭstsiuax kŏnai'ksĭstsikuyi kumaukai'amitaipuisks annom'?

7 An'istsiauaie mats'itstsipa matap'pi nŏk' anikĭnan. An'ĭstsiuax, Nokŏt'sitappoak ĭnsĭm'man; ki mokŏm'otsĭssi kitak'okuinanipuau.

8 Ki autŭkkus'si, insĭm'man ĭstsĭn'aim an'ĭstsiuaie otap'otomoki, ninikŏt'sĭsau ap'autŭkkix, ki ko'tsisau saiak'inosattaupiau, matom'okotsĭsau sako'ĭssix, ki tŭm'okotsĭsau matom'six.

9 Ki ĭstoto'sau nitsiko'puttuyi itai'ksĭstsikumiopi itaumŭtŭp'apotŭkkix, kŏnai'ĭnax ikŏno'kuyiau apŭn'asaini.

10 Ki matom'six ĭsto'sau, ŭs'taiau mŏkoku'yĭsauaie stsĭk'i; ki ikŏno'kuyiau apŭn'asaini.

11 Ki otoku'yĭsauaie, itŭpaukape'poawtsiauaie nap'ioyĭs ĭstŏkhsĭn'ai,

12 Ki an'iau, anniks'isk sako'ĭsixk nituk'skau itai'ksĭstsikumiopi itapotŭkkiau, ki kanĭstokotaiau kanĭst'okokipĭnan ki ksĭstsiku'i ĭstsiksĭs'tutsĭssĭnni nitap'autŭkkipĭnan.

13 Ki an'ĭstsiuaie tuks'kŭmi, Napi'a, ki-

mat'omaikĭmatsĭstotopa: kikŭt'tomaiŏkhsitŭkkipa tuks'kŭmi apŭn'asaini?

14 Matsit' kitsinan' ki mĭs'taput; nitak'anĭstokotau am'o sako'ĭssiu kanĭst'okotopi.

15 Kŭttomŏkhsiuats nitsinan' nanĭstsitsitapi nŏk'anĭstutsĭssi? Kŭtaukapiu'ats koŏps'pi, mŏk'ŏkhsĭssi nitsinan'?

16 Ki sako'ĭssix akotom'siau, ki matom'six ak'sakoĭssiau; tŭkka akaiĕm'ix ni'nikŏttaiau, ki un'natosĭmix mat'toaiau.

17 Ki Jesus otsitŭpamĭssosi Jerusalem, na'tsikoputtsix otŭs'ksinĭmatsax itŭnĭstŭpĭp'iikax, ki an'ĭstsiuax,

18 Sat'sit aitŭpamĭssau'op Jerusalem, ki nĭn'au okku'i akitŭpomŭts'kau omŭk'atoiapiekuax ki ai'sĭnakix, ki akŭnĭstokŏkitsĭmŭt'tsiiauaie mŏks'eĭnsaie.

19 Ki akŭtsitŭp'omŭtskau Gentiles mŏkitapapĭstotoŏssauaie, ki mŏkitstsipĭs'ossauaie, ki mŏkauai'stŏsauaie; otsoks'kaiksĭstsikusi ak'ŭtsipuau.

20 Zebedee oku'ix oksĭs'toauai ipok'itotomiauax oku'ix, ki atsĭmmĭm'miauaie, ki au'kŏmŏnĭstsiauaie tuks'kaii.

21 Ki an'ĭstsiuaie, Tsa kanĭstsitsitapa? An'ĭstsiuaie, Anit am'ox nitai'akokosĭx mŏkittaupĭsau kitsĭn'naiisĭnni, tuks'kŭma netots'i, ki tuks'kŭma e'aksĭsauotsi.

22 Jesus an'iu, kimatsksĭnip'uaua kitau'kŏmŏnikipuai, Kikŭtaiakokotsĭmipuau annŏk' kos'ŏk nimutai'aksĭmipŭk? Kikŭtaiakokotŭstapĭnŭkipuau ŭsta'pĭnŭksĭnni nimutai'akŭstapĭnŭkipi? An'ĭstsiauaie, nitokot'ŭnĭstspĭnan.

23 An'ĭstsiuax kitak'ŭtsĭmipuau no'kosă, ki kitak'ŭstapĭnŭkipuau ŭsta'pĭnŭksĭnni nimut'akŭstapĭnŭkiipi; ki nimatsinanĕstsau kŏkokotosuai kŏkittaupisuai netots'i ki e'aksĭsauotsi nesto'a, ki anniks'isk matap'pixk Nin'a ŭk'aisŭppŭtsĭstotomoyiuax, *otaksinan'oaiau.*

24 Ke'pix otokh'tsĭmsau ĭstsĭmmĭm'miauax na'tsitappix ipapiĭmmotseiix.

25 Ki Jesus ninikŏt'siuax, ki an'istsiuax, kits'ksĭnipuau Gentiles otsĭn'aimoauax otain'aiĭskotokoaiauax ki anniks'isk omŭx'ĭnaxk nokŏtai'naiĭskotokoaiauax.

26 Ki mataketŭmanistsiu'ă ksĕsto'au: annŏk' ak'omŭksĭmŏk, ŭnanĭstap'otŭksi;

27 Ki annŏk' kitaks'ĭnnauŭkŏk ŭnanĭstap'otŭksi:

28 Nin'au okku'i matŭtoto'ats mŏk'apotomoŏsaie, mŏk'apotomoŏsi umut'oto, ki mŏk'itatsuaumŭtskotosi akaitappix opai'tappiisĭnni.

29 Ki otsĭstŭpaatosau Jericho, akai'tappix ipokiuo'iauaie.

30 Ki satsit, natsitappix naps'tsix pitsiko'otsim itau'pix otokh'tsĭsau Jesus umutak'itsskosaie awk'umiau, ki an'iau, kĭm'okinan, Nin'a David okku'i.

31 Ki o'tappiisĭn'na ai'semiauax mŏkstaie'puyĭsax: ki matsĭstawk'umiau ki an'iau kĭm'okinan, Nin'a, David okku'i.

32 Ki Jesus itsipu'yiu, ki nan'nikŏttsiuax, ki an'iu, Tsa kŏk'anĭstutopuau?

33 An'ĭstsiauaie, Nin'a mŏksikauopiisau noŏps'pĭnanix.

34 Ki Jesus kaĭm'iuax, ki itsĭksen'iuax oŏps'puauax, ki oŏps'puauax kau'opiau, ki itopokiuo'iauaie.

CHAPTER XXI.

OTSITASTOTOSAU Jerusalem otsitotosau Bethphage, itum'uasuaie Olives *an'ĭstop* Jesus itŭp'skuyiuax na'tsitappix otŭsksĭnĭmats'ax,

2 Ki an'ĭstsiuax, akap'ioyĭs astsi'ĭm ĭstsipi'ĭk, ki kitakstŭmokonoau ŭsk'omŭkstokiua aks'ĭsksipĭstau, ki o'kosepokai ak'opokitaipuyimiu: apo'tokau ki puk'sipĭppotokĭkau.

3 Ki sĭtsĭpsatsenoainiki matap'pi, kitak'anĭstaiau Nin'a au'anĭstsiuax; ki ak'otŭmŭtsitŭpskuyiuax.

4 Ikŏnan'ĭstutsip mŏks'enŭpanĭstosi otan'iipiaie prophet ki an'iu,

5 An'ĭstok Sion otŭn'ni, Sŭm'mĭs kitsĭn'aimau kitsipuksipa'ak, ikĭnĭs'siu, ki ŭskomŭk'stoki itokhitopiu, ki o'kosepokai ŭskomŭk'stoki o'kosaie.

6 Ki ŭsksĭnĭmats'ax itappo'iau, ki Jesus itŭn'ĭstutsimiax manistanĭstopiax.

7 Ki itsipuksipĭp'piauaie ŭskomŭk'stoki ki okose'pokai, ki itokh'itstomiau otsĭstotos'oauĕsts ki itsittokhitstsi'iauaie osto'i,

8 Ki ek'akaitappix saie'kuyiiauaie otsĭstotos'suauĕsts moksokui; ki stsĭk'ix kaiak'ĭmiau okŭn'iksĭsts ki moksoku'i itŏkh'tŭmiauĕsts.

9 Ki anniks'isk matap'pixk i'tomaumattoyixk ki itopokiuo'ixk, awk'umiau, ki an'iau, Hosanna ŭnnianistsitŭp'itsĭs David okkui: A-

tsĭm'siu annŏk' aipuksipu'ŏk nin'a otsĭn'ikŏsĭm; Hosanna mĭs'tŭpspiu.

10 Otsitsipĭs'si Jerusalem, konai'akapioyis ap'aitsitaiau, ki an'iau, Tŭk ka'ats?

11 Ki akai'tappix an'iau annŏk'auk Jesus Nazareth istsiprophet, Galilee ĭstauŏsĭm'im.

12 Ki Jesus itsipim Ap'ĭstotokiuă otatoi'apioyĭs ki anniks'ĭsk itsipst'aumŭtskotŭkixk, ki itsipstawk'pumaxk natoi'apioyĭs, itsai'tŭpiksĭstsiuax, ki au'ŏtsuautuyixk otsit'aisĭnakipuauĕsts ima'pĭxĭmĕsts, ki au'mŭtskotŭkixk kŭkku'ix otsasso'pŏtsuauĕsts ima'pĭxĭmĕsts.

13 Ki an'ĭstsiuax, Sĭn'aip, Noko'ai ak'anĭstop a'tsĭmoiikapioyĭs, ki ksĕsto'au kanĭs'tutsipuau kŏmos'iepĭtsix oko'auai.

14 Ki naps'tsix ki ŭs'tsekaiix itsipstotoyiauaie Natoi'apioyĭs; ki ikuttotoyiuax.

15 Ki omŭk'atoiapiekuax ki aisĭnakix, otĭnĭs'ĕsts skai'pĭssitapĭsts otap'ĭstutsipĭsts, ki pokax otsitsĭpst'awkkumsau natoi'apioyĭs, otan'ĭssau Hosanna ŭnnianĭstsitŭp'itsĭs David okku'i, eks'kaaisauŏkhsitŭkkiau.

16 Ki anĭstsiauaie, kikŭttaiaiokhtsĭp'ă otan'iipiau am'oxi? Ki Jesus an'ĭstsiuax, A; kikŭttomisauanĭstopa sĭnaksin, pokax ki ŭs'stax maau'auĕsts kumut'totssŭpanistsĭstutsip ĭstsak'sin?

17 Ki itskĭt'siuax ki akap'ioyĭs ittŭp'sŭxkitsĭmaie Bethany; ki annim' itsok'au.

18 Ki ksĭskŭna'tŭnni mat'skitapposi akap'ioyĭs, itun'otsiu.

19 Ki otsĭtsĭnno'ŏsi moksoku'i omŭx'inĭstsĭsi, itoto'aie ki matsitokonĭmau'atsaie, nam'itaitsii suio'pokĭsts, ki anĭstsiuaie, Ŭnni-

anĭst'sauŭsksaiĭnasit ksĕsto'a. Ki omŭx'inĭstsĭs sotŭm'ikŭnipisuiu.

20 Ki ŭsksĭnĭmatsax otsĭnĭs'au, skai'etŭkkiau, ki an'iau, Mau'maikipikŭnipisuiu!

21 Jesus an'istsiuax, kitau'mŭnĭstopuau Aumaitŭkkienoainiki, saietŭkkienoeniki itsĭstuts'ipi omŭx'ĭnistsĭsi kimataksikaksĭstutsipa, ki nokŭt'anĭstomĭnoainiki am'o nitum'moi, ŭnĭstŭp'itsit, ki ŭnĭstŭp'apiksĭstŭkit omŭk'sikĭmi; ak'ŭnĭstutsip.

22 Kitak'omianĭstau'kŏmŏnipuai a'tsĭmoiikainoeniki aumai'tŭkkienoeniki, kitak'okokosuai.

23 Ki otsitsipĭs'si natoi'apioyĭs, omŭkatoiapiekuax ki matappix ot'omŭximoauax otŭs'ksĭnĭmatstŭksi ito'toiauaie, ki an'iau, Tsanĭstapotŭmapsĭn'na kumut'anĭstutsipiau am'ostsk? Tŭkka' kit'okokaii am'ok otŭmapsĭnnik?

24 Ki Jesus an'ĭstsiuax kitak'oksŭppoŏtsesattopuau tuks'kaii anik'ienoainiki kitak'ŭtanĭstopuau otŭmap'sĭnni numut'auanĭstutsipi am'ostsk.

25 John otŭs'tapĭnŭksĭnni, Tsema itotstsiu'ats? spots'im, ki matap'pi? Ki ai'sĭtsĭpsattseiau, ki an'iau, mak'anĭnaniki spots'im; nitak'anikĭnan, kumauk'stauaumaitoauaiĭsksĭx?

26 Ki mak'aninaniki matap'pi, nitstŭnnauŭnaniau matap'pix; tŭk'ka ikŏn'auaniau John mŏkoprophetsi.

27 Ki anĭstsiauaie Jesus, ki an'iau, Nimatokot'anipĭnan. Ki an'ĭstsiuax, kimatokot'anĭstopuau otŭmap'sĭnni nimut'auanĭstutsipiau am'ostsk.

28 Ki Tsa kit'stapuau? Tuks'kŭmi matap'-pi, na'tokŭm o'kosix; Ki matom'sii itoto'aie, ki an'iu, noko'ă, matap'otŭkkĭt annok' ksĭs-tsiku'i nitsĭn'sĭmman.

29 An'iu Nimat'akittappopa: ki itsako'i-sauaitsitau ki itsitap'po.

30 Ki matstsĭk'i itoto'aie ki mat'anĭstsiu-aie. Ki an'iu nitak'ittappo, nin'ă; ki matsi-tappo'atsaie.

31 Tŭma' amoxi ŭs'satsĭma un'ni otsitsi'-taniaie? An'ĭstsiauaie, Matom'siuă. Jesus an'ĭstsiuax, kitau'mŭnĭstopuau kitsauomai'-pisuai Apĭstotokiuă ĭstsĭn'naiisĭnni publican-ĭx ki mats'akex ai'aksipimiau.

32 Tŭk'ka John kitsitota'akuau mokom'-otsitappiisĭnni ĭstokh'sokui, ki kimataumai-toauau'ats: ki publicanix ki mats'akex au'-maituyiauaie: ki kŭsto'au kitsĭnĭs'uai kimat-sakoisauaitsitapuaua kŏkaumai'toausuai.

33 Okh'tsĭk stsĭk'i parable, itstsiu' tuks'-kŭmi nĭn'au, nap'ioyĭs ĭstsĭn'aim, itsŭppi-pumattomaie ĭnsĭm'man min'istsix, ki itsĭs-tse'pĭskŭnattomaie, ki itatun'iakiu itsĭn'iok-keĭmskaupi, ki spiap'ioyĭs itap'ĭstutsĭmaie, ki itŏk'kumatokuyiuax ai'ĭnsĭmax ki itsi'-pio:

34 Ki otas'tsĭssi mĭn'ĭsts otai'akitsetspiĕsts itŭp'skuyiuax otap'otomokix aiĭnsĭmax mŏk'-okuyĭssi ĭstsĭn'ĭsts.

35 Ki ai'ĭnsĭmax mat'tuyiuax otap'otomok-ix, ki tuks'kŭmi, itauaiak'iauaie, ki stsĭk'i i-nitsi'auaie, ki stsĭk'i okotokix itau'aiakiauaie.

36 Ki mats'itŭpskuyiuax stsĭk'ix otapotomokix: ki netoi' an'ĭstutuyiauax.

37 Ki sako'okhtsim, ĭtŭp'skuyiu okku'i, ki aniu, ak'atsĭmmimmiau noko'a.

38 Ki ai'ĭnsĭmax otsĭnno'ŏssau okku'i an'-ĭstseiau Am'o otak'sinan; ki, ŏks'enĭtai, ki nŏksinau'attopĭnaniau otsinan.

39 Ki een'iauaie, ki itsai'tŭpiksĭstsiauaie ĭnsĭm'man, ki initsi'auaie.

40 Oto'si insĭm'man istsĭn'aim, Tsa' akanĭstutuyiu'atsax anniks'ĭsk ai'ĭnsĭmaxk?

41 Anĭstsiauaie, ak'saiĭnakuaiatsĭstutuyiu-ax anniks'isk sauum'itsitappixk, ki ai'akŏkkumatuyiuax otsĭn'simman stsik'ix ai'ĭnsĭmax, anniks'isk aiakokotsiauaie ĭstsĭn'ĭsts aits'ĭsau.

42 Jesus an'ĭstsiuax, kikŭttomaisauanistopuaiĭsksix natoi'sĭnaksĭsts, Ok'otoki, annŏk itsĭs'tŭpapiksĭstauŭk aiokotoksapiokoĭskaiau, netoi'nitsiu koke'i ĭstotom'okotok; am'ok Nin'a ot'apĭstutŭksĭnni ki skaie'tsip noŏps'-pĭnanĭsts?

43 Ŭn'nikaie kumut'anĭstopuau Spots'im istsĭn'naiisĭnni ak'otsip ksĕsto'au ki ak'okotau noke'tappix, anniks'isk aks'inasiĭxk.

44 Ki annŏk' ai'akittutŭtsĭnnĭssiuŭk annŏk' ok'otoki, aksi'ksĭsiu, ki annŏk' matap'iuŏk ai'akittutŭtsĭnĭssiuŭk okotoki aksipin'iau.

45 Ki omŭk'atoiapiekuax ki Pharisees otokh'tsĭmsau parables, ĭksksĭnĭm'iau osto'auai umutai'puyisaie.

46 Ki otap'sŭmmŏsax mŏk'sixenŏsax, ŭs'-stŭnnuyiauax akai'tappix, tŭk'ka ŭs'taiau mŏk'siprophetsi.

CHAPTER XXII.

KI Jesus mat'anĭstsiuax parables, ki an'iu,
2 Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni netoi'nitsiu tuks'kŭmi omŭx'inau, okuyi otokem'si.
3 Ki itŭp'skuyiuax otap'otomokix moksĭnikŏttosaxax anniks'ĭsk otŭm'axk: ki matŭskak'sipuksipuax.
4 Ki mats'itŭpskuyiuax stsĭk'ix otap'otomokix, ki an'ĭstsiuax anĭstok'au anniks'isk ŭm'axk, Sat'sik, nikaw'apastutsip nitso'ŏssĭn: nitap'otskĭnamix ki nitunĭstakhtsimix ŭkainitaiau ŭk'okŏnaiksĭstsiiau: Puksipa'atok okem'sĭnni.
5 Ki ap'etsĭmiauaie, ki oksoku'oauĕsts itappoiau, tuks'kŭmi otsĭn'sĭmman, stsik'i otsit'aumŭtskotŭkkipi:
6 Ki stsĭk'ix mat'tuyiuax otap'otomokix, ki au'ksĭstutuyiuax, ki initsiu'ax.
7 Ki omŭx'ina otokh'tsĭmsi, itsĭs'tsetŭkkiu: ki itŭp'skuyiuax otseĕn'akemix, ki itsaiĭnakuaiĭstutuyiuax anniks'isk inĭk'ixk, ki itsĭn'sĭmaie otakap'ioyimoauaie.
8 Itŭm'anĭstsiuax otap'otomokix, ŭk'aiksĭstsiu mak'okemsĭnni, ki anniks'isk ŭm'axk matsipumapsiu'ax,
9 Itap'poak moksoku'ĭsts ki kĭt'okŏnaukonoaxk ŭm'mokau mak'okemsĭnni.
10 Ki anniks'isk apotŭkkixk itsitap'poiau moksoku'ĭsts, ki ikŏnau'moipiauax ot'okŏnokonoauax makap'six ki ŏkh'six: ki itsŭpanĭs'tsĭmiau ŭm'max.
11 Ki omŭx'ina otsipĭs'si mŏks'ĭnnoŏssax

ŭmmax, nan'nuyiuaie nĭn'aii ikem'sĭnni ĭstsiso'kŏsĭmi, mat'sŭpskŏsattomaie;

12 Ki an'ĭstsiuaie, Napi'a, Tsa kanĭs'tsipipa kitsauomai'sŭpskŏsattosi ikem'sĭnni istsiso'kŏsĭmi? Ki matsepuyiu'ats.

13 Omŭx'ina itŭm'anĭstsiuax otap'otomokix ĭs'ksipĭstok otsĭsts' ki okŏt'sĭsts, ki ĭs'tŭppĭppis, ki satŭp'iksĭstsĭs ski'natsi; ak'itstsiu asain'sinni, ki papŭx'ekĭnikani.

14 Akai'tappix nanikŏttaiau: un'natosĭmix mat'toaiau.

15 Itŭmĭs'tapuiau Pharisees, ki itauŭt'ŭnĭstsiiau mŏkĭtokonĭmŏsauaie ote'poawsĭstsaie.

16 Ki ipokitŭp'skuyiauax otŭsksinĭmatsauauax ki Herodians, ki an'ĭstsiauaie, Nin'a, nĭts'ksĭnipĭnan kitau'mŭni ki kitau'mŭnĭsksĭnĭmatstŭkki Ap'ĭstotokiuă oksoku'i, ki kimatsŭmmau'ax matap'pix: tŭk'ka, kimatsatsipats manistŭp'apitappiipiau.

17 Anik'ĭnan, Tsa kit'stapa? Ŏkh'siuats mŏk'otsiponitasi Cæsar, tsŏktau mat'ŏksiuats?

18 Ki Jesus nan'ĭmaie otsau'okŏmotsitappiisuai, ki an'iu kumauk'saksksĭnokipuauaiists kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai?

19 Ŭnĭs'tsĭnŭmmokĭk mĭxkĭm, kumut'siponitapi. Ki ito'tsĭpotuyiauaie nitai'pŭnasainiini.

20 Ki an'ĭstsiuax, tŭkka' am'o ostoksĭs'ă, ki tŭkka' osĭnaksĭn'ats?

21 An'ĭstsiauaie, Cæsar otsinan'. Itŭm'anĭstsiuax kotok' Cæsar otsinan'ists, ki Ap'ĭstotokiuă kotok' otsinan'ĭsts.

22 Otokh'tsĭmsau annists'isk epo'awsĭstsk

itskai'etŭkkiau, ki itskĭt'siauaie, ki oksoku'-auai itappo'iau.

23 Neto'ik ksĭstsiku'ik, Saducees, anniks'isk an'iisk matsitstsipats matsipuau'osĭnni itoto'-iauaie, ki ai'sŭppoŏtsesattsiauaie,

24 Ki an'iau, Nin'a, Moses itŭni'u enĭs'si nĭn'au, ki saiitstsĭssi pokax, oskŭn' akokem'-attsi'inaii otokem'an, ki ak'ksĭstauŭttomuyiu-aie us'i pŏkax'.

25 Annok' ikit'sikŭmiau umu'pappiipix; ki matom'si otokem'attosi, its en'iu, ki ot-sai'itstsĭssi o'kosix itskĭt'siuaie otokem'an o-skŭn' mŏk'okemattosaie:

26 Neto'initsiu oskŭni enĭs'aie, ki omat'o-skŭni ki ikĭt'sikŭmiau ikŏnen'iau.

27 Ki itsako'ieniu ake'u.

28 Matsipuau'osĭnni tŭkka' otakokeman'-atsaie, ikĭt'sikŭmĭx? tŭk'ka ikŏnau'tuyiauaie.

29 Jesus an'ĭstsiuax. Kitai'patsĭstutsipuau kimatsksĭnipuauĕsts natoi'sĭnaksists ki oto-tŭmap'sĭnni Apĭstotokiuă.

30 Matsipuau'sax matokemiu'axau matap-ikau'axau. Netoi'nitsiau Ap'ĭstotokiuă ota-tsĭm'otokatatsix Spots'im.

31 Annik' matsipuau'awsĭnnĭk kikŭttomi-sauanĭstop'ats annik' kitan'iipik Ap'ĭstotok-iuă.

32 Nĕsto'akauk Abraham otsinan Ap'ĭsto-tokiua ki Isaac otsinan' Ap'ĭstotokiuă, ki Jacob otsinan' Ap'ĭstotokiuă? Ap'ĭstotokiuă enix' matsinan'oauats, sa'kiaitappiĭx otsinan'-oauax Ap'ĭstotokiuă.

33 Ki akai'tappiix otokh'tsĭmsau skai'e-tsĭmiau otŭsksĭnĭmats'tŭksĭnni.

34 Ki Pharisees otokh'tsĭmsau ot'omaupŭtsŏssax Saducees, itauŭtomoi'piotseiau.

35 Ki tuks'kŭmĭ, lawyer, ai'sŭppoŏttsesattsiuaie, ki as'aksksĭnnuyiuaie, ki an'iu,

36 Nin'a, tse'a omŭk'o okŏk'itsimani ĭstse'poawsĭsts?

37 Jesus an'ĭstsiuaie, Kitak'ŭkomĭmmau, Nin'a Ap'ĭstotokiua kitokŏnai'uskĕttsipŏppi, kitokŏnai'staaw, ki kĭtokŏnai'tsitani.

38 Am'oi matom'iu ki omŭk'o epo'awsĭnni.

39 Ki pok'iotomi netoi'nitsiu, Kitak'ŭnĭstŭkomĭmmau kĭtopokau'pimok kanĭstŭk'omĭmmospi.

40 Annists'isk na'tokaistsk epo'awsĭsts, ikŏnaukŏkitsimanĭsts ki prophetix otan'ipĭsts ikŏn'itaitsiiĕsts.

41 Otsakiaumoi'piotseĭsau Pharisees, Jesus sŭppo'ŏttsesattsiuax,

42 Ki an'iu, Tsa kitstatau'ats Christ? Tŭkka' oko'atsaie? An'ĭstsiauaie David okoai'e.

43 An'ĭstsiuax, David umut'ainĭstainikŏttaupiaie Nin'ă, otanipi,

44 Ap'ĭstotokiuă an'ĭstsiuaie nĭn'a, netots'i tŭpo'pilt, nŏk'ŭnĭstutoŏsau kikatum'ix kitsitautŭtsekau'pipi?

45 David ninikŏt'tŭssi Nĭn'a, Tsa otak'anĭstoko'atsaie?

46 Ki matap'pi matsitstsipa mŏk'okotsĭtsĭpsăttosi tuks'kai epo'awsĭnni, ki annik' ksĭstsiku'ik matap'pi matokot'sakosŭppoŏttsesattau.

CHAPTER XXIII.

JESUS itŭm'sĭtsĭpsiuax a'kai'tappix ki otŭsksĭnĭmats'ax,

2 Ki an'iu, Ai'sĭnakix ki Pharisees, Moses otsiso'pŏtsĭsaie itau'piau:

3 Ŭnnikaie kitomian'ĭstaniipuai sat'sĭk ki nĭstutsĭk'. Ki manĭstsĭs'tutsipiau, pinanĭs'tutsik: tŭk'ka itan'iau, ki matsĭstutŭkkiu'axau.

4 Issoksĭs'tsĭsts itau'monĭmiauĕsts soku'ĕsts mŏkopa'tosau ki matap'pix otsĭstsoauĕsts itotom'iauĕsts; ki osto'auai matakotsĭstŭpakiotsĭm'axauĕsts tuks'kŭmi okĭt'suauax.

5 Otokŏnap'otŭksuauĕsts itsĭstuts'ĭmiauĕsts mŏksĭnnu'yĭsau matap'pix: itopŭx'ĭstutsĭmiauĕsts phylacteries, ki itomŭx'ĭstutsĭmĕsts otsaieno'tŭksuauĕsts,

6 Ki ŭkome'tsĭmiauĕsts oye'tanĭsts ĭstotom'iapioyĭsts, ki natoi'apioyĭsts ĭstotom'isopŏtsĭsts.

7 Ki otsitau'pĭsau itau'pumaupi aiksemattsĭm'otseisĭnni, ki mŏks'ĭnikŏttosau, Rabbi, Rabbi.

8 Pinĭs'tsĭnikŭkĭk Rabbi: tuks'kŭmă kitsĭn'aimoauă, Christ: ki ksĕsto'au kĭtokŏnaix'okoauax.

9 Ki Pini'nikŏttok matap'pi, annom' ksŏk'kum, kĭn'a; tuks'kŭmă kĭn'oaua annŏk' spots'im itau'piuŏk.

10 Ki pinitsĭn'ikŭkĭk Nin'ax: tuks'kŭma kitsĭn'aimoaua, Christ.

11 Annŏk' omŭx'ĭmŏk kssĕsto'au, kitak'apotomokoau.

12 Annŏk' ak'omuxĭstutosiuŏk, aks'inŭxĭstutoau; ki annŏk' aksinŭx'ĭstutosiuŏk, ak'omŭxĭstutoau.

13 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi kssĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! kitsitaiok'iauaiau matap'pix Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni: kssĕsto'au kimatsitaipipuau'ats, ki aiaksipimix kimats'epokkitsetomauaxau mŏk'itsipĭsau.

14 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi kssĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! Nam'akex oko'auĕsts kitau'attopuaiau, ki kitaisŭmiksĭstapatsĭmoiikapuau: mĭs'tŭpokapii kitakoku'yisuai.

15 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi kssĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai kitotŭka'atau ksŏk'kum ki omŭk'sikĭmi kŏk'itokonoŏsi tuks'kŭmă matap'iuă mŏkĭtanĭs'tsitsitasi kanĭstsitsi'tawpi kitaumaitu'yĭssi, kanĭstŭm'ipuai kssĕsto'au Hell oku'yix kitak'anĭstsĭstokiaiĭstutoauau.

16 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi kssĕsto'au kitsaps'tsiotŭpĭnŭkipuau, kitan'ipuau annŏk' akitup'ŭtauŭniuŏk omŭk'atoiapioyĭs matsikiu'ats, ki annŏk' akitŭp'ŭtauŭniuŏk omŭk'atoiapioyĭs ĭsto'tokuiixkĭm, aks'ĭstutsĭmaie!

17 Kitŭt'tsapspuau, kitsaps'tsiipuau: Tsĭma' omŭk'o. Otoku'iixkĭm, ki omŭk'atoiapioyĭs annik' itatsĭm'mĭmmiik otoku'iixkĭm.

18 Ki annŏk' akitŭp'ŭtauŭniuŏk altar, matsikiu'ats; ki annŏk' akitŭp'ŭtauŭniuŏk kotŭk'sĭnni altar itokhĭts'tsipi, ai'aksĭstutsĭmaie.

19 Kitŭt'tsapspuau, kitsaps'tsipuau Tsĭma' omŭk'o, kotŭk'sĭnni, ki altar annŏk' itatsĭm'etsĭmŏk kotŭk'sĭnni?

20 Annŏk' aiakitŭp'ŭtauŭniuŏk altar, itup'ŭtauŭniu altar ki mian'ĭsttokhĭtstsii.

21 Ki annŏk' aiakitŭp'ŭtauŭniuŏk omŭk'atoiapioyĭs, itŭp'ŭtauŭniu omŭk'atoiapioyĭs ki annŏk' iko'attomŏk.

22 Ki annŏk' aiakitŭp'ŭtauŭniuŏk spots'im, itŭp'ŭtauŭniu Ap'ĭstotokiuă otspiso'pŏtsĭs ki annŏk' itokhittaupiuŏk.

23 Kitaks'ksĭnipuau makapi ksĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! kitai'ponitasuai mint ki anise ki cummin, ki ĭssoku'ĭsts kimatsatsipuauĕstsau, okŏk'itsimanĭsts, kĭm'apiisĭnni ki aumai'tŭksĭnni: am'osts ŏkh'si kŏk'satsĭsuaiau; ki mat'ŏkhsiuats kŏkstaiĭstutsĭssuai stsĭk'ists.

24 Kits'apstsiotŭpĭnŭkipuau, kitai'soautsauau inŭx'soĭksĭssi, ki kitaits'ĭsstŭmauau camel:

25 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi ksĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! kos'ă ki saiĕtso'kosi sauauts'i kĭtŭs'siipuaiau, ki pĭstots'ĭm itui'tsiau minĭk'otŭksĭnni ki auŭt'tseisĭnni.

26 Kitsaps'tsii Pharisee, matom'siitau pistots'im kos'ă ki saiĕtso'kosa mŏk'ŭtsitsiksixĭssi sauauts'i.

27 Kitsaks'ksĭnipuau maka'pi ksĕsto'au ai'sĭnakix ki Pharisee kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! ksĭkoken'imanĭsts kine'tŭmanĭstspuau ai'ŏkhsĭnipiau sauauts'ĭstsi, ki pĭstots'im itui'tsiau enix' okin'oauĕsts ki makap'ĭsts.

28 Netoi'nitsiu ksĕsto'au kĭto'kŏmotsitappiĭnipuau matap'pi, ki pĭstots'im kitotuitskitsipuai ksĭs'tapokŏmotsitappiisĭnni ki sauum'itsitappiisĭnni.

29 Kitaks'ksĭnipuau maka'pi ksĕsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksĭs'tapokŏmotsitappiansuai! Kitap'ĭstutsipuaiau prophetix otoken'imanoauĕsts, ki kita'nŭtsĭstutsipuaiau mokŏm'otsitappix otoken'imanoauĕsts,

30 Ki kitanipuau nitsa'kiaitappiipĭnanopi nĭn'anĭx otsa'kiaitappiisau nĭs'tasauopoksĭstokemaumŭnanopiau prophetix otsa'apŭnoauĕsts.

31 Ŭn'nikaie kit'auŭtanipuau, ksĕsto'auŭkauk anniks'isk matap'pixk initsixk' prophetsix o'kosoauax.

32 Tu'itok kĭn'oauax otsauum'itsitappiisuauĕsts.

33 Pitseksĭnax, opĭx'exĭnasĭnna, Tsa'a kitakanĭstupĭs'tapixsattopats Hell ĭstokŏk'itsimani?

34 Ŭn'nikaie, sat'sĭk kĭtakittŭp'skoaiau ksĕsto'au prophetix, ki mokŏk'ietappix ki ai'sĭnakix: ki stsĭk'ix kitax'enĭtauaiau ki kitakau'aistauaiau; ki stsĭk'ĭx kitakitsipstŭstsipĭs'auaiau kitatoi'apioyimoauĕsts, ki kĭtak'auksĭstutuauaiau amian'ĭstakap'ioyĭsts otai'akitsipĭsau:

35 Mŏkĭttokh'ittaitsĭssi ksĕsto'au kŏnau'kŏmotsitappiaapŭni ksŏk'kum itsai'kimskaii. Abel mokŏm'otsitappiuă otsa'apŭn itŭpots'tsiuaie Zacharias, Barachias okku'i otsa'apŭniaie annŏk' ,kitsitsenitauauŏk itŭt'sikatsi omŭk'atoiapioyĭs ki altar.

36 Kitau'mŭnĭstopuau kŏnai'sĭstskă annok' o'tappiisĭnna akĭtoto'iĕsts.

37 Jerusalem, Jerusalem ksĕsto'auă kitai'nitauaie prophetix, ki anniks'isk itŭp'skuaxk ksĕsto'auă ok'otokĭx kumutauauaiak'iauaiau, nŏkstanĭstsikapumoi'piauopi ko'kosoauax nipuau'ă manĭstau'moipiopi o'kosĭx ki kimat'ŏkhsitsipuau'ats!

38 Sat'sĭk, Koko'auai nam'itaitsiu kĭt'skĭtomoko.

39 Kitan'ĭstopuau, ĭssoots'i kimatakainokipuaua sauanenoainiki Atsĭm'siu annŏk' paiuksipu'ŏk Ap'ĭstotokiuă otsĭn'ikŏsĭm.

CHAPTER XXIV.

KI Jesus itsŭx'iu ki itsĭs'tŭpaatomaie omŭk'atoiapioyĭs ki otŭsksĭnimatsax itoto'iauaie mŏkanĭs'tsĭnnomoŏsauaie omŭk'atoiapioyĭs ĭstap'ĭstutŭksĭnni.

2 Ki Jesus an'ĭstsiuax kikŭttaisauainipuauastsau kŏnai'ĭstsk? Kitau'mŭnistopuau, matakskĭt'aupa okotoki mŏkstaiĭna'piksĭstosi.

3 Otsĭt'tokhitaupĭssi nitum'moyi Olives, ŭsksĭnĭmats'ax isĭmitoto'iauaie, ki an'iau, Anik'ĭnan Tsanĭstsĭs' akanĭstsiu'astsau? Ki tsa akanĭstsiu'a kitsipuksipusĭnni, ki punsksŏk'kuasĭsi?

4 Ki Jesus an'ĭstsiuax Iskskats'ĭk kŏkstaipĭstsiksĭstutu'yisuai.

5 Akai'tappix ak'ŭtsitotoiau nitsĭn'ikŏsim ki ak'aniau Christ nĕsto'akauk; ki ak'sipĭstsiksĭstutuyiauax akai'tappix.

6 Ki kitakokhtsĭmattopuaii auakaw'tseisĭsts ki mak'auakawtseisĭsts: Sats'sĭk kŏkstai'apaitsitasuai; konai'istsk ak'itstsiau; ki umut'aketsĭnikawpi matomoto'ats.

7 Aiok'auaua aksipua'tseiau aiokauai'i ki nin'naiisĭnni aksipua'atomiau nĭn'naiisĭnni; ki ak'unnatosiu aau'ŏssĭnni, ki ak'itstsiu okh'tokosĭsts, ki ksŏk'kumă otaks'ikauopiisĭsts, ki akokŏnau'toitstsiiau.

8 Am'osts Istokŏnau'mŭtŭpipuĭnawkuyiisists.

9 Kitakaumŭts'kakipuau kŏkĭtapauksĭstutoksi, ki kĭtaks'enikoaiau: ki kŏnai'okauaua kumutaks'tsĭmmĭmmokoau nitsĭn'ikŏsĭm.

10 Ki akai'tappix akĭstskĭmskŭkiau ki akaumŭts'katseiau, ki akau'kĭmotseiau.

11 Ki akaiĕm'ix ksĭs'tapsix prophetix aksipuauiau ki aksipĭsksĭs'tutuyiuax.

12 Ki sauo'kŏmotsitappiisinni otakau'osi, akai'tappix otŭkome'tŭksuaii akstuyiuaie.

13 Ki annŏk' eikak'ĭmauŏk umuk'itsipi aksikŏmotse'piau.

14 Ki am'ok nĭn'naiisĭnni ĭstŏkh'sitsĭniksĭnni ak'anĭstop kŏnŭs'ksŏkkum, kŏnai'okoaua mŏks'ksĭniĭsauaie; ki umuk'itsipi ak'otŭmitoto.

15 ninĭm'ĭnnoaini'ki ŭs'tsĭmetsipi Daniel otan'ĭstopi atsĭm'apii ĭstai'puyĭssi (annŏk' an'ĭstomŏk ŭnnĭsts'ksĭnĭssi:)

16 Anniks'isk Judæa itau'pixk ŭnnianĭstitŭpoks'kasau nitum'moĭsts:

17 Annok' itokh'itaupiuŏk oko'ai pĭnŭnĭsts'ĭnĭssaatos mŏk'sauautsĭssi itsipsts'tsii oko'ai:

18 Annŏk' ĭnsĭmman itau'piuŏk pinŭt'ŭnĭstsskos mŏk'otsĭssi otsĭstotos'ĭsts.

19 Anniks'isk ipitap'piixk ki ŭs'takataxk aksksĭnĭmiau makapi annists'ĭsts ksĭstsiku'ĭsts!

20 Atsĭmoiikak kŏk'stautsĭmutasuai stuyĭssi, ki ĭssĭk'opiiksĭstsikui.

21 Annik' omŭx'ipuĭnasĭnni ak'itstsiu, istsitsĭs'si ksŏk'kum, ki annok' manĭsts'ipuĭnapspi, aksĭs'tŭpŭnĭstsipuĭnapsiu, ki ĭs'sotsk matakotŭmanĭstsipuĭnapsiu'ats.

22 Ki annists'ists ksĭstsiku'ĭsts sauun'natsĭstutsĭsĕsts mat'akitstsipa matap'pi itsikŏmotse'piaiau; aumai'tŭkkixk, osto'auai itunnats'ĭstutsĭmĕsts annists'ĭsts ksĭstsikuĭsts.

23 Kŭmĭts'tsiki matap'pi kitai'akaniki Sŭm'mĭs, am'auk Christ, ki om'auk; pinau'maitos.

24 Ksĭs'tapsix Christix akitsipuau'iau ki ksĭs'tapsix prophetix, ki akanĭs'tsĭnnŭkiau omŭk'apstosĭsts ki pĭsats'kasĭsts; ki ikŭm'itstsiki aks'ipĭstsiksĭstutuyiauax aumai'tŭkkixk.

25 Sat'sik, kikau'anĭstopuau.

26 Kŭm'anĭstsenikiau sat'sit ksĭs'tapsksŏkkuyi ŭn'amauk; pini'tappoat; Sa'sit, sĭmiap'ioyĭsts ŭn'amauk; pinaumai'tŭkkik.

27 Ksĭstsikum' manĭsttotsipuksipupi umut'autstsipi apinŏk'kuyi, ki manĭstsitŭpikŭnatspi ame'totsi; netoi' ak'ŭnĭststsiu nĭn'au okku'i otos'aie.

28 Mŭksĭnii otsits'tsipi, ŭn'nim pi'tax akomooi'iau.

29 Annists'ĭsts ksĭstsiku'ĭstsk ĭstsipu'ĭnasĭsts otaiksiuos'au, nato'si akski'ĭnŭm, ki kokum'ikesŭm matakanakĭmauats, ki kŏk'atos-

ix akotots'ĭnĭssiau, ki spots'im otsĭs'kŏpsĭnni akauŭt'apixip:

30 Ki Nin'auă okku'i otap'stosĭnni akitsĭnakoaie spots'im: ki ksŏk'kum ĭstokŏnai'tappix ak'otŭmauyesiau, ki aks'ĭnnoyeiau Nĭn'au okku'i spots'im istsĭssoksĭs'tsikuĭsts itsipsts'ototosi, otŭmap'sĭnni ki omŭxĭk'kŭnnasĭnni akopoto.

31 Ki ak'itŭpskuyiuax otatsĭm'otokatatsix ak'soksĭkkiax, ki aumai'tŭkkixk akitotomoi'piiauax, nĭssoo'ĭsts sopu'ĭsts ki spots'im umuk'itsipi:

32 Annok', ĭksksĭnik parable omŭx'ĭnĭstsĭs; okŭn'iksi otsa'kiŭkkĭnĭsĭssi, ki otsuio'pokassi, kitsksĭnipuau nepu'yi itasts'tsiu;

33 Neto'i maks'ĭnĭmenoainiki annists'isk, ĭksksĭnik, mŏkaststsĭssi, ito'to okh'sepĭstanĭsts.

34 Kitau'mŭnĭstopuau am'oi o'tappiisĭnaii mataksĭstapu'ats otsauomaisŭpanĭs'tsiosau annists'isk.

35 Spots'im ki ksŏk'kum ak'eitsĭnikau, ki nitse'poawsĭsts matakeitsĭnikau'ĕstsau.

36 Annik' ksĭstsiku'ik ki annik' itai'ksĭstsikumiopik matsksĭnĭm'ats matap'pi, Spots'im ĭstso'tokatatsix matsksĭnĭm'axauaie, Nin'a nits'ksĭnĭmaie.

37 Noe otsiksĭs'tsikumĭsts manistsi'piĕsts, netoi' ak'anĭsttsiiĕsts Nĭn'au okku'i oto'saie

38 Otsauomo'kŏnaiokkeuasi ksŏkkum manĭstau'yipiau ki manĭstai'sĭmipiau, manĭstok'kemipiau manĭsta'pikŏttŭkkipiau, itŭp'itsiu annik' ksĭstsikuik, Noe otsit'sŭppopĭssi akh'iosatsĭs.

39 Ki matsksĭnĭm'axau otsauomo'kŏnaiok-

keuasi ki itsau'inakuaiĭstutuaiau; netoi' ak'-anĭstsiu Nĭn'au okku'i oto'saie.

40 Natsitappiix akotŭmitau'piiau insĭm'-man: nituks'kŭmi ak'otoau, ki stsĭk'i ak'-skĭtau.

41 Natsitappiĭx akex' akĭtaipĭk'iakiau; nituks'kŭmi ak'otoau, ki stsĭk'i ak'skĭtau.

42 Ŭn'nikaie mokŏkik: kimats'ksĭnipuau annik' itai'ksĭstsikumiopik kitsĭn'aimoau otai'akĭtotopik.

43 Am'okă ĭskshĭnĭk', Napioyĭs ĭstŏkhsĭn'-auă otskshĭnĭm'opi annik' itai'kshĭstsikumiopik otai'akitotosi kŏmos'iepĭtsĭuă ĭs'taiŭskskŭm-iuopi, ĭstai'saiepukĭtsetsĭmopi oko'ai ĭstokit-sĭm'i mŏkopokse'ĭsaie.

44 Ŭn'nikaie ŭk'aisŭppuiapĭstotosĭk; kit-sit'sisauaitsitatopuai, Nĭn'au okku'i ak'itoto.

45 Tŭkka' aumai'tŭkki ap'otŭkkiuă, ki mo-kŏk'i apotŭkkiuă annŏk' otsĭn'aim otĭnaiăts'-okŏk oko'ai ĭstsitappim'ix, mŏk'okŏmotokotŏsax otso'ŏsĭnoauĕsts?

46 Atsĭm'siu annŏk ap'otŭkkiuŏk, otsĭn'aim oto'saie otak'okonokaie netoi' it'ŭnĭstsĭs-tutsimaie.

47 Kitau'mŭnĭstopuau, akokŏnitainaiăts'iu-aie otokŏnai'nanĭsts.

48 Ki annŏk sauum'itapotŭkkiuŏk, mako-tots'anĭssi u'skĕttsipŏppi ai'sŭmsiu nitsĭn'-aim;

49 Ki makaumŭtŭpauaiak'iŭssi ot'opokap-otŭkkimax, ki makopoks'oyimŭssi ki mak'o-popksĭmimŭssi ai'sĭmix;

50 Annŏk' ap'otŭkkiuŏk otsĭn'aim ak'oto annik' kustsiku'ik otsauomŭsks'kŭmosaie, ki

annik' itai'ksĭstsikumiopik otsauomŭs'ksĭnniĭssi,

51 Ki akaiaketsĭn'iuaie, ki aiakokotsiuaie mŏk'itaupĭssaie otsitau'pipiax ksĭstapokŏmotsităppiansix: annim' ak'itstsiu asain'sĭnni ki satse'kĭnani.

CHAPTER XXV.

SPOTS'IM ĭstsĭn'naiisĭnni aketum'anĭstsiau ke'pix ake'kuax, anniks'isk mat'tuyixk ot'anakimatsuauĕsts, ki itsux'iau mŏkota'tsemŏsau annŏk' ai'akokemiuŏk.

2 Ki nĭs'itsix mokŏk'iau, ki nĭs'ĭtsix mat'tsapsiau.

3 Anniks'isk mat'tsapsixk nito'tsĭmiau ot'anakimatsuauĕsts, ki, mattotŭkkiu'axau okke'anakĭmatsĭs:

4 Ki mokŏk'ixk ipok'iotsĭmiau otanakimatsuauĕsts okke'anakĭmatsis, kos'ĭx itsŭp'pitŭkkiau.

5 Annŏk' ai'akokkemiuŏk otai'sŭmsi, ikŏnai'okano'piiau ki ikŏnai'okax.

6 Ki itŭt'sikiikokoi ikum'iĭstutsip, sat'sik, ak'okemiuă ai'puksipu; Sŭksĭk' kŏkotatsemŏssuai.

7 Itŭmokŏnaipuau'iau am'ox ake'kuax, ki ikŏn'itaisŭppasuyĭnŭkiau otanakimatsuauĕsts.

8 Ki mat'tsapsix an'ĭstsiauax mokŏk'ix, kok'ĭnan kitŏk'keanakĭmatsuai; tŭk'ka, nitan'akimatsĭnanĕsts ŭk'aiitsĭnikaiau.

9 Ki mokŏk'ix an'ĭstsiauax, Sa; matakakauo'ats ksĕstŭn'un: Is'tapuk aumŭts'kotŭkkix kŏk'opumattosuai.

10 Ki otsakiaitapposau mŏk'opumattosau, aiakokemi ito'to; ki anniks'isk sopuiap'ĭstotosĭxk ipok'sipimiauaie okkem'sĭnni: ki ai'okip.

11 Sako'okhtsi mat'tsapsix nokŭt'otoiau ki an'iau, Nin'a, nin'a, kauai'pĭxĭkĭnan.

12 Ki an'ĭstsiuax, kitau'mŭnĭstopuau kimats'ksĭnopuau ats.

13 Ŭn'nikaie mokŏkĭk', tŭk'ka, kimats'ksĭnipuauats annik' ksĭstsiku'ĭk ki annik' itai'ksĭstsikumiopik Nin'au okku'i otai'akĭtotopik.

14 Spots'im ĭstsĭn'naiisĭnni netum'anĭstsiu nĭn'au annŏk' piuo'ŏk, ki ninikŏt'tsiuax otap'otomokix, ki ikotsiu'ax otsinan'ĭsts.

15 Ki tuks'kai ikotsiu'aie nĭsĭtsi'i itawk'pumaupix ki stsĭk'i na'tokai, ki stsĭk'i nituks'kai; ki kŏnai'tappix itanistokotsiu'ax manĭst'okotsĭstutsipiau; ki itau'matto.

16 Annŏk' ikuyiu'ŏk nĭsĭtsi'i itawk'pumaupix itsĭs'tapu, ki itau'mŭtskotŭkkiu, ki ikuyiu' stsĭk'ix nĭsĭt six itawk'pumaupix.

17 Ki netoi annŏk' ikuyiu'ŏk na'tokŭmi, ikuyiu' stsĭk'ix na'tokŭmĭx.

18 Ki annŏk' ikuyiu'ŏk nituks'kŭmi itsĭs'tapu, ki itatŭn'akiu ksŏk'kum, ki ai'ksasattomaie otsĭn'aim otsĭxkĭmim'iaie.

19 Otai'sŭmmosi, am'ox ap'otŭkkix otsĭn'aimoauai itoto'yiĭnai, ki ipokoks'tŭkimiuax.

20 Ki annŏk ikuyiu'ŏk nĭsĭtsi'i itawk'pumaupix ito'to ki ito'tsĭpatopiau stsĭk'ix nĭsitsix itawk'pumaupix, ki an'iu, Nin'a, kit'okŏk nĭsitsi'i itawk'pumaupix: Sat'sĭt nitokuinan'matsĭs'ĭtsix.

21 Otsĭn'aim an'ĭstsiuaie, kitŏkhs'ĭstututŭk-

ki, ŏkhs'apotŭkkiuă ki emŭn'apotŭkkiuă: kitse'mŭnŭssatsipiau un'natosĕsts, kitakĭnai'atso akauo'iĕsts: Kitsĭn'aim otse'tametŭksĭnni ĭstsipi'it.

22 Annŏk' iku'yiuŏk natokŭm itawk'pumaupix ito'to ki an'iu, Nin'a, kit'okok natokŭmi itawk'pumaupix: Sat'sit, nimat'okuinani mats'ĭstokai itawk'pumaupix.

23 Otsĭn'aim an'ĭstsiuaie, kitŏkhs'ĭstutŭkki, ŏkhs'apotŭkkiuă ki emŭn'apotŭkkiuă; kitse'mŭnŭssatsipiau un'natosĕsts, kitakĭnai'atso akauo'iĕsts: Kitsĭn'aim otse'tametŭksĭnni ĭstsipi'ĭt.

24 Annŏk' ikuyiu'ŏk tuks'kŭmi itawk'pumaupi ito'to ki an'iu, Nin'a kits'ksĭno kssĕsto'a kitse'ĭnai, kikŭt'tomaisŭppipumattopi kitai'pokiaki, ki kikŭttomauanit'apixipi kitomoi'pitŭkki;

25 Ki nĭtsiko'pum, ki nitsit'tappo ki nitai'ksasattop ksŏk'kum kitsinanŭ itawk'pumaupi: Sat'sit, kĭtsinan.

26 Otsĭn'aim an'ĭstsiuaie, kitsauum'apotŭkkiuă ki kitsistap'apotŭkkiuă, kitsksĭnoki nitai'pokiaki nikŭttomai'sŭppipumattopi, ki nitomoi'pitŭkki, nikŭttomauanit'apĭxipi:

27 Kumaukstauokotaiĭsksĭxau au'awtsoomŭtskotŭkkix nitsĭx'kĭmĭmĭx, ki nitsitotopi nŏk'staitokuyitopi nitsinan'ix ki umut'okuyesix.

28 Mattomok'aie itawk'pumaupi, ki kotok' annŏk iku'yiuŏk ke'pix itawk'pumaupix.

29 Anniks'isk iku'yixk ak'okotaiau, ki otaksinanoaiau akauo'i: ki annŏk' itsau'okuyiuŏk ak'otomoau annik' ooko'ŏsĭnik.

30 Ki ĭstŭp'satŭpiksĭstsĭs ap'otŭkkĭuă itsau'okuyiuă ski'natsii: ak'itstsiu asain'sĭnni ki satse'kĭnani.

31 Otak'ĭtotosi Nin'au okku'i otstsa'pĭnasĭnni ipokom'ŏssau otokŏnatsĭm'otokatatsĭx, ak'otŭmotokhitaupiu otsĭstsapĭsso'pŏtsĭs:

32 Ki akokŏnipotamoi'piaiau ikŏnai'okauaua: ki aiakanĭstaiaketaipĭksĭstaiau emŭk'ikĭnaikuŭn manistai'aketaipiksĭstopiax emŭk'ikĭnax ki apomŭk'ikĭnax:

33 Ki akotŭpĭpiuax emŭk'ikĭnax onet'otsĭs ki ap'omŭkikĭnax otse'aksĭssauotsĭs.

34 Omŭx'ina akotŭm'anĭstsiuax anniks'isk onetotsĭs itau'pixk, Puk'sipuk, Nin'a otatsims'imix, ki nĭn'naiisĭnni matsĭk' annik' kitapĭstutomokiiik, otsauomap'astutoŏssi ksŏk'kum.

35 Nitse'nots, ki kit'okokipuau aau'ŏsĭn; nitse'naki, ki kitsit'tutokokipuau: nitsi'piitappi, ki kito'tokipuau:

36 Nimatsĭstotospa, ki kitsĭs'totosatskokipuau; nitokh'tokos, ki kitsĭpĭs'kotokipuau; itai'okiakiopi nitsitau'pi, ki kitsittotaakipuau.

37 Mokŏm'otsitappix akotŭm'anĭstsiauaie, Nin'a, tsanĭstsi'i kitsĭts'ĭnopĭnan kitau'nots, ki kitsĭs'sopĭnan? Ki kitse'naki, ki kitŭtakopĭnan.

38 Tsanĭstsi'i kitsĭts'ĭnopĭnan, kitsi'piitappiisi ki kito'tosĭnĭn? Ki kimatsĭstotospa, ki kitsĭstotos'atskopĭnan?

39 Tsanĭstsi'i kitsĭts'ĭnopĭnan kitai'okhtokos, ki kitsitau'pĭssi itai'okiakiopi ki kĭtsito'taatosĭnan?

40 Ki omŭx'ina ak'anĭstsiuax, kitau'mŭn-

ĭstopuau kanistitŭpĭstutsipuai tuks'kŭma inŭx'tsĭma am'ox nĭx'okoax, kitanĭsts'ĭstutomokipuau.

41 Akotŭm'anĭstsiuax anniks'isk ote'aksĭsautsĭs itau'pixk, ĭs'tapuk emŭtskax mŏkseĭnsau, ŭsksustsinasii ĭs'tapuk, ek'aisepŭtsĭstotomoiiauax au'tutsokiuă ki oto'tokatatsix:

42 Tŭk'ka, nitau'nots, ki kimatsĭssok'ipuaua: nitse'naki, ki kimat'tutukkokipuaua:

43 Nitsi'pitappi, ki kimat'otokipuau: nimats'ĭstotospa, ki kimatsĭstotosats'kokipuaua: nitokh'tokos, ki nitsitau'pi itai'okiakiopi, ki kimat'sipĭskotokipuaua.

44 Osto'auai ak'otŭmanĭstsiiauaie, Nin'a Tsanĭstsi'i kitsĭts'ĭnopĭnan kitau'nots, ki kitse'naksi, ki kit'sipitappisi, ki kitokh'tokosi, ki kitsitaupĭssi itai'okiakiopi kŏkstaikawk'anĭstotŏsĭnau?

45 Ai'akotŭmanĭstsiuax, kitau'mŭnĭstopuau kanĭst'saiitŭpĭstutsipuai tuks'kŭmă inŭxtsĭma amox, kimat'anĭstsĭstutomokipuaua.

46 Ki am'oxi aksĭstŭpitappo'iau ŭsk'sĭtauksĭstototspi: ki mokŏm'otsitappix akittappoiau ŭsk'sipaitappiisĭnni.

CHAPTER XXVI.

KI itŭnĭstsiu, Jesus otaiksĭste'poattosĕsts am'ŏsts epo'awsĭsts, itŭn'ĭstsiuax otŭsksĭnĭmatsax,

2 Kĭtsksĭnipuau aisto'kŭssi ksĭstsiku'ĭsts ak'itstsiu passover, ki Nĭn'au okku'i itaumŭts'kau mŏk'ĭtsiksĭstoxŏsi.

3 Omŭk'atoiapiekuax, ki aisĭnakix, ki ma-

tap'pix otsĭn'aimoauax itŭmitŭpaumooiau sp'a'toiapiekuŭn Caiaphas oko'aii.

4 Ki ai'sĭtsĭpsattseiau mŏk'anistokotsisĭmmiotoŏsauaie Jesus, ki mŏk'itsenitŏsauaie.

5 Ki an'iau, pinĭts'tsĭs oye'tani ĭstsiksĭs'tsikui ŏkskakŭmĭstsikĭniau matap'pix.

6 Jesus otsitau'pĭssi Bethany, Simon leper oko'ai otsitsĭpsts'taupĭssi,

7 Ake'ua itoto'aie, ipa'tŭkkiu alabaster atŭxak'sin puye' itsŭp'patomaie, akai'ĭxkĭmasiuaie, ki otau'yisaie itsita'suyĭnĭmaie otokŏn'iaie.

8 Ki otŭsksĭnĭmats'ax otsĭnĭs'saxaie, ĭstse'tŭkkiax, ki an'iau mauk'etsĭnikatopi?

9 Am'ok ipum'atotopi ĭs'taiekekaiĭxkĭmasiuopi, ki kĭm'atapsix ĭs'tauokotauopiauaie.

10 Jesus otokh'tsĭmsi, an'ĭstsiuax, kumauk'sauaiksĭxinoauaiisksĭx ake'uă ŏkh'siu nitapĭstutu'yipi.

11 Ksĕsto'au, kĭmatapsix kitŭsk'sauopoksemokoaiau; ki nĕsto'a kimat'ŭksauopoksemokipuaua.

12 Am'ok puye' nostŭm'i otsĭta'suyĭnĭssi itsĭstuts'imaie mŏkĭtsopuiapĭstutuyĭssi nŏkitak'itsasi.

13 Kitau'mŭnĭstopuau am'oi ŏkhs'itsĭniksĭnni amianĭstan'ĭstopi kŏnŭs'ksŏkkumă, am'ok, am'o ake'uă otap'ĭstutsipi ak'ŭtanĭstomaie, mŏk'ĭtŭsksĭnoŏsi.

14 Na'tsikoputsix, tuks'kŭmă, anĭstau Judas Iscariot, itappo omŭk'atoiapiekuax,

15 Ki an'iu, tsanĭstap'pi kitak'okokipuaii, ki nitakitŭp'omutskau ksĕsto'au? Ki nitsi'tuyiauaie niĭp'pii ksĭxĭx'kĭmĭx.

16 Ki annik' itot'apsatsim mŏk'itamŭtskŏsaie.

17 Ke'tani kŭt'taikopŭtstsii, ĭstotom'iksĭs'tsikui, ŭsksĭnĭmats'ax itoto'iau Jesus, ki an'ĭstsiauaie, Tse'a kit'stapa kŏk'sopuiapĭstutosĭnan kŏk'kĭtsoyĭsi passover?

18 Ki an'iu ĭs'tapuk akap'ioyĭs, ki om'ŭmă nĭn'auŭmă anĭstok', Nin'a, an'iu, nitsiksĭstsikum'i aststsi'u: koko'ai nitŭs'ksĭnĭmatsax nitak'opoksoyimaiau passover.

19 Ki ŭsksĭnĭmats'ax manĭstan'ĭstopiax itan'ĭsttutsĭmiax; ki itso'poŭtsĭstutsĭmiau passover.

20 Ki otau'tŭkkusi, ipokitau'pimiuax na'tsikoputsix.

21 Ki otau'yĭsau, an'iu, kitau'mŭnĭstopuau tuks'kŭmă ksĕsto'au kĭtakaumŭts'kauki.

22 Ki eks'kaiĭkikĭn'etŭkkiau, ki ikŏnau'mŭtŭpanĭstsiauaie, Nin'a nĕsto'akats?

23 Ki an'iu, annŏk okĭt'sĭs nitopoksĭstapĭmakemauok kos'i nitakaumŭts'kauk.

24 Nin'au okku'i itanĭsts'itappo nitsĭn'awpi: ak'itŭpokapiu annŏk' nĭn'auŏk imŭts'kaiuŏk Nĭn'au okku'i! Kŭt'taipokaiiuopi annŏk' nĭn'auŏk, ĭs'taŏkhsiuopi.

25 Judas anni'ĭsk itse'mŭtskaukisk, itŭm'anĭstsiuaie, Nin'a nĕsto'akats? An'ĭstsiuaie, kitan'i.

26 Ki otau'yĭsau Jesus ito'tsĭmaie ke'tani ki itatsĭm'ĭstutsĭmaie, ki itaumin'ĭmaie, kĭ ikotsiu'ax ŭsksĭnĭmats'ax, ki an'iu, Matsĭk', oyik'; am'oiauk nostŭm'i.

27 Ki mat'tuyiuaie kos'i ki thanks ikotŭk'kiu, ki ikotsiu'ax, ki an'iu kŏnai'sĭmattok;

28 Am'okauk nitsa'apŭn, mananĭsts'etoksĭnni itŭp'itsiu itsai'kimskau akai'tappix otsauum'itsitappiisu auĕsts mŏk'sinĭsĕsts.

29 Ki kitan'ĭstopuau nimatakŭtsĭmattopa am'ok mĭniokke sauomo'pokitsipstsĭmattomĭnaniki manĭs'si nin'a ots'ĭnnaĭsĭnni.

30 Ki otinik'sau natoi'ĭniksĭnni itŭp'sŭxiau nitum'moyi Olives.

31 Jesus itŭm'anĭstsiuax, nĕsto'a kĭtak'okŏnŭsskĭmskŭkipuau annok'ă koko'ikă: tŭk'ka, sĭn'aip, nitak'auaiakiau annŏk' ŭsks'kŭmiuŏk emŭk'ikĭnax, ki ot'omŭkikĭnauăsĭnna ĭsto'mŭkikĭnax akŭneto'iau.

32 Aiksistatsipuau'eniki kitakitŭpotoma'topuau Galilee.

33 Peter an'ĭstsiuaie, ikŭm'okŏnŭstsskĭmskŭkĭssau ksĕsto'a, nimat'akĭstsskĭmskŭkipa.

34 Jesus an'ĭstsiuaie, kitau'mŭnĭsto, Annok' koko'ik otsauomit'awkkumsi nipuau'ă nioks' kai kitakani kimatsksĭnok'ipa.

35 Peter an'ĭstsiuaie ŏkskakŭmopoks'eniop, nimat'akanipa kimatsksĭnopa; neto'i ikŏnau'aniiax ŭsksĭnĭmats'ax.

36 Jesus itŭmitŭpopokomiuax Gethsemane an'ĭstop, ki an'ĭstsiuax otŭsksĭnĭmatsax, annom' stau'pik, nitakittappo omim' nŏkĭtŭt'tsĭmoiikasi.

37 Ki mat'tuyiuax Peter, ki Zebedee otsĭstok'iokuyix, ki itaumŭtŭpĭkikĭn'etŭkki ki itau'mŭtŭpeikapitsitau.

38 Itŭm'anĭstsiuax nitsitŭpĭkikĭnetukki e'ĭnsĭnni: annom' stau'pik, ki ŏk'itŭskskatŭkkiop.

39 Ki pa'tsiĭstŭpaatsiuax, ki ĭsstokopi'u o-

stoksĭs', ki itŭt'tsĭmoiikau ki an'iu, Nin'a, ikŭm'okotsitstsĭssi am'oi kos'a ŭnnianistĭs'tŭpipotoŏssi; nimatakitsitan'ats, ksĕsto'a kitak'itsitan.

40 Ki matskitoto'ax otŭsksĭnimats'ax, ki ikon'oyiuax oto'kaniax, ki an'ĭstsiuaie Peter, Awx'ats? kikŭttaukotŭskskŭmmokipa tuks'kai itai'ksĭstsikumiopi?

41 Mokŏk'etsĭk ki a'tsĭmoiikak, kŏkstaitsipĭssuai ĭssaks'ksĭnŭksĭnni; sta'aw itsitsi'tatomaie ki ĭx'isakuyi matsi'uats.

42 Ki mats'ĭstapu ki itŭt'tsĭmoiikau, ki an'iu, Nĭn'a, am'oi kos'a sauomot'aisĭmmieniki sauomĭs'tŭpipotomokoeniki, kĭtak'itsitan.

43 Ki mat'oto ki mat'okonoyiuax otsok'asax: tŭk'ka ĭssoksĭm'au oŏps'puauax.

44 Ki itskĭtsiuax, ki mats'ĭstapu, ki nioks'kai itŭt'tsĭmoiikau, ki netoi' au'aniu.

45 Itŭm'itotoiax otŭsksĭnĭmats'ax ki an'ĭstsĭuax okak' annok, ki issĭk'sĭstsikok: sat'sik aststsiu' itai'ksĭstsikumiopix, ki Nin'au okku'i itŭp'aumŭtskau sauum'itsitappix otsu'auĕsts.

46 Nipuak', ŏkittăppau'op: annŏk' nitakaumŭts'kaukŏk aststsiu'.

47 Ki otsa'kiai epuyĭssi, Sat'sik, Judas, na'tsikoputsix tuks'kŭmă ito'to ki akai'tappix ipokom'iauaie inus'stoanix ki sŏksĭs'tsĭsts ipa'tŭkkix, itototoiau omŭk'atoiapiekuax ki matap'pix otsĭn'aimoauax.

48 Ki annŏk' imŭts'kaĭuŏkaie ikotsiu'ax apsto'sinni, ki an'iu, annŏk' nitak'sĭnnauskippauŏk, an'nŏkauk: mi'eenok.

49 Ki ikŏm'itoto Jesus, ki aniu, Hail, Nin'-a; ki itsĭn'nauskĭppiuaie.

50 Ki Jesus an'ĭstsiuaie, Napi'ă, kumauk'-sipuksipuksĭks? Itŭmitoto'iauaie ki een'iau-aie Jesus, ki mat'tuyiauaie.

51 Ki sat'sit, anniks'isk ipokom'iskaie Jesus, tuks'kŭma itsitŭpikĭns'tsakiuaie otsĭn'-usstoan itsau'tuyiuaie, ki sp'a'toiapiekuŭn tuks'kŭmi otap'automok ot'auaiakiokaie, ki kŏk'sĭnĭmaie okhtok'ĭsaie.

52 Jesus itŭm'anĭstsiuaie, kitsĭn'usstoană otsits'tsipi ĭststsi'ĭs; anniks'ĭsk matap'pixk mat'tuyixk inus'stoan, inus'stoan itax'enit-taiau.

53 Kit'stapa nŏkŭttokotsitŭp'atsĭmoiikani nin'ă, ki annok' nŏk'okuyĭssi otsĭtsksĭstsiko-putsix legionix otatsĭm'otokatatsix?

54 Tsa akokototŭmunĭstsĭstutsipa natoi'-sĭnaksĭsts, mŏk'itŭnĭstsĭssi?

55 Neto'ik itai'ksĭstsikumiopik Jesus an'-ĭstsiuax akai'tappix, kikŭt'anĭstsipuksipa'ak-ipuaua kanĭst'sitappopuau kŏmos'iepĭtsi an-nŏk' pa'tŭkkiuŏk inus'stoax ki sŏksĭs'tsĭsts, kŏk'otoksuai? Anĭs'tsiksĭstsikuĭsts kitopok-au'pimopuau omŭk'atoiapioyĭs kŏkŭsksĭn-ĭmats'opuau ki kimatseen'okipuauă.

56 Ki am'ostsk ikŏnaiĭstutsipi mŏks'enŭp-anĭstosau prophetix osĭnak'suauĕsts. Ikŏn-ŭsksĭnĭmatsax itŭm'skĭttsiiau ki ai'tsĭmmu-taiau.

57 Ki anniks'isk een'ixkaie Jesus itŭpĭp-iauaie Caiaphas, sp'atoiapiekuŭn, itomoi'piaw-piau ai'sĭnakix ki omŭks'ĭmix nĭn'ax.

58 Ki Peter piaapŭtsitŭpa'tseuaie sp'atoiap-

iekuŭn oko'ai, kiitsipim' ki ipokau'pimiuax ap'otŭkkix mŏkitokŏnai'nĭsi.

59 Annok', omŭk'atoiapiekuax ki omŭks'imix nĭn'ax ki ikŏnau'kŏkitsĭmax, ĭstŭp'iksĭstapenŭpanĭssĭnni ap'satsĭmiau mŏks'enitŏsauaie Jesus;

60 Ki matokonim'axau; otsito'tosax akai'tappix aiksĭstapenŭpanix, matokonĭm'axau. Sako'okhtsim ito'toĭau na'tsitappiix ai'tapksĭsenŭpanix,

61 Ki an'iau, am'o nin'au an'iu nitokot'opŭksĭnip Ap'istotok'iuă otatoi'apioyis ki nitokot'sokapĭstutsip nioks'kai ksĭstsiku'i.

62 Ki Sp'atoi'apiekuŭn itsipuau', ki an'ĭstsiuaie, kitakstaie'puyipa? Tsanĭstapiu'a am'ox kitse'nŭpanipiau?

63 Ki Jesus matsepuyiu'ats. Ki Sp'atoi'apiekuŭn mat'anĭstsiuaie, kita'tauŭnĭsto Ăp'istotokiua ipai'tappiiuă, kŏk'aniksĭnan ikŭm'ŭmeniki Christ, Ap'ĭstotokiuă okku'i.

64 Jesus an'istsiuaie, kitsemŭniani; ki kitan'ĭsto sako'okhtsim kitaks'ĭnoauai'ĭni Nin'au okku'i, otsitau'pĭssi otŭmap'sĭnni ĭstset'otsĭsi ki umutsipuk'sipusi Spots'im ĭstsisoksĭs'tsikuĭsts.

65 Sp'atoi'apiekuŭn itŭmai'pinotsĭmĕsts otsĭstotos'ĭsts ki an'iu, itŭpepo'atomaie Ap'ĭstotokiuă; nitak'otsikipĭnana stsik'ix e'ĕnŭpanix? Sat'sik, kikai'okhtoauau oksĭs'tapinikŏttsimani.

66 Tsa kit'stapuauă? an'iau, mŏks'eĭnsi.

67 Itŭm'itaisokuttŭttsiauaie ostoksĭs'aie, ki oto'auĕsts itsĭtauaiak'iauaie: ki stsĭk'ix omi'tsĭxikĭnstspuauĕsts itsĭtauaiak'iauaie,

68 Ki an'iau, kšĕsto'a Christ e'ĕnŭpanikĭnan, Tŭkka' kĭtauaiak'ioka?

69 Annok' Peter sauauts'im itau'piu, ĭstokĭtsĭm'i pĭstots'im: ki ake'kuŭn itoto'aie, ki an'iu, kšĕsto'a kitopokom'au Jesus Galilee ĭstsitappim'i.

70 Ki paiot'anĭstsiuax matap'pix nimatsksĭnoau'ats nimatsksĭnipa kitan'ipi

71 Ki otsitŭp'sŭxsi kĭtsĭm'iapioyĭs, stsĭk'i *ake'kuŭn* nan'nuyeuaie ki an'ĭstsiuax anniks'isk matap'pixk itau'pixk, am'o *nin'au* nokŭt'opoksimiuaie Jesus, Nazareth istsitappim'i.

72 Ki mata'toŭniu, ki an'iu, nimatsksĭnoau'ats nĭn'au.

73 Ki otai'pĭstsĭksisŭmmosi anniks'ĭsk itai'puyixk itoto'iauaie, ki an'ĭstsiauaie Peter, E'mŭniu, kšĕsto'akauk tuks'kŭmă: kitse'poawsĭsts kitse'ĕnŭpaniki.

74 Itŭmaumŭtŭpipako'sĭnepuyiu, ki itaumŭtŭpŭtau'ŭniu, nimats'ksĭnoau'ats nĭn'au. Ki nipuau'ă sokĭt'okumiu.

75 Ki Peter ĭsksĭnĭm'aie Jesus ote'poawsinniaie, annik' itanĭs'tsiuaie, otsauomokh'kumsi nipuau'a nioks'kai kitak'ani kimatsksĭnokĭpats. Ki itsŭx'iu, ki itsok'auasainiu.

CHAPTER XXVII.

OTAP'INŎKKUSI, kŏnau'mŭkatoiapiekuax ki matap'pix otsĭn'aimoauax itŭp'okŏkitsĭmaiau Jesus mŏks'enitŏsauaie;

2 Ki otai'ĭksipĭstŏssauaie, itŭnĭstŭppĭp'iauaie, ki itŭp'aumŭtskaiauaie Pontius Pilate, anni'ĭsk nĭnai'ĭsk.

3 Judas, anni'isk otse'mŭtskaukĭsk, otsĭnno'ŏsaie, otanĭs'sax mŏks'eĭnsi, itsisauai'tsitau, ki mat'skittotsĭpotuyiuax omŭk'atoiapiekuax ki omŭks'imix nĭn'ax niĭp'pix ksĭxĭx'kĭmix,

4 Ki an'iu, nikai'sauumitsitappi nitse'mŭtskatop mokŏm'otsaapŭnni. Ki an'iau, Tsanĭstappi nitokanĭstappikipĭnan'a? Ksĕsto'a kitak'satsip.

5 Ki itsipsts'ĭstŭpapiksĭstsiuax ksixĭx'kĭmix omŭk'atoiapioyĭs, ki itsĭs'tapu, ki itsiko'kŏpsiu.

6 Ki omŭk'atoiapiekuax mat'tuyiauax ksĭxĭx'kĭmĭx, ki an'iau, matŏkhsiu'ats ŏk'itsŭppitsŏsau atsĭm'isokaiĭs, tŭk'ka aa'pŭnni ipum'attomiau.

7 Ki itau'kŏkotomotseiau ki itopum'attomiau potter otsĭn'sĭmman, pie'tappix mok'itstsŏsau.

8 Ŭn'nikaie itŭsks'unnĭstainikŏttop a'apŭnni ĭstsĭn'sĭmman.

9 Itŭmeĕnŭpanĭstomaie annik' otan'ipikaie Jeremy prophet, ki an'iu, Ki mat'tuyiauax niĭp'pix ksĭxĭx'kĭmix, umutopum'attopiaie annŏk' Israel itŭniau ŭnni mŏkanĭstsĭxkĭmasi;

10 Ki itopum'attomiauaie potter otsĭn'sĭmman, nanĭstŭn'ik Ap'ĭstotokiuă.

11 Ki Jesus paio'tsipuyimiuaie, nĭn'aii; ki nĭn'auă ai'sŭppoŏttsesattsiuaie, ki an'iu kikŭtam'ipa Jews otsĭn'aimoauai? Ki Jesus an'ĭstsiuaie, kitan'i.

12 Ki Omŭk'atoiapiekuax ki omux'ĭnax ote'ĕnŭpanĭstŏsauaie, matsepuyiu'ats.

13 Pilate itŭm'anĭstsiuaie, kikŭttaisauokhtoau'axau akauo'yi kĭtse'nŭpanikoĭsts?

14 Ki tuks'kai epo'awsĭn matanĭstsiu'atsaie; ki Nĭn'auă eik'skaietŭkkiu.

15 Annok' oye'tani nĭn'aua itŭsksaipotoyiuaie tukskŭm'i eĕn'naii ot'statauaie matap'pix.

16 Annik', nannan'attsiau tuks'kŭmi eĕn'naii, Barabbas an'ĭstau.

17 Ŭn'nikaie otokŏnau'moŏsax, Pilate itŭnĭs'tsiuax, Tŭkka' kĭt'statauă kŏks'ipotomosuai? Tsŏktau Barabbas, tsŏktau Jesus, annŏk' anĭstauŏk Christ?

18 Tŭk'ka ĭksĭnĭm'aie umutsiksĭssat'siuŏsau, itaumŭts'kau.

19 Otsitau'pĭssi okŏk'itsimani ĭstsiso'pŏtsĭs, otokem'an itŭpŭt'okŏttsiuaie ki an'ĭstsiuaie, pinotokan'ĭstappikit om'ă mokŏm'otsitappiuă: tŭk'ka akauo'iĕsts nit'okuyipists pu'ĭnasĭsts ni'papaukanĭsts annok' ksĭstsiku'ik, osto'i itots'tsiĕsts.

20 Ki omŭk'atoiapiekuax ki omŭx'ĭnax eikakĭmattsiauax matap'pix mŏk'aukŏmŏnĭstŏsauaie Barabbas, ki Jesus mŏks'eĭnsaie.

21 Nin'auă an'ĭstsiuax, Tŭkka' na'tokŭmix kitstatauau'a kŏks'ipotomoŏssuai? An'iau Barabbas.

22 Pilate an'istsiuax Tsa nitakŭnnĭstutoau'ats Jesus, anĭstauŏk Christ. Ikŏn'auanĭstsiauaie, ŭnnianĭstauai'ĭstais.

23 Ki nĭn'auă an'iu, kumauk'anĭstauaiskskĭks? Tsanĭstapiu'ăts otsauum'itsĭstutŭksĭnni? Ki akauo'yi itsokse'puyiau ŭnnianĭstauai'ĭstais.

24 Otsĭnĭs'si, otsau'otokanĭstappikĭssaie, ki otai'akitstsĭssi ăsĭnata'pii ito'tŭkkiu okke', ki

itŭs'tsĭmmiu otsipot'aipuyimŏsax matap'pix, ki itŭniu', nimat'ototoimoko'ă am'o mokŏm'-otsitappiuă otsa'apŭnni: ksĕsto'auă sat'sĭk.

25 Itŭmokŏnai'puyiau matap'pix, otsa'apŭnni ŭnnianĭsttots'tsĭsaie nĕstŭn'an ki no'-kosĭnanix.

26 Itŭmipo'tomoyiuax Barabbas: ki otai'-ksĭstĭstsipĭsŏsaie Jesus, emŭts'kaiuaie ŏksiksĭs'toxŏsaie.

27 Nĭnauă otseĕnnakem'ix itŭpĭp'iauaie Jesus itokŏno'paupi, ki itokŏnaumoi'piiau eĕn'nakex.

28 Ki itsau'tomoyiauaie otsĭstotos'ĭstsaie, ki mawks'isokŏsĭmi itsŭps'kaiauaie.

29 Otai'amitsĭnĭssau ksĭssiĭstsŭmmokŏni, itsĭs'tsŭmmokiauaie ki apai'i itstom'iauaie onet'otsĭsaie: ki auanaukopĭstuksĭs'akŏttsiauaie, ki ai'ksĭstapanĭstsiauaie, ki an'iau, Hail, Jews otsĭn'aimoauai!

30 Ki ai'sokotuttsiauaie, ki matsĭmiau apai'i ki otokŏn'iaie itsitau'aiakiauaie.

31 Otai'ksĭstsiksĭstapanĭstŭsauaie, asso'kŏsĭmi itsauts'imiauaie, ki otau'ŭtsisokŏsĭmaie itsŭps'kaiauaie, ki itsĭstapĭp'iauaie mŏk'auaiistasauaie.

32 Ki otsŭks'au, ikonoyiauaie nĭn'aii Cyrene istsitappim'i, otsĭnikŏsim Simon: ĭsskuopa'atsiauaie otauai'staksĭn,

33 Ki otsito'tosau Golgotha an'ĭstop, itokĭsasiĭk, mŭksikĭnŭkotokŏnik,

34 Ikotsi'auaie moksĭmatossaiaii' ĭstsipoku'yi ki gall ipa'sokasuyĭnĭmiauaie: ki otŭt'-totsĭsaie, mat'skaksĭmattom'atsaie.

35 Ki itau'aiistaiiauaie, ki otsĭstotos'ĭsts, ki

aiaketotsipiests, itsi'kŏtsotsiĕsts: mŏks'eĕnŭpanĭstosi annik' otan'ipik prophet, itai'aketotsipiĕsts nitsĭstotos'ĭsts ki itsi'kŏtsopnaaiua.

36 Ki ito'piiau ki ŭs'sŭmmiiauaie annim';

37 Ki itstom'iauaie otokŏn'i spots'i ksĭs'tapanĭssĭnni sinaip', Am'ok Jesus, Jews otsĭn'aimoauai.

38 Na'tsitappix kŏmos'iepitsix ipauai'istauax tukskŭm'i onet'otsĭsi ki stsĭk'i otse'aksĭssautsĭs.

39 Ki anniks'isk itsits'skuixk au'kapsĭtsĭpsattsiauaie, ki auauŭkia'pĭxiau,

40 Ki an'iau ksĕsto'a annŏk' ipŭxĭn'ĭmŏk omŭkatoi'apioyĭs, ki nioks'kai ksĭstsikuĭsts itsiksĭst'apĭstutsimŏk, kŏmotse'piosit. Ikŭm'ŭmeniki Ap'istotokiuă okku'i ĭnĭsa'atoat auai'staksĭn.

41 Neto'i omŭk'atoiapiekuax netoi'nitaiksĭstapanĭstsiauaie, kiai'sĭnakix ki omŭx'ĭmix ipokaniau,

42 Kŏmotse'piuax stsĭk'ix ki matokotsikŏmotsepiosiu'ats. Ikŭmŭm'ĭssi Israel otsĭn'aim, ŭnanistsĭnnĭsa'atos auai'staksĭn, ki nitakaumai'tauŭnan.

43 Au'maituyiuaie Apĭstotoki'i: annok' ŭnnianistsikŏmotse'piŏsaie, maksinan'attŭsaie: tŭk'ka itŭniu', nĕsto'akauk Ap'istotokiuă okku'i.

44 Kŏmos'iepitsix ipok'auaistapixk neto'yistsk nokŭtsitŭp'apiximiauĕsts okhpe'kĭsts.

45 Nau'yi itai'ksĭstsikŭmiopi konŭs'ksŏkkumă itŭp'skinatsiu piksu'yi itaiksĭstsikumiopi.

46 Ki otsipik'susi itai'ksĭstsikumiopi, Jesus

aisokse'puyiu,. ki itŭni'u, Eli, Eli, lama sabachthani? annik' ito'kĭsasiik, Nitap'ĭstotokim, Nitap'ĭstotokim, kumauk'skĭkiks?

47 Stsĭk'ix itai'puyĭxk, otokh'tsĭmsau', an'iau, Am'o *nĭnau* nan'nikŏttsiuaie Elias.

48 Ki tuks'kŭmă itauks'kasiu ito'tukkiu ai'ksĭppuyĭnip, ki ito'kĭmiuaie ĭstsipoku'yi, ki itstom'aie apai'i, ki ikotsiu'aie mŏksĭmattosaiai'i.

49 Stsĭk'ix an'iau, ki'ka, ŏk'satsip maks'ikŭmipuksipusi mŏksikŏmotse'piĭsaie.

50 Jesus ota'atsoksepuyĭssi, itaumŭts'kaiuaie Sta'aw.

51 Ki Sat'sit, omŭk'atoiapioyĭs itsi'koksok'iakiopi ai'aketsĭnikau, spots'im itots'ipinikau; ki ksŏk'kumă itsi'papuyiu, ki ok'otokskuĭsts ai'aketopiiau;

52 Ki aken'imanists kau'opiiau; ki atsĭm'six anniks'ĭsk ai'okaxk akaiĕm ostŭm'oauĕsts itsipuau'ax,

53 Ki ota'atsipuawsi *Jesus*, itsux'iau aken'imanĭsts, ki itŭp'ipimiau atsĭmakap'ioyĭsi, ki otsĭnok'oaiau akai'tappiix.

54 Annok' eĕnakin'au'ă, ki otopokom'ixk, otopokŭs'satŭkkimaxk Jesus, otsĭnno'ŏsau ksŏk'kumi otsi'papuyiisi, ki otsĭnĭs'sau annists'isk ĭstutsip'ĭstsk, eks'kaikopumiau, ki an'iau am'o emŭn'iŭmiu Ap'ĭstotokiuă okku'i.

55 Ki akai'tappix akex' pie'tsi itŭs'sŭmmiauaie, anniks'isk itotopokiuo'iĭxk Jesus Galilee, ki apotomoyiĭxkaie:

56 Ki ipokom'iauax Mary Magdalene, ki Mary, James ki Joses oksĭs'toauaii, ki Zebedee okku'ix oksĭs'toauai.

57 Otau'tŭkkussi, akotsin'auă Arimathæa istsitappim'i anĭstau Joseph, ito'to, tuks'kŭma Jesus otŭsksĭnĭmats'aie:

58 Itappo' Pilate, ki ikŏm'ŏnĭstomaie Jesus ostŭm'iaie. Pilate itŭmŭn'iu mŏkaumŭtskatosaie mostŭm'i.

59 Ki Joseph otots'ĭssi mostŭm'i, itsĭsso'monĭmaie ksĭxĭstokh'aipĭstsi,

60 Ki itsĭpststotomaie otauŭt'sinani aken'iman, maniu'aie, annik' itatŭn'ipik ok'otokskui: ki omŭk'okotoki itŭp'auapĭmiuaie aken'imani ĭstokĭtsĭm'i, ki itsĭstapu.

61 Ki Mary Magdalene, ki stsĭk'i Mary, itotau'piauaie aken'imani.

62 Ki annik' ksĭstsiku'ik otŏkhs'apĭstutosau, mat'apinŏkkusi, omŭk'atoiapiekuax ki Pharisees ikŏnitoto'iauaie Pilate,

63 Ki an'iau, Nin'a, nitŭsksksĭnipĭnan om'ă ai'pĭstsĭksĭstutŭkkiuă otan'ipi, otsakiaitap'piisi, nioks'kai ksĭstsiku'i nitak'aatsipuau.

64 Anit' ŏkhs'ĭstutsĭssĭ aken'imani nioks'kai ksĭstsiku'ĭsts, otŭs'ksĭnĭmatsax mŏkstai'sepiotosax, mŏkstai'kŏmosaĭ'ĭsax, mŏkstai'anĭstosauax matap'pix, ŭk'aipuau: ki sako'ipatsĭstutŭksĭnni aks'ĭstŭpskĭtstop matom'ipatsĭstutŭksĭnni.

65 Pilate an'ĭstsiuax mattok'au eĕn'akex; ĭs'tapuk, mi'ĭstutsik.

66 Ki itappo'iau, ki mi'ĭstutsĭmiau ake'niman, ĭskskŭm'iauaie ok'otoksŏkh'sepĭstan, ki ĭstsi'iauaie eĕn'akex.

CHAPTER XXVIII.

ISSĬK'SĬSTSIKUYII ksĭstsiku'i otai'ksiuosaie, otaumŭtŭpapinŏk'kusaie ĭssĭk'atoiksĭstsikui, Mary Magdalene ki stsĭk'i Mary itoto'iau mŏks'ĭniĭsau ake'nimani.

2 Ki, sat'sĭt, ksŏk'kumă ai'papuyiu: tŭk'ka Ap'ĭstotokiua oto'tokatatsĭs spots'im itsĭnnĭsso'iĭnai, ki ito'to ki matskoap'imiuaie ok'otoksokh'sepĭstan ki itop'aiuaie.

3 Ostoksĭs'si netoinitai'natsiuaie popos'ists, ki kaii'ksĭstotosiu neto'i kon'skui:

4 Ki ŭsks'katŭkkix stun'noyiauaie, ki ai'papuyeiau netoi'nitsiiau enix'.

5 Ki oto'tokatatsĭs an'ĭstsiuax a kex', piniko'puk; nits'ksĭnip kitap'ŭssŭmmauau Jesus annŏk' kaiĭs'toksauŏk.

6 Matsĭnakuaiĕm'ats: tŭk'ka, ŭk'aipuau otan'ipi. Puk'sipuk, sat'sĭk otsit'sipi Nĭn'ă.

7 Ki kĭpi'tappoak, ki anĭstok'ax otŭs'ksĭnĭmatsax otse'ĭnsĭnni ŭkaipua'atomaie; ki, sat'sit, kitse'tomomattaak Galilee; omim' kitak'itsĭnnoauau: sat'sik, kikau'anĭstopuau.

8 Ki itsikĭp'ĭstŭpaatomiauaie ake'niman ai'kopumau, ki eks'kaetametŭkkiau; ki auks'kasiau mokitots'ipotosauaie otŭs'ksĭnĭmatsaxaie otse'poawsĭniaie.

9 Ki otsitappo'sauax mŏkitsĭnnikoŏsauax otŭs'ksĭnĭmatsaxaie, sŭm'mĭs, Jesus ito'tatsemiuax ki an'ĭstsiuax All hail! Ki ito'toiauaie ki eĭn'ĭmiauaie okŏt'sĭstsaie, ki ita'tsĭmmĭmmiauaie.

10 Jesus itŭm'itŭnĭstsiuax, Pinikopuk;

mĭs'tapuk, anĭstok'au nĭx'okoax mŏk'ittapposau Galilee, ki omim' nitak'itsĭnokiau.

11 Annok' otsa'kiaitapposau, sŭm'mĭs, stsĭk'ix ŭsks'katŭkii itoto'iau akap'ioyĭs, ki aitsĭn'nikoyiauax omŭk'atoiapiekuax nitap'ii.

12 Kiotokŏnau'moŏsau ki omŭx'ĭnax otokŏnai'puyĭsau, ikotsi'auax eĕn'akex akaiĕm'i itawk'pumaupix,

13 Ki an'ĭstsiauax, ŭnnik' otŭs'ksĭmĭmatsax nitsa'kiaiokasĭnan, sepioto'iax ki itsikŏmos'attsiauaie.

14 Ki nĭn'a okhtsĭs'saie, nitaksemŭnan ki kitakitsikŏmotse'piopĭnan.

15 Mat'toyiauax itawk'pumaupix, ki otsksĭnĭmatseipuauaiax na'tutsĭmiau ki annik' anĭssĭn'nik Jews sa'kiauanĭstomiax.

16 Nitsi'koputsiax otŭs'ksĭnĭmatsax itappo'iax Galilee nitum'mo, Jesus otan'ĭstopi.

17 Ki otsĭnno'ŏsauaĭe itatsĭni'mĭmmiauaie: ki stsĭk'ix sai'etŭkkiax.

18 Ki Jesus ito'toax ki ai'sitsĭpsattsiuax, ki an'ĭstsiuax, kŏnau'tŭmapsĭnni spots'im ki ksŏk'kum nit'okoko.

19 Ŭn'nikaie, ĭs'tapuk, ĭksksĭnĭmats'okau kŏnau'mianĭstsitappii, ŭs'tapĭnokau ninikŏt'tokĕsts otsĭn'ikŏsĭmĕsts kĭn'un, ki okku'i, ki atsĭm'istaaw:

20 Isksĭnĭmats'okau mŏk'satsĭsauĕsts kĭtan'ĭstopuauĕsts; ki sat'sit, kitŭsks'opoksemopuau anĭstsiksĭs'tsikuĭsts aiksiuo'si ksŏk'kum.